NEUVOSTOLIITTO

N:o 16 1958

NUMEROSSA:

- Leninin käsikirjoituksia
- Nähtävänä Brysselissä
- MILJOONA INSINÖÖRIÄ
- Kara-Kumin aavikolla
- Laskiaislystiä

Apajille.
Valok. J. Bagrjanski.

KANSIKUVASSA pyöräilijöitä harjoittelemassa Sotshin kylpyläkaupungissa Mustanmeren rannalla.
Valok. V. Kivrin.

NEUVOSTOLIITTO

KERRAN KUUSSA ILMESTYVÄ KUVALEHTI

N:o 16

VENÄJÄN, SUOMEN, KIINAN, KOREAN, HINDIN, URDUN, ARABIAN, VIETNAMIN, UNKARIN, SERBOKROAATIN, ENGLANNIN, RANSKAN, SAKSAN, ESPANJAN JA JAPANIN KIELELLÄ

1958

Maaliskuun 16 pnä 1958 toimitetut Neuvostoliiton korkeimman neuvoston vaalit sujuivat tavattoman yksimielisyyden merkeissä. Kuva Moskovan kaupungin Kuibyshevin vaalipiirin 33. äänestysalueelta. **Valok. A. Pahomov.**

Neuvostoliiton vastavalittu korkein neuvosto on pitänyt ensimmäisen istuntokautensa. Se valitsi korkeimman neuvoston puhemiehistön, jonka puheenjohtajaksi tuli jälleen K. J. Voroshilov. Uusi hallitus muodostettiin N. S. Hrushtshevin johdolla. Korkein neuvosto hyväksyi ehdotuksen laiksi kolhoosijärjestelmän jatkuvasta kehittämisestä ja maatalouskoneasemien uudelleenjärjestämisestä. Hallituksen esityksestä korkein neuvosto teki päätöksen, että Neuvostoliitto oma-aloitteisesti lopettaa atomi- ja ydinasekokeilut.

Havainnoitsijan huomioita

KANSANVALLAN VOITTOKULKU Kevät tekee tuloaan kaikkialla. Vaikka yökylmät yrittävätkin pitää vielä puoliaan, kirkas keväinen taivas kaartuu yhä korkeampana. Maaliskuu merkitsi kevättä paitsi luonnossa myös miljoonien neuvostoihmisten mielissä, heidän yhteisen tahtonsa sulamista valtavaksi keväiseksi virraksi. Maaliskuun 16 pnä pidettiin Neuvostoliiton korkeimman neuvoston vaalit, joihin osallistui 133 796 091 henkeä — 99,97 % äänioikeutettujen yhteisluvusta. Yli 99,5 % valitsijoista äänesti kansan asettamia edustajaehdokkaita.

Vaalikokouksissa oli aina paljon väkeä. Kansan käsissä oli koko vaalikoneistokin: yli 1 200 000 henkeä toimi vaalilautakunnissa. Korkeimpaan neuvostoon valittiin sekä kommunisteja että puolueeseen kuulumattomia. Kaikki he olivat kommunistien ja puolueettomien vaaliliiton ehdokkaita.

Eräät ''vapaan maailman'' asianajajat koettavat leimata sosialistisen demokratian puutteeksi sen, ettei ehdokkaiden joukossa ole ns. ''oikeistolaisia'' eikä ''vasemmistolaisia''. Meillä riittää kärsivällisyyttä selittää jälleen (monennenko kerran!), että neuvostomaassa ei ole riistäjiä eikä riistettäviä, ei ole toisilleen vihamielisiä luokkia, ja sen vuoksi ei ole erilaisia luokkaetuja ajavia puolueitakaan. Ja koska asia on niin, ei ole välttämätöntä asettaa keskenään kilpailevia ehdokkaita — mitä seikkaa porvarilliset havainnoitsijat pitävät demokratian periaatteiden loukkaamisena.

Kuinka sitten kansanvallan periaatetta Neuvostoliitossa noudatetaan? Otettakoon esim. vastavalittu korkein neuvosto. Kahden ka-

(Jatk. siv. 3.)

NEUVOSTOLIITON KORKEIMMAT VALTIOLLISET ELIMET

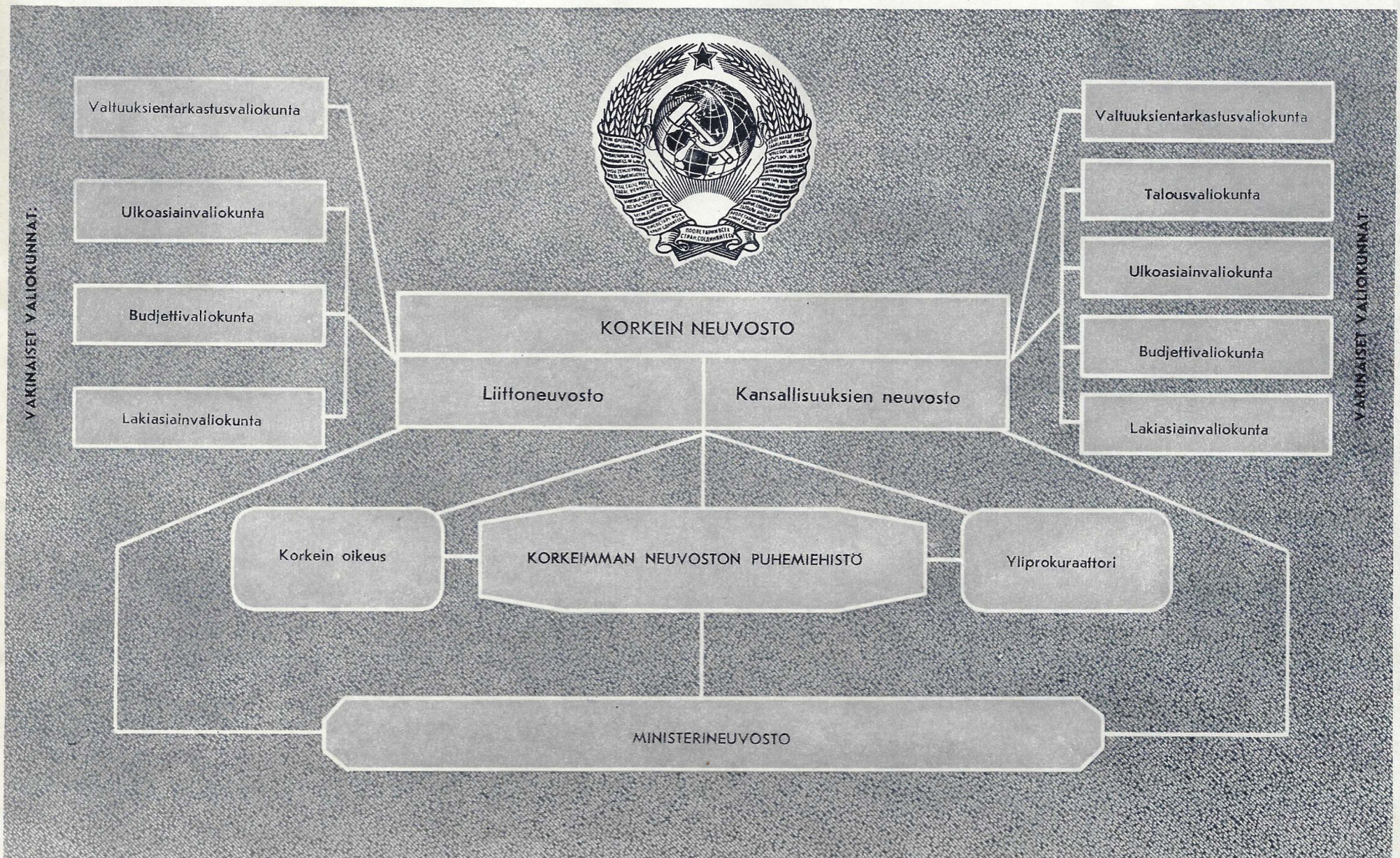

KANSA PÄÄTTÄÄ

J. Bagrjanskin ja V. Iljinin reportaasi.

Tambovissa jouduimme heti kiihkeän keskustelun pyörteisiin. Kapungin suurin sali, alueteatterin katsomo, oli kansaa täynnä. Kolhoosien, maatalouskoneasemien sekä kaupunki- ja piirineuvostojen johtajat, agronomit, traktoristit ja puoluetoimitsijat käyttivät puheenvuoroja. He olivat kokoontuneet pohtimaan kommunistisen puolueen esittämiä toimenpiteitä kolhoosijärjestelmän edelleen kehittämiseksi ja maatalouskoneasemien uudestijärjestämiseksi.

Huolimatta erimielisyyksistä eräissä tärkeissäkin kysymyksissä kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että siirtyminen uuteen, parempaan muotoon kolhoosien teknillisen palveluksen alalla on tarpeellinen toimenpide ja juontuu loogillisesti maatalouden kehityksestä.

Puhujakorokkeelle nousi Dzerzhinski-kolhoosin puheenjohtaja, taloustieteen kandidaatti S. Tereshtshenko. Yhtyen niihin perusajatuksiin, jotka N. Hrushtshev oli esittänyt kommunistisen puolueen keskuskomitean kokouksessa, hän otti puheeksi useita kolhoosikokemuksen sanelemia kysymyksiä.

— Ensimmäinen ehdotukseni koskee konekorjaamoja. Niiden on luonnollisesti korjattava kolhoosien traktoreita ja muita maatalouskoneita, turvattava niiden teknillinen huolto ja polttoainevarustelu. Kaikki se on oikein. Haluaisin vain lausua toivomuksen, että valtion laitoksina konekorjaamoiden pitäisi kuulua kansantalousneuvostoille; niiden on mielestäni vastattava maaseudun varustamisesta koneilla ja varaosilla. Toiseksi: ostakoot kolhoosit koneita niin paljon kuin tarvitsevat, mutta konekorjaamoilla pitäisi silti olla sellaisia koneita, joita ne voisivat vuokrata kolhooseille.

Puhujat vaihtuivat. Korokkeelta sateli termejä sellaisia kuin "taloudellinen tarkoituksenmukaisuus"... "konemiesten palkkasysteemi"... "kolhoosien vararahastot"... "teknillinen koulutus"... jne. Saattoi selvästi tajuta että puhujat olivat maan isäntiä, jotka ovat hyvin perillä maanviljelyksestä ja taloudesta, tuntevat koneet ja kollektiivisen työn järjestämisen.

Kukaan ei epäillyt uudestijärjestelyn tarkoituksenmukaisuutta. Käytännöllinen kokemus viitoitti silmien eteen näköaloja, jotka voivat vain ilahduttaa mieliä.

Kolhoosit ovat vaurastuneet ja kykenevät ostamaan tarvitsemansa koneet ja käyttämään niitä mahdollisimman järkiperäisesti. Tambovin alueellakin on viljan, maidon, sokerijuurikkaan ja perunan tuotanto v. 1953 tasoon verraten huomattavasti kasvanut sekä karjakanta lisääntynyt. Kolhoosien rahatulot ovat kasvaneet 170 prosentilla. Tambovin alueella on 678 kolhoosia. 200 niistä sai viime vuonna tuloja 1,5—5 miljoonaa ruplaa. 260 kolhoosia on jo päättänyt ostaa itselleen traktoreita ja muita koneita maatalouskoneasemilta.

V. Lenin sanoi aikoinaan, että on ehdittävä elämän mukana ja annettava täysi vapaus kansanjoukkojen luoville aloitteille.

Tätä mahdollisuutta hyväksikäyttäen neuvostotalonpoikaisto pohtii nyt elämänsä tärkeimpiä kysymyksiä.

Kirjeenvaihtajamme haastattelivat asian johdosta Tambovissa monia ihmisiä. Haastattelut julkaistaan näillä sivuilla.

S. P. PEREGUDOV,

Tambovin maatalouskoneaseman yliagronomi.

— Keski-Venäjän tasangolla sijaitsevalla Tambovin alueella tämä ehdotettu uudestijärjestely on yhtä tarpeellinen kuin, luullakseni, kaikilla muillakin alueilla. Ei kuitenkaan ole unohdettava sitä suurta merkitystä mikä valtion koneasemilla on ollut maataloutemme kehitykselle. Muistelkaamme vaikkapa aivan viime vuosia. Tambovin koneaseman toimipiirissä sijaitsevien kolhoosien viljasato on kaksinkertaistunut. Sadoista kolhoosilaisista on tullut päteviä konemiehiä. Agronomit, eläinlääkärit ja insinöörit ovat auttaneet kolhooseja talouden järjestämisessä ja hoitamisessa. Nykyisin kolhoosit kykenevät käyttämään itse kaikkia koneita. Kuka tunteekaan paremmin taloutensa kuin isäntä. Kolhoosit tietävät luonnollisesti itse parhaiten milloin ja mitä koneita on käytettävä.

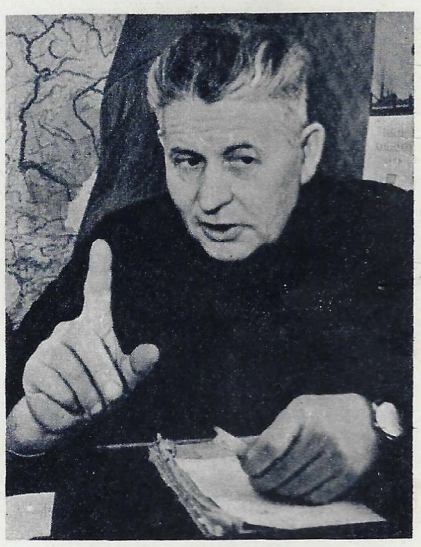

G. M. SEMJONOV,

Lenin-kolhoosin puheenjohtaja.

— Jokainen maataloutta tunteva näkee selvästi, kuinka suuria mahdollisuuksia uudestijärjestäminen tarjoaa. Yhteistalous on kasvanut ja vaatii konetekniikan keskittämistä yksiin käsiin. Näihin saakka samalla maalla on ollut kaksi isäntää: koneasema ja kolhoosi. Pelloilla tekevät työtä kolhoosilaiset ja koneaseman työntekijät, ensinmainitut kolhoosin hallinnon johdolla ja viimeksimainitut maatalouskoneaseman johtokunnan alaisina. Tällaisen tilanteen vallitessa ei aina parhaalla tahdollakaan voi välttyä väärinkäsityksiltä.

Aluksi kolhoosimme aikoo ostaa 8 traktoria, 3 leikkuupuimuria ja eräitä muita koneita. Varoja riittää. Olemme laskeneet, että käyttämällä omia koneita kolhoosi säästää suunnilleen puolitoistasataatuhatta ruplaa vuodessa.

Mielestäni jokaisella alueella olisi vuosittain järjestettävä maatalouskonenäyttelyitä, jotta kolhoosit näkisivät, mitä koneita on parasta ostaa ja mitkä eivät kelpaa. Se auttaisi tehtaitakin mukautumaan kysyntään.

A. I. SIDOROV,

Lenin-kolhoosin työryhmän vastaava.

— Osuustalouden lujittuminen ja maatalouskulttuurin kasvu synnyttää uusia yhteistyömuotoja. Eräissä kolhooseissa on muodostettu yhtenäisiä traktori- ja peltotyöryhmiä, joilla on vain yksi vastaava. Kolhoosissamme on riittävästi konemiehiä, joten tällaisen työryhmän muodostaminen ei synnytä suuria vaikeuksia.

Uusi järjestys konetekniikan käytössä saa luullakseni aikaan muitakin muutoksia kolhoosielämän eri aloilla. Sellaisen työväen siirtyminen kolhooseihin, joka on maatalouskoneasemilla tottunut sentapaisiin etuihin kuin vanhuuseläkkeet, palkalliset lomat, jne., pakottaa kolhoositkin toimenpiteisiin vastaavien etujen takaamiseksi jäsenilleen. Kolhoosissamme on jo ajateltu tätä asiaa.

L. D. KALISINOVA,

kirjakaupan myyjätär Tambovissa.

— Nykyisin kysytään paljon kirjallisuutta, joka koskettelee konevoiman käyttämistä maataloudessa. Tällaista kirjallisuutta on mielestäni julkaistava enemmän.

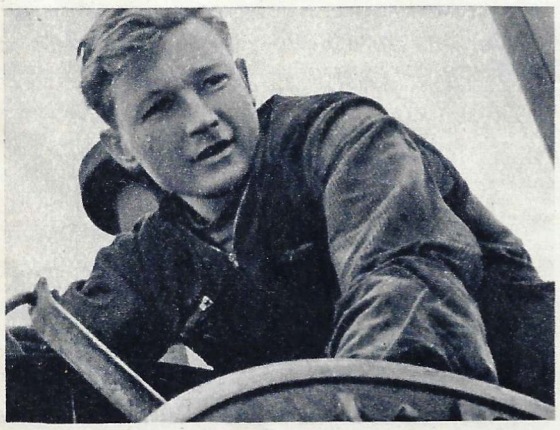

M. S. ANISIMOV,

Tambovin maatalouskoneaseman työläinen.

— Monet konemiehet ovat entisiä kolhoosilaisia, joten he menevät mielellään jälleen kolhooseihin. Tärkeätä on, että heillä tulee olemaan yksi isäntä — kolhoosin hallinto. Se helpottaa työmme kirjaamista ja parantaa konevoiman käyttämistä. Hyvä puoli on myös se, että konemiehet alkavat saada palkkansa kolhoosista. Ja palkka tulee olemaan ainakin yhtä hyvä kuin koneasemallakin.

V. K. SEMJONOVA,

"Tsna" ravintolan tarjoilijatar.

— En paljoakaan ymmärrä koneista, lannokkeista tai varaosista. Mutta sanon kuitenkin, että puolueen ja hallituksen viimeaikaiset päätökset maataloudesta ovat tehneet tehtävänsä: elintarvikkeita on tullut paljon enemmän. Ja olen varma että nyt niitä tulee vielä enemmän ja entistä halvempia; sillä on suuri merkitys ravintolavieraillekin.

Lehtemme edustajat tapasivat Tambovin maatalouskoneaseman työläiset pohtimassa missä olisi parempi suorittaa koneiden juokseva korjaus: koneasemalla vaiko kolhoosissa.

Havainnoitsijan huomioita

(Jatk. sivulta 1)

marin (liittoneuvoston ja kansallisuuksien neuvoston) 1 378 jäsenestä on yli 60 prosenttia yhteiskunnalliselta asemaltaan työläisiä ja talonpoikia. Loput ovat kansan keskuudesta noussutta työtätekevää sivistyneistöä. "Vapaan maailman demokratian" trubaduurien sopii sanoa, kuinka monta prosenttia on työläisiä Capitoliumissa ja Westminsterin palatsissa, vaikka vaalilistoilla on ollut tasavaltalaisia ja demokraatteja, "vasemmistolaisia", "oikeistolaisia" ja "keskustalaisia"!

Neuvostodemokratian voima ei ole vain siinä, että kansa osallistuu välittömästi lainsäädännöllisten elinten kokoonpanon määrittelyyn, vaan myös siinä, että valtioelintemme toiminta kokonaisuudessaan on alistettu palvelemaan kansan etuja. Neuvostovalitsijat tietävät omakohtaisesta kokemuksesta, että kaikki lupaukset, joita kommunistinen puolue antoi korkeimman neuvoston edellisten vaalien aikana neljä vuotta sitten, on lunastettu. Teollisuuden ja maatalouden samoinkuin tieteen ja kulttuurin kehittämisessä sekä kansan hyvinvoinnin kohottamisessa on saavutettu tuntuvia tuloksia. Neuvostoihmisillä on syytä olla ylpeitä saavutuksistaan. Vertauksen vuoksi eräs esimerkki: Neuvostoliiton teollisuustuotanto kasvaa vuodessa niin paljon, että länsivallat tarvitsevat samanlaisen kasvun saavuttamiseen 5—6 vuotta.

Neuvostoliitossa käynyt amerikkalainen professori Cyril Black sanoi: "Olen vakuuttunut että aineellisen tuotannon alalla Neuvostoliitto saavuttaa Yhdysvallat." Mekin olemme varmoja siitä, herra professori, muuten emme olisi ottaneetkaan sellaista tehtävää!

UUSIA ALOITTEITA

Vaalit sattuivat samaan aikaan kun koko kansa käsitteli kysymystä kolhoosijärjestelmän edelleen kehittämisestä ja maatalouskoneasemien uudestijärjestämisestä. Maaseudun elämässä tapahtuneet muutokset ovat nim. tehneet ajankohtaiseksi valtion maatalouskoneasemille kuuluvien tuotantovälineiden — traktorien ja muiden maatalouskoneiden — myymisen kolhooseille. Kolhoosit ovat lujittuneet taloudellisesti ja muuttuneet suuriksi osuustalouksiksi. Niissä työskentelee 150 000 keski- ja korkeakoulusivistyksen saanutta ammattimiestä. Kolhoosien tulot ovat kasvaneet jyrkästi. Yksistään tänä vuonna kolhoosien vararahastot kasvavat noin 25 miljardilla ruplalla. Kolhooseille myytävän koneiston arvo lasketaan noin 18—20 miljardiksi ruplaksi. Maatalouden käytössä on nykyisin noin 1 700 000 traktoria, 660 000 kuorma-autoa ja yli 450 000 leikkuupuimuria. Kolhooseilla on näinollen mahdollisuus ostaa vaikka millaisia koneita käyttääkseen niitä mahdollisimman tehokkaasti. Se taas enteilee maataloustuotannon uutta nousua ja elintarvikkeiden runsauden kasvua.

Tehden yhteenvedot keskustelusta, jossa koko kansa oli pohtinut tätä kysymystä, Neuvostoliiton korkein neuvosto — kokoontuessaan ensimmäiselle istuntokaudelleen uudessa kokoonpanossa — totesi maatalouden suunnitellun uudestijärjestelyn tarkoitustaan vastaavaksi ja hyväksyi sitä koskevan lain.

TÄRKEIN KEINO

Vaalien tulokset muodostuivat työtätekevien yksimieliseksi luottamuslauseeksi neuvostohallituksen rauhantahtoiselle ulkopolitiikalle. Se saa kannatusta myös muiden maiden tavalliselta kansalta, joka on kyllästynyt "kylmän sodan" politiikkaan. Amerikkalaiselle lentokoneelle sattunut vaarallinen skandaali, atomipommin putoaminen Florencen kaupungin lähelle, on muistuttanut uudemman kerran aseistariisuntakysymyksen ajankohtaisuudesta, jota ongelmaa Neuvostoliitto ehdottaakin ensi sijassa käsiteltäväksi huipputason neuvottelussa.

Neuvostoliitto on valmis käsittelemään sellaistakin kysymysvyyhtiä kuin kosmillisen avaruuden sotatarkoituksiin käyttämisen kieltäminen ja sotatukikohtien poistaminen vierailta alueilta. Mitä todistuksia vielä tarvitaan Neuvostoliiton rauhanrakkaudesta, jos se huolimatta ylivoimastaan mannertenvälisten ohjusten alalla suostuu käsittelemään kosmillisen avaruuden sotilaallisen käytön kieltämistä, vieläpä ehdottaa solmittavaksi laajan kansainvälisen sopimuksen yhteistyöstä maailmanavaruuden tutkimiseksi rauhanomaisessa mielessä.

Länsivaltojen johtomiehet jarruttavat kuitenkin kaikin keinoin huipputason konferenssin koollekutsumista. Mutta kuten amerikkalainen New York World Telegram and The Sun tunnustaa, on "vaikea vastustaa korkeimman tason neuvotteluja vaativien kansojen tahtoa."

Neuvottelut ja järkevä kompromissi kansainvälisten ongelmien rauhanomaisessa selvittelyssä on uuden sodan estämisen peruskeino. Olisi aika ymmärtää tämä kiistaton totuus!

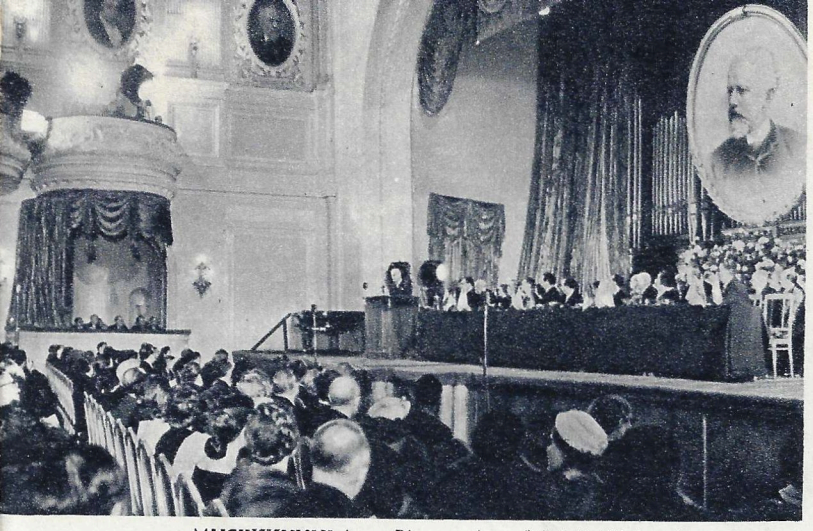

MUSIIKKIJUHLA. Piano- ja viulutaiteilijain kansainväliset Tshaikovski-kilpailut muodostuivat suureksi kulttuuritapahtumaksi. Moskovaan kokoontui 80 osanottajaa 23 maasta. Palkintolautakuntaan oli kutsuttu maailman huomattavimpia muusikkoja. Kuva Moskovan konservatorion salissa pidetyistä kilpailun avajaisista.
Valok. A. Garanin.

YKn pääsihteeri Dag Hammarskjöld on vieraillut Neuvostoliitossa. Kuvassa Dag Hammarskjöld (vasemmalla) ja Neuvostoliiton ulkoministerin ensimmäinen sijainen V. Kuznetsov Moskovan lentokentällä.
Valok. V. Kivrin.

HRUSHTSHEVIN VASTAUS MRS. JOSEPHILLE

29-vuotias englantilainen perheenemäntä, kahden lapsen äiti Mrs. Joseph on joutunut aivan odottamatta lehdistön huomion kohteeksi. Miten se tapahtui?

Mrs. Joseph asuu Middlesexissa ja toimii ydinaseen vastustajien paikallisneuvoston sihteerinä. Neuvosto teki eräässä kokouksessaan päätöslauselman, jossa vaaditaan huipputason konferenssia, jolta kansat odottavat atomisodan uhan torjumista. Mrs. Joseph lähetti päätöslauselman Hrushtsheville, Macmillanille ja Yhdysvaltojen Lontoon suurlähetystölle.

— En odottanut vastausta, kertoo Mrs. Joseph Lontoon Daily Workerin edustajalle, joka kävi hänen luonaan kuultuaan Mrs. Josephin saaneen Hrushtshevilta 1 597 sanaa sisältävän sähkeen.

— Me ymmärrämme englantilaisten huolestumisen kohtalostaan uusien ydinasemallien keksimisen yhteydessä — sanotaan sähkeessä. Huolestuneisuutta lisää vielä se, että Englannin yllä lentelee yötä päivää amerikkalaisia lentokoneita atomipommilastissa ja että Englantiin on aikomus rakentaa ohjustukikohtia...

Ydinasekokeilujen lopettaminen olisi tärkeä rengas niiden toimenpiteiden sarjassa, jotka toteutuessaan johtaisivat kilpavarustelun päättymiseen, välttämättömän luottamuksen säätymiseen valtioiden välille sekä atomisodan vaaran torjumiseen. Korkean tason konferenssin on esitettävä tässä suhteessa myönteistä osaa.

Tervehdimme ponnistelujanne ja toivotamme menestystä jalolle työllenne.

TASA-ARVON JA KESKINÄISEN EDUN POHJALLA

Neuvostoliiton ministerineuvoston ulkomaisia talousyhteyksiä hoitavan komitean varapuheenjohtaja **P. MALETIN** kertoo

Jokin aika sitten oli minulla kunnia johtaa Neuvostoliiton taloudellista valtuuskuntaa, joka kävi Ceylonissa, ihmeellisen kauniissa maassa, jossa asuu työteliäs, lahjakas, vieraanvarainen ja elämäniloinen kansa. Valtuuskunta kävi neuvotteluja Ceylonin hallituksen kanssa ja solmi sopimuksen taloudellisesta ja teknillisestä yhteistyöstä sekä kaupasta.

Siirtomaasorron leima painaa vielä tuon nuoren valtion taloutta. Talouden suuntana on teen, kautsun ja kookosrasvan tuotanto vientiä varten. Samanaikaisesti Ceylonin on pakko tuoda ulkomailta välttämättömimpiäkin ruoka- ja teollisuustavaroita. Kaikki tämä saattaa maan suuresti riippuvaiseksi maailmanmarkkinoiden suhdanneheilahteluista.

Nykyisen pääministeri Solomon Bandaranaiken hallitus pyrkii kehittämään monihaaraista taloutta, heikentääkseen siten Ceylonin riippuvaisuutta ulkomaisista monopoliyhtymistä.

Neuvostohallitus on suostunut olemaan yhteistyössä Ceylonin kanssa, tuon saarivaltakunnan taloudellisten suunnitelmien toteuttamiseksi. Yhteistyö tapahtuu tasa-arvon, keskinäisen edun ja toistensa sisäisiin asioihin puuttumattomuuden pohjalla, ts. niillä periaatteilla, joilla Neuvostoliitto antaa apua muillekin taloudellisesti heikosti kehittyneille maille.

Suurta huomiota kiinnitetään maanparannustöihin, kastelutalouteen ja vesivoimavarojen käyttämiseen. Neuvostoliitto tulee antamaan Ceylonille teknillistä apua tutkimus- ja suunnittelutöiden suorittamisessa, patojen ja kastelukanavien rakentamisessa, vesivoimalaitosten luonnosten laatimisessa sekä koneiston hankkimisessa. Neuvostoliitto tulee auttamaan Ceylonia myös viidakkojen raivaamisessa 6 000 acren laajuisen sokeriruokoviljelmän ja 5 700 acren laajuisen puuvillaviljelmän luomiseksi. Ohjelmaan kuuluu puuvillapuhdistamon ja konekorjaamon rakentaminen. Kaikki se on omiaan helpottamaan raaka-aineperustan luomista Ceylonin tekstiili- ja sokeriteollisuudelle ja poistamaan yksipuolisuutta saaren maatalouden kehityksestä.

Suuri sija sopimuksessa on valtion teollisuuden kehittämisellä Ceyloniin. Neuvostoliitto osallistuu maan ensimmäisen metallinjalostamon ja autonkumitehtaan rakentamiseen. Tähän asti Ceylon on vienyt miltei koko kautsunsa ulkomaille raakana ja tuonut atonrenkaat ulkomailta.

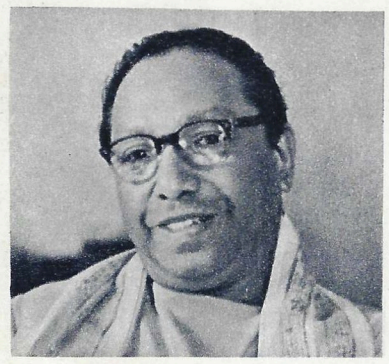

Moskovassa oleva Ceylonin suurlähettiläs hra Malalasekera on antanut lehdellemme seuraavan lausunnon:

— Pidämme Neuvostoliiton ja Ceylonin taloudellista yhteistyösopimusta tärkeänä vaiheena historiassamme. Maamme vapauduttua tärkein tehtävämme on kansan elintason kohottaminen. Se vaatii ensi sijassa kotimaisten voimavarojemme kehittämistä. Neuvostoliiton kanssa tehty sopimus antaa meille mahdollisuuden käyttää hyväksemme Neuvostoliiton suurta kokemusta talouden ja kulttuurin rakentamisessa — kaikilla aloilla, joilla kansanne on saavuttanut niin suuria voittoja neuvostovallan aikana.

Asianomaiset neuvostojärjestöt tulevat osallistumaan polttoturpeen tuotannon järjestämiseen sekä myllyn, elevaattorin, rakennusainetehtaan ja monien muiden laitosten rakentamiseen Ceylonissa.

Vaikka Ceylonia huuhtelevat joka puolelta meret, sen täytyy tyydyttää yli puolet kalatarpeestaan tuonnilla ulkomailta. Se johtuu siitä, että kalastus on hyvin alkukantaista ja vanhanaikaista. Tämän epäkohdan korjaamiseksi Neuvostoliitto toimittaa Ceylonille troolareita ja moottoriveneitä. Yhdessä ceylonilaisten ammattiveljiensä kanssa Neuvostoliiton tiedemiehet suorittavat laajakantoisia tutkimuksia kalakannan selvittämiseksi ja ajanmukaisten pyyntimenetelmien käytäntöönottamiseksi.

Avustaessamme Ceylonia, samoin kuin muitakin heikosti kehittyneitä maita, pidämme periaatteena a.o. maan voimavarojen mahdollisimman täydellistä käyttämistä. Autamme rakennusluonnosten laatimisessa, toimitamme kalustoa ja eräitä tarveaineita sekä lähetämme paikan päälle insinöörejä ja teknikkoja, mutta rakentamisen suorittaa avunsaajamaa itse. Tällainen menettely edistää kotimaisen rakennusteollisuuden luomista ja ammattiväen kouluttamista.

On sovittu edelleen, että Ceylon lähettää Neuvostoliittoon ylioppilaita ja harjoittelijoita niiltä aloilta, joilla taloudellinen yhteistyö tulee tapahtumaan. Sopimus edellyttää myös suunnitteluspesialistien vaihtoa.

Neuvostoliitto on myöntänyt Ceylonille 120 000 000 ruplan (30 000 000 dollarin) lainan 2,5 prosentin korolla. Laina voidaan käyttää 5 vuoden kuluessa tutkimus- ja suunnittelutöiden rahoittamiseen sekä koneiden ja tarveaineiden hankkimiseen samoinkuin tuotannollis-teknillisten asiantuntijoiden kouluttamiseen Neuvostoliitossa. Lainan kuoletus tapahtuu 12 vuoden aikana ceylonilaisten tavaroiden toimituksina tahi vapaassa valuutassa, osapuolten keskinäisestä sopimuksesta.

Lopuksi haluan mainita, että neuvottelujen menestymistä edisti suuresti pääministeri Bandaranaike, joka välittömästi osallistui monimutkaiseen työhömme ja auttoi löytämään oikeita ratkaisuja todellista asiaintilaa vastaavasti.

Olen varma, että hahmoitellun sopimuksen toteuttaminen edistää Ceylonin kansallisen talouden elpymistä ja ystävällisten suhteiden lujittumista kansojemme kesken.

Ceylonin pääministeri ja rouva Bandaranaike tervehtivät Neuvostoliiton suurlähettiläs V. Jakovlevia (oikealla) ja Neuvostoliiton taloudellisen valtuuskunnan johtajaa P. Maletinia.

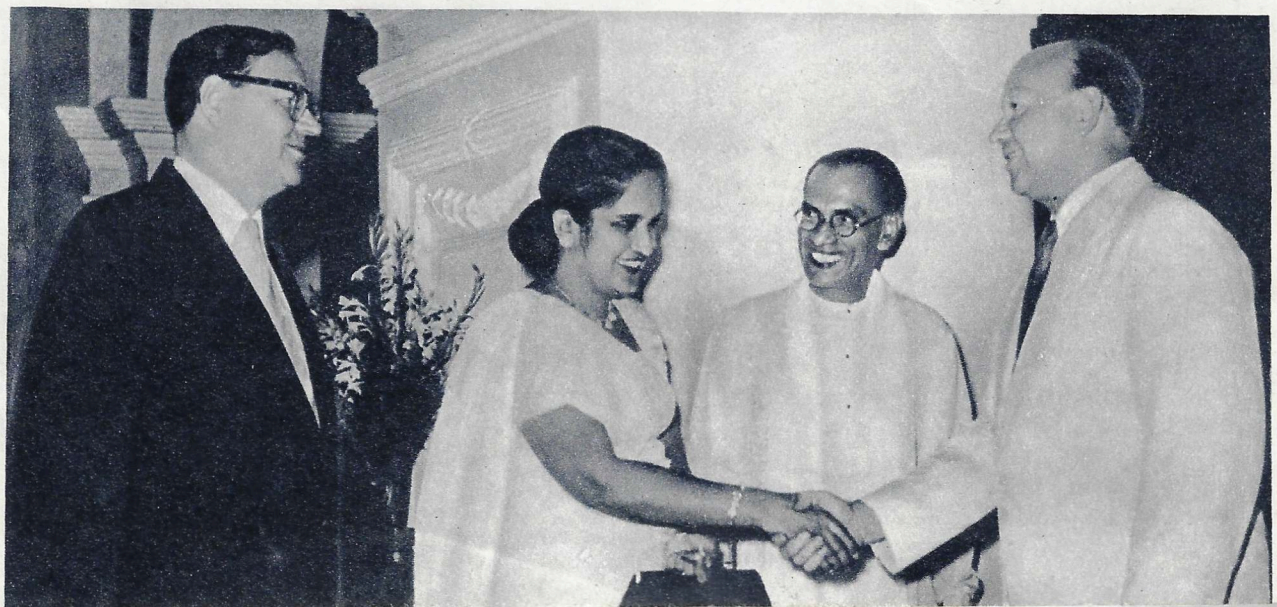

''Lokakuun tuuli''.

M. Devjatovin taulu Neuvostoliiton 40-vuotisjuhlanäyttelystä.

LENININ KÄSIKIRJOITUKSIA

Kirj. professori **G. D. OBITSHKIN,**
Marxismin-leninismin instituutin johtaja.

Valok. V. Shahovskoi.

Tieteellinen tutkimuslaitos, Marxismin-leninismin instituutti, jonka eräänä päätehtävänä on tutkia Vladimir Iljitsh Leninin kirjallisuusperintöä ja valmistaa painoon hänen tuotteitaan, on toiminut yli 35 vuotta.

Neuvostoliitossa on ilmestynyt neljä Leninin koottujen teosten laitosta, lukuisia eri aiheille omistettuja kokoelmia ja yksityisten teosten joukkopainoksia sekä erikoisjulkaisuja, jotka ovat saaneet nimekseen ''Leninkokoelmia''.

Instituuttimme suorittaa laajoja tutkimuksia aikaisemmin tietymättömissä olleiden käsikirjoitusten löytämiseksi. Koottujen teosten ensimmäisessä laitoksessa, jonka viimeiset osat ilmestyivät 1926, julkaistiin noin 1 500 käsikirjoitusta. Toiseen ja kolmanteen painokseen lisättiin vielä 1 265 kirjoitusta ja kirjettä. Vuonna 1950 valmistui neljäs laitos; se ilmestyi 35-osaisena 800 000 kappaleen painoksena ja sisältää yli 3 000 Leninin käsikirjoitusta. Piakkoin valmistuu neljänteen laitokseen vielä kahdeksan täydennysosaa.

Kohta alkaa ilmestyä painosta Leninin koottujen teosten uusi laitos, joka käsittää 55 nidettä. Siihen sisältyy Leninin koko kirjallisuusperintö, joka kuvastaa hänen valtavaa luovaa ja organisatoorista työtään. Lopullisesti muotoiltujen kirjoitelmien ohella tässä painoksessa julkaistaan paljon Leninin lainauksia eri kirjoista, reunahuomautuksia, luonnostelmia, tilastotaulukoita, jäsennyksiä ja muistiinpanoja. Painokseen on koottu paljon mielenkiintoista aineistoa Leninin ennakkotyöstä kirjojensa ''Kapitalismin kehitys Venäjällä'' ja ''Imperialismi kapitalismin korkeimpana vaiheena'' sekä agraari- ja kansallisuuskysymystä koskevien teostensa luomiseksi. Ne ovat mielenkiintoisia asiakirjoja, jotka kertovat Leninin ajattelu- ja työtavasta, sekä hänen tutkija- ja julkaisutoiminnastaan. Uuteen painokseen aiottu aineisto tarkastetaan alkuperäisten käsikirjoitusten, Leninin elinaikana ilmestyneiden teosten ja pikakirjoituspöytäkirjojen mukaan sekä varustetaan seikkaperäisillä tieteellisillä selityksillä.

Leninin käsikirjoituksia säilytetään meidän instituutissa. Säilymisen turvaamiseksi on tehty kaikki, mitä nykyinen tiede ja tekniikka siinä suhteessa tarjoavat. Säilytyskammioissa on aina pysyvä lämpötila, ne tekstin kohdat, jotka alkavat turmeltua tai haalistua, palautetaan ennalleen jne. Kaikista käsikirjoituksista on otettu valokuvakopiot, joiden mukaan laaditaankin painokuntoon esim. uutta laitosta. Ainoastaan poikkeustapauksessa joitakin asiakirjoja sallitaan tarkastaa alkuperäisen käsikirjoituksen mukaan.

Käsikirjoitusten selvittäminen on toisinaan hyvin vaikeata, sillä Leninin tapana oli kirjoittaa sanat lyhennettyinä, useinkin vain parilla-kolmella kirjaimella. Tä-

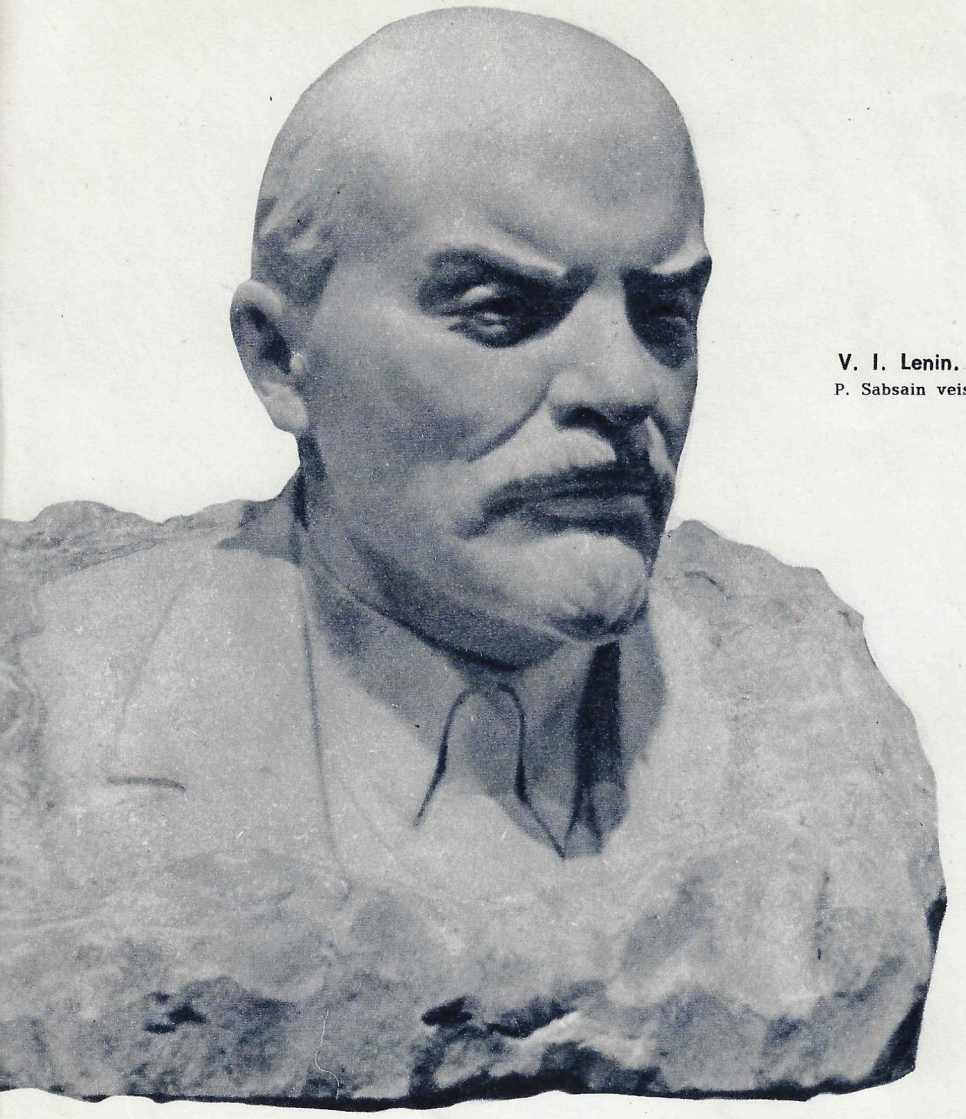

V. I. Lenin.
P. Sabsain veistos.

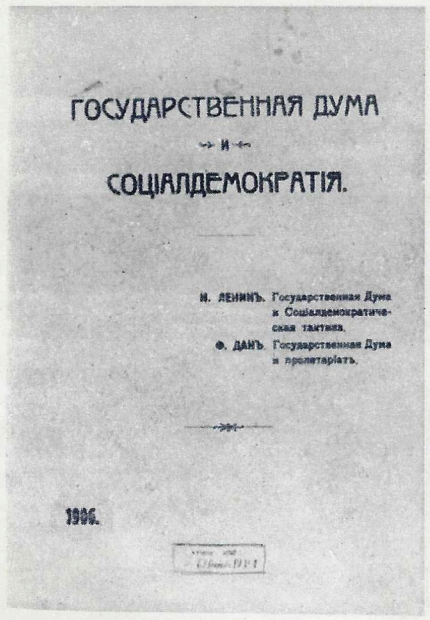

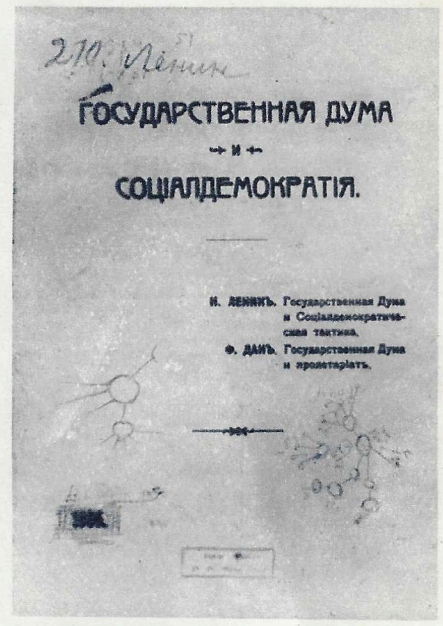

Tätä julkaisua on käyttänyt Lenin. Aika oli kuluttanut hänen merkintänsä, mutta instituutissa ne on palautettu ennalleen.

mä vaatii hänen käsialansa ja kirjoitustapansa hyvää tuntemista ja taitoa ''luotautua'' Leninin käsikirjoituksiin. Vain siten voidaan lukijakunnalle tarjota alkuperäinen teksti. Tätä tehtävää täyttäen instituutin työntekijät tutkivat tunnontarkasti jokaisen sanan ja rivin.

Monesta teoksesta Leninillä oli useampia alustavia versioita — suunnitelmia, luonnoksia, muistiinpanoja. Kaikki ne on tutkittava huolellisesti ja tarkastettava alkuperäistekstin mukaan.

Osa Leninin teoksia näki päivänvalon tsaristisen sensuurin aikana. Toisinaan sensuuri pyyhki pois kokonaisia kappaleita. Käsikirjoitusten tarkastaminen tekee mahdolliseksi näiden paikkojen palauttamisen ja aineiston julkaisemisen alkuperäisessä muodossaan. Leninin kirjeistä on suurta apua uuden laitoksen valmistamisessa painokuntoon. Kirjeissään Lenin usein mainitsee millaisissa oloissa hänen piti mitäkin kirjaansa kirjoittaa, vieläpä osoittaa millaisella kirjasinlajilla se on ladottava, miten tilastotaulukot on sijoitettava, millaisiin kohtiin on tehtävä muutoksia jne. Tällaisilla maininnoilla on arvaamattoman suuri merkitys instituutin työlle.

Valitettavasti Leninin kirjallisuusperintö ei vielä ole kokonaisuudessaan instituutin hallussa. Hänen käsikirjoituksiaan etsitään edelleen sekä Neuvostoliitosta että ulkomailta. Instituutti on yhteydessä monien järjestöjen ja yksityisten henkilöiden kanssa, jotka auttavat sitä asiakirjojen etsinnässä.

Tällä tavalla instituutti tutkii ja käyttää Leninin käsikirjoituksia, jotka muodostavat ehtymättömän tieteellisen tiedon lähteen. Lenin kehitti Marxin oppia uusissa historiallisissa oloissa, imperialismin ja proletaaristen vallankumousten aikakautena, kapitalismista sosialismiin siirtymisen kautena. Leninismi osoittaa ainoan oikean tien vapautumiselle yhteiskunnallisesta ja kansallisesta sorrosta sekä kaikista riiston muodoista samoinkuin sodan kauhuista — tien kommunismiin.

Täällä säilytetään Leninin käsikirjoituksia.

Mikrofilmien avulla on instituutissa käyvillä lukijoilla mahdollisuus tutustua Leninin käsikirjoituksiin.

Instituutin laboratorioissa tehdään toisinaan hyvinkin tarkkaa työtä. Tämän kojeen avulla selvitetään tekstin haalistuneita ja turmeltuneita kohtia.

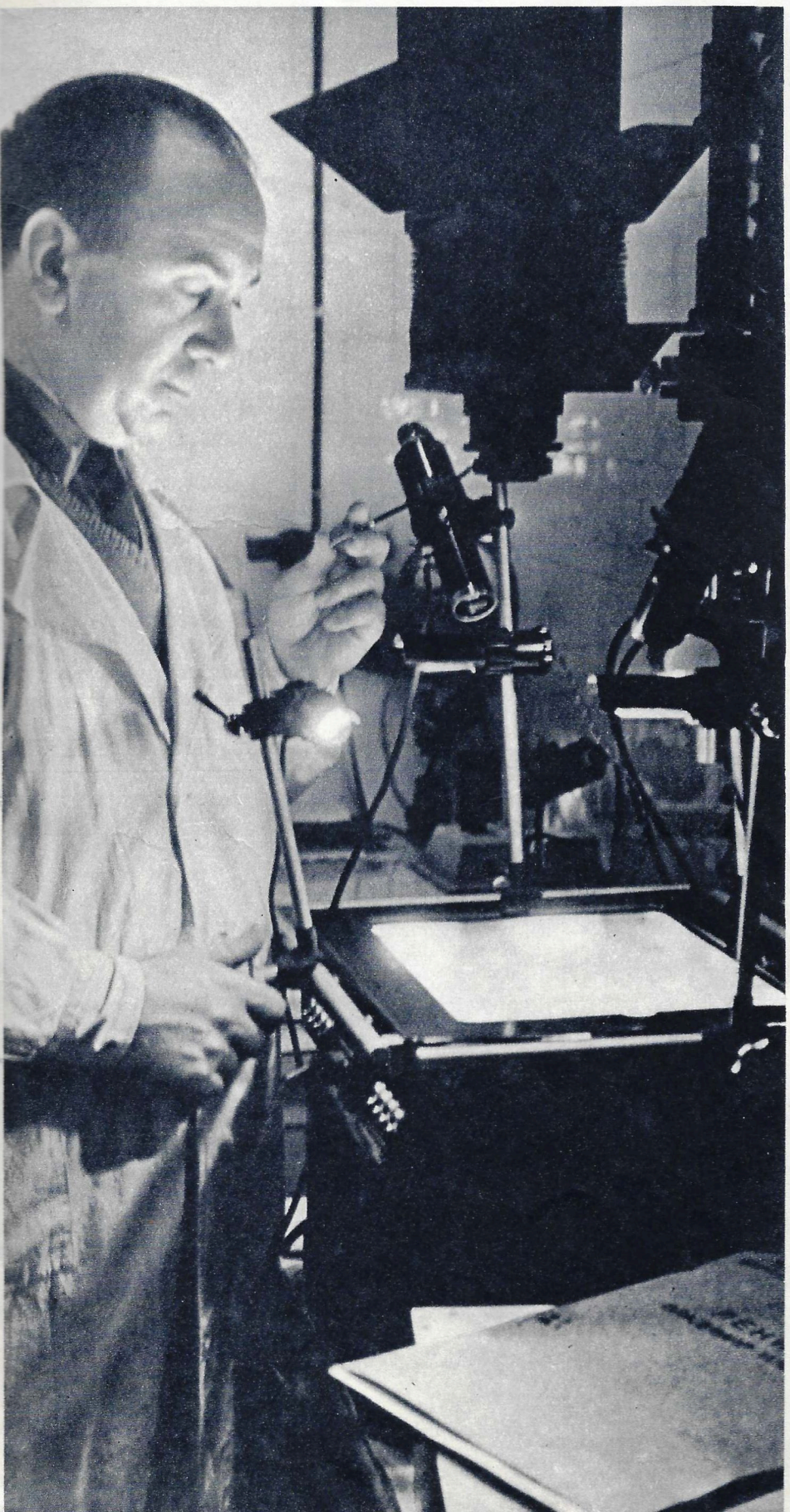

Miljoonat ihmiset maailmassa tutkivat Leninin kuolemattomia teoksia. Instituutti saa kirjeitä monien maiden kustantamoilta ja kansalaisilta.

Neuvostoliiton korkeakouluista on 40 vuoden aikana valmistunut yli 3 800 000 eri alojen tuntijaa, mm. noin 1 000 000 insinööriä.

Viime vuonna yleisliittolaisesta budjetista myönnettiin tieteellisiin tarkoituksiin 11,7 miljardia ruplaa. Tänä vuonna vastaava määräraha on 15 miljardia ruplaa. Lisäksi kukin liittotasavalta käyttää jonkun summan omasta budjetistaan tieteen kehittämiseen.

Oheinen kuvakertomus on omistettu Moskovan voimataloudellisen korkeakoulun niille oppilaille, joista tulee atomivoimalaitosten spesialisteja.

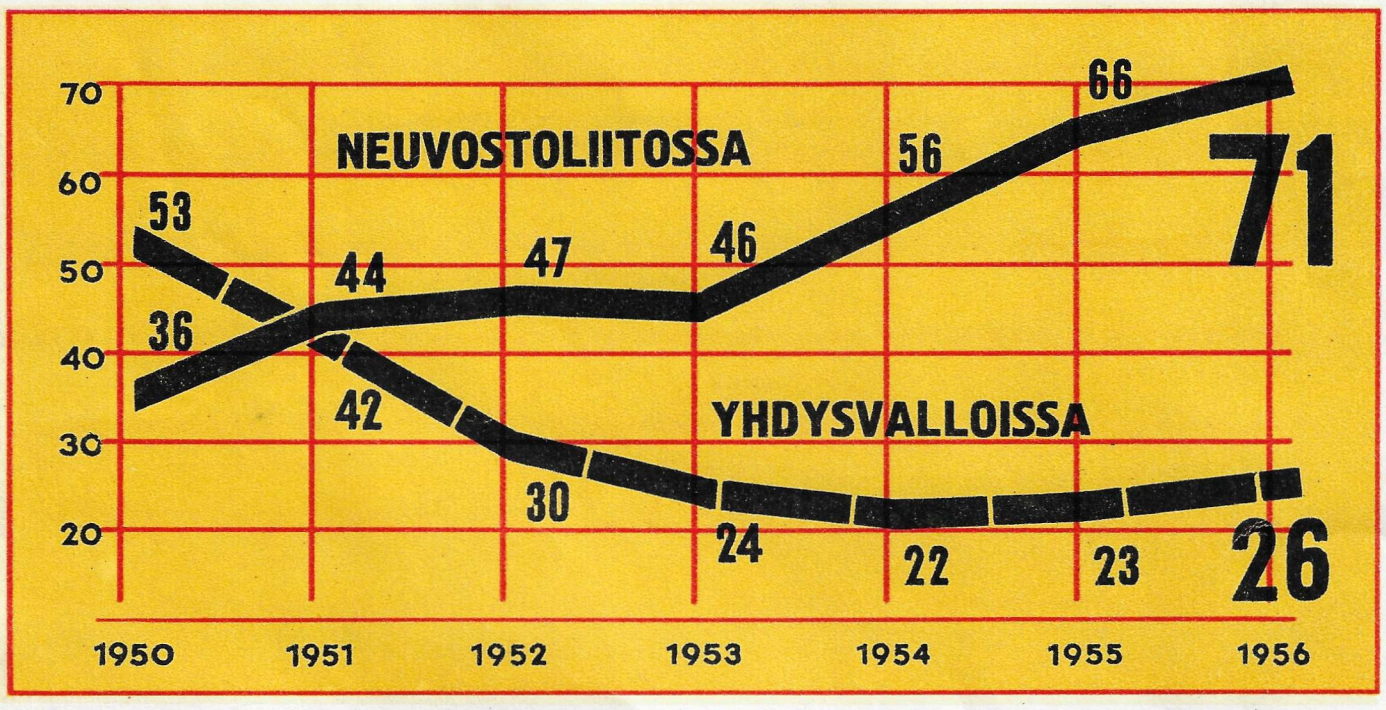

Nämä käyrät osoittavat kuinka paljon insinöörejä koulutetaan vuosittain Neuvostoliitossa ja Yhdysvalloissa (luvut tuhansissa).

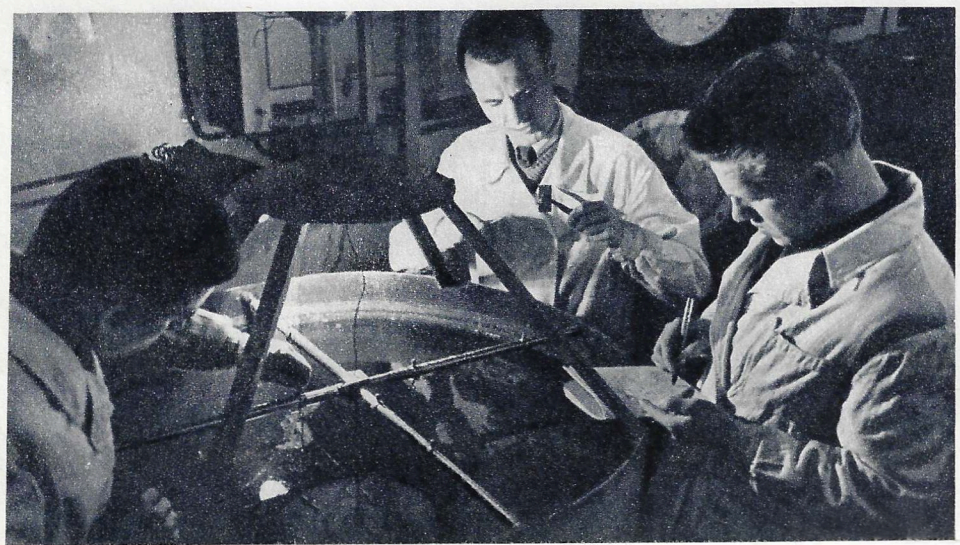

Tulevia atomivoimalaitosinsinöörejä ydinfysiikan laboratoriossa. →

MILJOONA...

Oleg PISARZHEVSKI, kirjailija.

MUUTOKSIA. Neuvostoliiton korkeakouluministeri V. Jeljutin ilmoitti hiljattain, että maassa on 767 korkeakoulua ja niissä, kirjeopiskelijat mukaanluettuina, yli 2 000 000 oppilasta. Tällaiset hirmuluvut saattavat lyödä hämmästyksellä lennokkaankin mielikuvituksen. Näiden rivien kirjoittajan täytyy kuitenkin tunnustaa, että hän ei ole mikään taituri tällaisten suureiden käyttelyssä. Abstraktiseen ajatteluun taipuva kirjoittaja voi helposti panna miljoona miestä rinnatusten taikka miljoona esinettä perätysten ja verrata tällaista jonoa päiväntasaajan pituuteen taikka matkaan Maasta Kuuhun. Tuollaiset vertaukset antavat tietysti esitykselle ylevyyttä ja loistoa, jota yllekirjoittanut voi vain ihailla mutta ei käyttää — koska en osaa vapautua yksityiskohtien kahleista. "Korkeakoulu" sanan kuullessani mielessäni herää aina kuva tällaisten laitosten tutusta konkreettisesta ulkoasusta, professorien elehtimisestä ja ylioppilaiden kiihkeästä keskustelusta...

Käydessäni jossain pääkaupungin oppilaitoksessa muistuu tahtomattakin mieleen, millainen se oli kaksikymmentä vuotta sitten, minun ylioppilasaikanani. Useita korkeakouluja ei enää tahdo tuntea. Otettakoon esimerkiksi voimataloudellinen korkeakoulu, jolle kuuluu monta isoa rakennusta. Se on perustettu Teknillisen korkeakoulun sähköteknillisen tiedekunnan ja Kansantalousinstituutin sähköteollisuustiedekunnan pohjalle. Se ei ole vielä kovin vanha, mutta siinä on jo 12 000 oppilasta. Heistä koulutetaan sähköinsinöörejä 26:lle voimatalouden alalle. Entä Moskovan yliopisto Lenin-vuorilla uudessa pilvenpiirtäjässään! Rakennukseen muutoin eivät ole kaikki osastot mahtuneet — vaan filosofit, ekonomit, filolo-

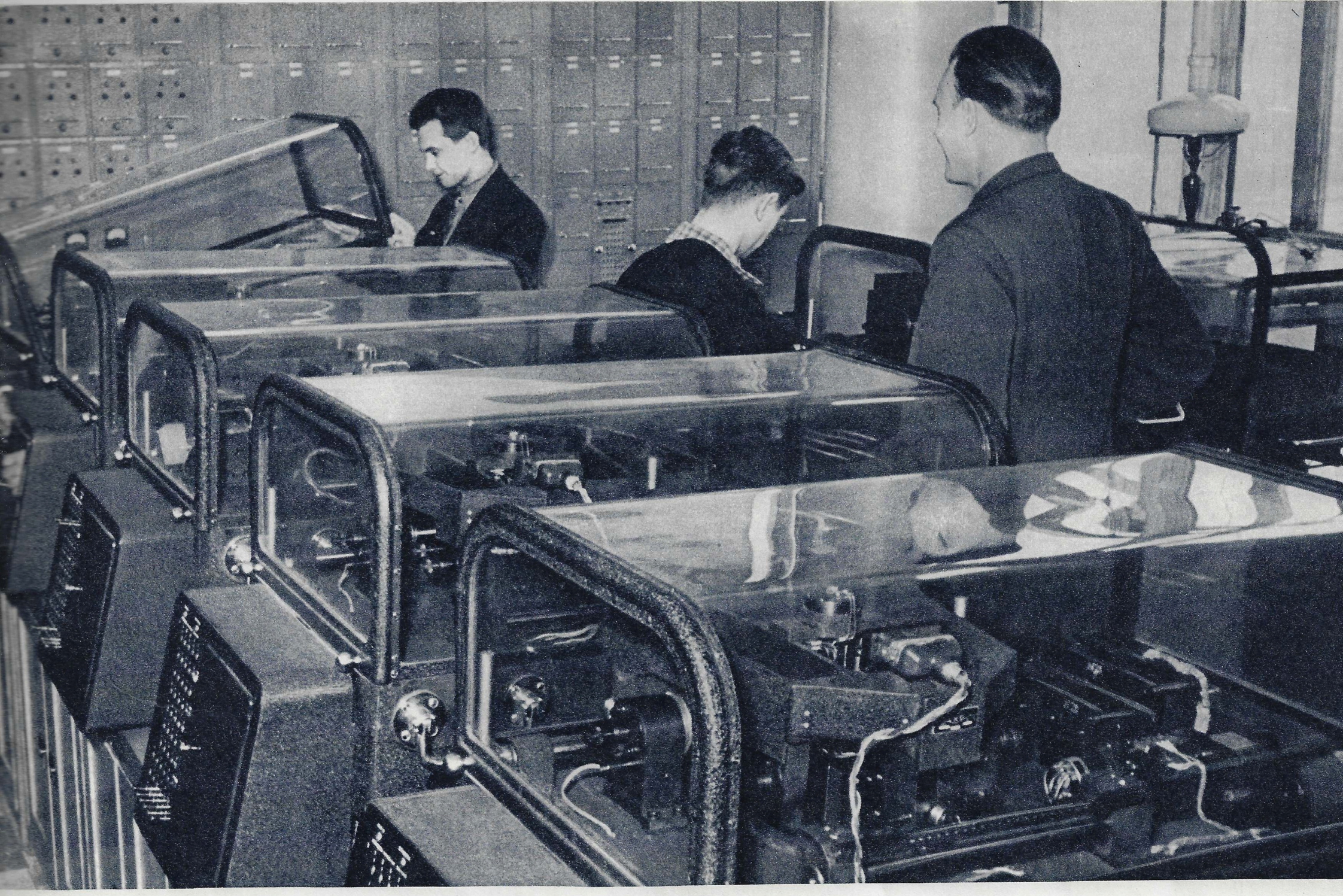

Moskovan voimataloudellisessa korkeakoulussa on vuoden kuluessa suoritettu lähes 300 tieteellistä tutkimusta, joissa huomattava osuus on ollut opiskelijoilla. Kolme ylioppilastyötä on päätetty lähettää Brysselin maailmannäyttelyyn. Värikuvassa ylioppilaita suorittamassa itsenäisiä tutkimuksia, jotka kuuluvat pakollisena osana opetusohjelmaan. Viereisessä tummassa kuvassa laskukonelaboratorio. Atomivoimalaitosten tulevat työntekijät käyttävät näitä elektronilaskukoneita luonnostensa laatimisessa.

Valok. J. Tshernyshev.

git ja juristit ovat jääneet entiseen rakennukseen Moskovan keskukseen, jossa oli aikaisemmin koko yliopisto, ja jo vaiittavat tilan ahtautta!

SE VAUHTI, SE VAUHTI! Niin kummalta kuin kuulostaneekin, nykyinen ihmenopea kasvu ei ole niin silmäänpistävä kuin aikaisempi — jolloin uusia korkeakouluja nousi ''autiolle paikalle'' juuri alkaneen kansantalouden kehityksen vaatimuksesta. Uusia oppilaitoksia ja uusia tiedekuntia syntyi samanaikaisesti kuin teollisuushaaroja, joille piti saada insinöörejä. Niinpä esim. Hienokemiallisen teknologian instituutti perustettiin Moskovaan neuvostomaan ryhtyessä tavoittelemaan riippumattomuutta kemiallisten reagenssien tuotannossa; syntyi uusi lääketeollisuus. Moskovan työstökone- ja työkaluinstituutti syntyi samaan aikaan, kun teollisuutemme valmisti ensimmäiset konstruktiivisesti parhaat sorvit, jotka saivat nimekseen ''Saavutettava ja sivuutettava''. Vuoriteollisuusinstituutissa erikoistui ala, jonka edustajia sanottiin ''kaivoskombaini-insinööreiksi''. Radio- ja lennätintekniikan instituutissa alettiin kouluttaa uusimpien alojen spesialisteja.

Insinöörejä oli vähän. ''Spesialistityhjiö'' teollisuudessa synnytti ''korkeapaineen'' oppilaitoksissa. Opetusohjelmat ja oppiajat supistettiin minimiin. Opettajat puhkoivat päätään voidakseen antaa opetettavilleen mahdollisimman nopeasti mahdollisimman suuren tietomäärän. Kaikki kokeilut eivät kestäneet ajan koetusta. Unholaan täytyi jättää esimerkiksi ns. prikaatiopiskelu, joka peitti oppilaiden yksilöllisen lahjakkuuden ja edistyväisyyden. Eräitä muotoja on kuitenkin säilynyt tähän asti korkeakoululaitoksemme eittämättöminä saavutuksina. Niihin aikoihin esim. oppilaiden tuotannollinen harjoittelu sai ne muodot, jotka ovat näihin asti turvanneet oppilaitosten kiinteän yhteyden tuotantoon. Niinsanotun pikakoulutuksen aiheuttamat ''liikakulut'' ovat korvautuneet tuhatkertaisesti, sitäkin suuremmalla syyllä, kun mainitut kulungit eivät olleet niinkään suuria.

KUINKA SE ON OLLUT MAHDOLLISTA? Jatkuvan kehityksen tulokset, jos niistä ei pitkään aikaan piitata, tulevat lopulta esille yllätyksenä. Juuri tällä tavalla kävi eräiden objektiivisuutta pelkäävien ulkomaisten tarkkailijoiden, kun tuli selväksi, että Neuvostoliitosta oli kasvanut niin suurilukuisen tieteellisen ja teknillisen sivistyneistön opinahjo.

Itse asiassa tällaiseen yllättymiseen ei ollut mitään aihetta. Neuvostoliiton sivistyneistö antoi tietää itsestään jo silloin, kun Leningradiin ja Jaroslavliin perustettiin maailman ensimmäiset tekokautsutehtaat. Sen jälkeenkään ei neuvostomaassa ole ollut puutetta tieteen ja tekniikan saavutuksista. Muistakaamme vaikkapa rakennusten ja siltojen kannatuskaarien omaperäiset kestävyyslaskumenetelmät; nestemäisen heliumin ultrajuoksevuuden ja valoa nopeammin liikkuvien elektronien hehkuvuuden keksiminen sekä piin uusien kemiallisten käyttötapojen kehittäminen. Tällaista luetteloa saattaisi jatkaa ensimmäiseen atomivoimalaitokseen ja akateemikko Kurtshatovin Harwellissa pitämään esitelmään astronomisen huimaavien lämpötilojen saavuttamisesta ohjattavien ydinlämpöreaktorien malleissa ja Maan keinotekoisten seuralaisten avaruuteen ampumiseen asti. Etsittäessä vastausta ällistyneeseen kysymykseen — kuinka tämä on saattanut tapahtua maassa, jota Lännessä kovakalloisesti pidettiin monia pitkiä vuosia intellektuaalisesti miltei asumattomana aavikkona — alettiin äkkiä pitää ääntä asioista, joita ei ollut kukaan salannutkaan. Osoittautui, että viimeksikuluneiden viiden vuoden aikana neuvostomaan oppilaitokset olivat kouluttaneet 286 000 insinööriä, siis melkein yhtä paljon kuin ennen sotaa 13 vuodessa. Kuten edellä jo sanottiin Neuvostoliiton diplomi-insinöörien luku lähenee miljoonaa.

Tilastot kertovat, että joka sadas neuvostokansalainen opiskelee jossakin korkeakoulussa. Käveltyäni Jauzan uuden sillan yli Lefortovoon, jota vielä jokin aika sitten pidettiin Moskovan esikaupunkina, olen valmis lyömään vetoa, että ylioppilaat muodostavat valtaosan tämän kaupunginosan väestöstä. Menneisyyttä muistuttaa vanhan sotilassairaalan arvokas empire mutta nykyisyyttä hallitsee sommitelma, jonka muodostaa joen rannalle sijoittunut teknillisen korkeakoulun rakennusryhmä ja keskeiselle kummulle levittäytynyt Voimatalouskorkeakoulu monine rakennuksineen. Päätin pistäytyä tähän oppilaitokseen, josta valmistuu pian ryhmä atomi-insinöörejä.

Diplomien jako on vielä kaukana, joten en usko löytäväni tulevia atomi-insinöörejä oppilaitoksen juhlasalista. Päätän tavata heitä arkiaskareissaan ja esitellä heidät lukijakunnalle juuri sellaisina kuin näen.

Mikä minua veti juuri tänne?

Pyrkimys päästä välittömään kosketukseen kulttuurimme huomispäivän kanssa. Tuossa se on, se huominen. Se juoksee portaita alas niin, että huivi hulmuaa, se valmistaa seinälehteä, jossa on kuvia oppilaiden osallistumisesta elonkorjuuseen uudismailla, se rakastaa, sepittää runoja, urheilee ja kiistelee taidenäyttelyistä ja teatterien kantaesityksistä. Yri-

HEIDÄN PÄÄMÄÄRÄNSÄ ON TYÖ

RAUHANOMAISESSA ATOMITEOLLISUUDESSA

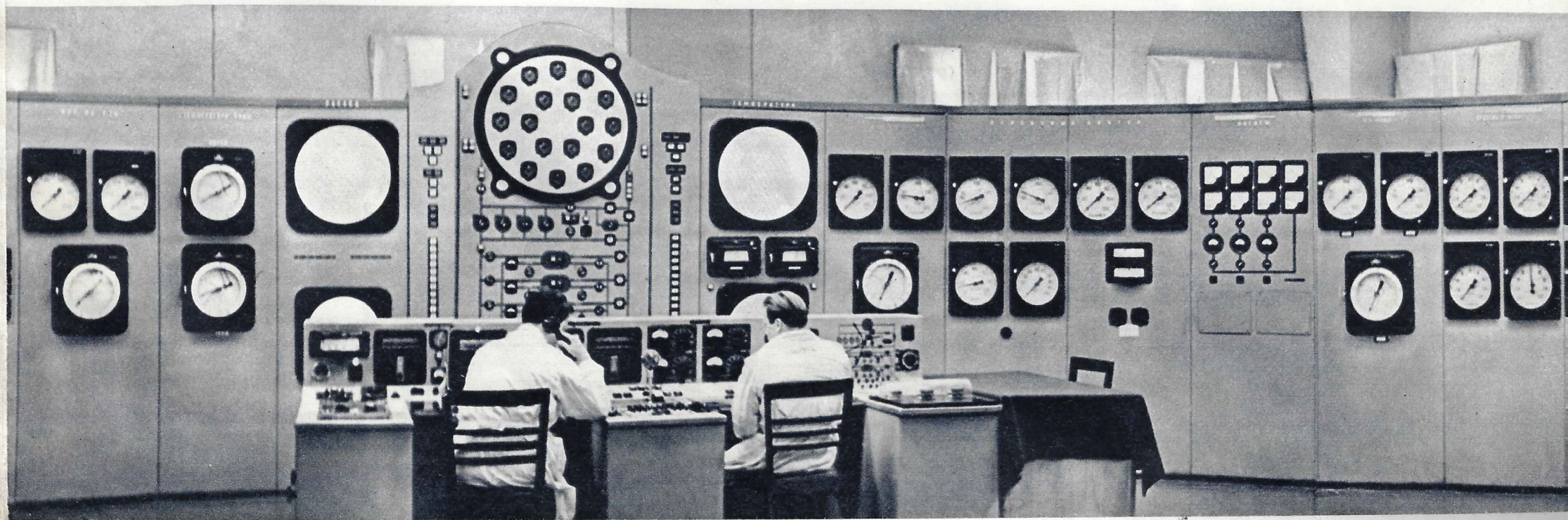

Käytännöllisillä laboratoriotöillä on suuri osa atomi-insinöörien koulutuksessa. Niitä suoritetaan yli kuudessakymmenessä laboratoriossa. Opiskelijoilla on käytettävänään monenlaisia uudenaikaisimpia kojeita ja laitteita. Kuvassa ylioppilaita harjoittelemassa ydinfysiikan laboratoriossa.

Opiskeltuaan atomivoimalaitteiden tiedekunnassa nämä nuoret insinöörit pääsivät heti johtaviksi työntekijöiksi ensimmäiselle neuvostoliittolaiselle atomivoimalaitokselle. Kuvassa atomivoimalaitoksen ohjaamo, jossa päivystävät Moskovan voimataloudellisen korkeakoulun päättäneet insinöörit.

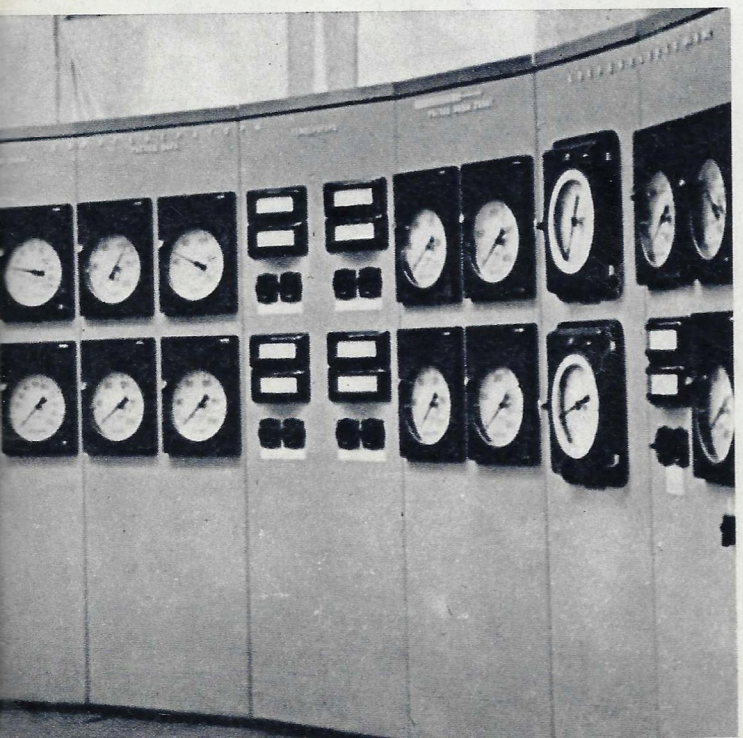

tän karttaa haastattelumuotoa, koska se edellyttää eräänlaista keskustelun harkittua ohjailua. Haluan välittömiä vaikutelmia, jotka koostuvat vapaasta keskustelusta, ennakkoluulottomasta tarkkailusta sekä tutustumisesta itse opiskeluun.

URANUURTAJIEN KOULU. Jospa kävisin asiaan viimeksimainitusta — opetusohjelmista ja suunnitelmista. Älköön se kuulostako ikävältä, sillä en aio luetella tunteja, jotka on varattu kunkin aineen opetukseen. Haluan kajota vain opetussuunnitelman yleissuuntaan. Se ilmentää fysikaalis-matemaattisten aineiden ominaispainon jyrkkää kasvua (miltei 77 prosenttia tuntien yhteisluvusta) apuaineiden opetusajan kustannuksella. Erikoisammatin oppikurssi opettaa insinöörejä ratkaisemaan erikoisalansa ongelmia ja laaja yleistieteellinen koulutus antaa heille perusmenetelmät noiden uusien tehtävien ratkaisemiseksi.

Nykyinen tekniikka sivuaa kaikilla aloilla läheisesti tiedettä. Neuvostokoulun insinööri ammentaa ajatuksia tuotantomenetelmien parantamiseksi kymmenien tieteenalojen saavutuksista. Hänen edessään ei ole piintyneiden teknillisten perinteiden tallattu tie, vaan laduton lakeus, joka vaatii edelläkävijän rohkeutta ja jolla hiihdettäessä ratkaiseva merkitys on tieteellisen näköpiirin laajuudella ja kyvyllä tehdä omintakeisesti päätöksiä. Voimatalouskorkeakoulun ylioppilaat saavat nykyajan luonnontieteen tarjoaman tietopanostuksen ja edistyksellisen materialistisen maailmankatsomuksen.

Tietäen kuinka tärkeä on yleistieteellinen koulutus, vaikka se rajoittaakin erikoisaineita, Moskovan Voimataloudellisessa, samoin kuin monissa muissakin korkeakouluissa, pidetään kuitenkin sitkeästi kiinni spesialiaineiden mahdollisimman laajasti omaksumisesta. Tilannetta vaikeuttaa se, että monista erikoisaineista, joita täällä opetetaan, ei ole vielä kirjallisuutta eikä opintokursseja. Mutta juuri siksi niihin perehtymistä ei voida jättää itsenäisen opiskelunkaan varaan. Siksi kukin oppikurssi laaditaan mahdollisimman sisältörikkaaksi ja helppotajuiseksi. Oppilailla on mahdollisuus välittömään yhteyteen suurimpien tieteellisten voimien kanssa. Valtio ei sääli varoja laboratorioiden ja kabinettien kalustukseen. Ylioppilasaikanaan insinöörikokelaat saavat perehtyä kaikista arvokkaimpiin nykyaikaisiin teknillisiin välineisiin.

XXI VUOSISADAN SUKUPOLVI. Millaisiin käsiin joutuu tiede, tämä uranuurtajain kallis työkalu?

Seuratessani tieteellisen kerhon kokousta, jossa kuumasti kiistellen arvioitiin oppilaiden keksimiä ja valmistamia mittauskojeita, ajattelin, että tässä luovassa kilpailussa on vaikuttimena ollut sama lainmukaisuus, joka on johtanut heidät yhteenkin. Tämä lainmukaisuus sisältyy suunnattomaan valintamahdollisuuteen, joka johtuu maassa tapahtuneesta kulttuurivallankumouksesta ja edistyksestä. Yleinen 10-vuotinen oppikoulusivistys luo valinnalle välttämättömät edellytykset. Noiden edellytysten mahdollisimman objektiivisen hyväksikäyttämisen takaavat korkeakoulujen sisäänpääsykilpailut. Maksuton opetus, kuukausistipendit ja työpaikan turvaaminen antavat ylioppilaille mahdollisuuden valita elämäntiensä vapaasti, aineellisista vaikutteista riippumatta.

Edessäni on niitä onnellisia, jotka ovat läpäisseet päästytutkinnot ja kestäneet monivuotisen opiskelukuurin. He väittelevät ja kiistelevät keskenään ilman pienintäkään vihjettä siihen, että kuuluisivat johonkin valittujen luokkaan. He ovat aivan tavallisia nuorukaisia ja neitosia. Kilvoittelun ilmapiiri, jossa he elävät ja jota pidetään ahkerasti yllä, ei ole pilattu toistensa ''syömisellä''. Heidän keskinäisissä suhteissaan ei ole tilaa itserakkaalle eristymiselle.

Kunkin oppilaan tulevaisuus on taattu. Työ odottaa häntä kaikkialla.

Editseni virtaa kokonainen paljous kasvoja. Kuinka erilaisia ne ovatkaan! Kuinka uutterasti kukin näistä nuorista tutkiikaan eri tiedonaloja, käyttäen ensimmäisiin keksintöihinsä koko nuoruutensa kiihkon, joka kykenee laskemaan ja mittaamaan kaiken paitsi oman ajan, innon ja voiman uhrausta.

Mieleeni muistuu keskustelu heidän kanssaan runoudesta. Harmaasilmäinen tyttö, jonka niskassa riippui paksut palmikot, sanoi enemmistön myötäillessä, että jos hän olisi runoilija, niin sytyttävimmät sanansa hän omistaisi fysiikan, kemian ja biologian suurille keksinnöille, jotka antavat monessa suhteessa leimaa aikakautemme kehitykselle. Katsahtaessani hänen nuoriin ilkamoiviin silmiinsä ajattelin hyväntahtoisella kateudella, että hänen elämänsä ihanasta runoelmasta on kirjoitettu vasta ensimmäiset rivit. . .

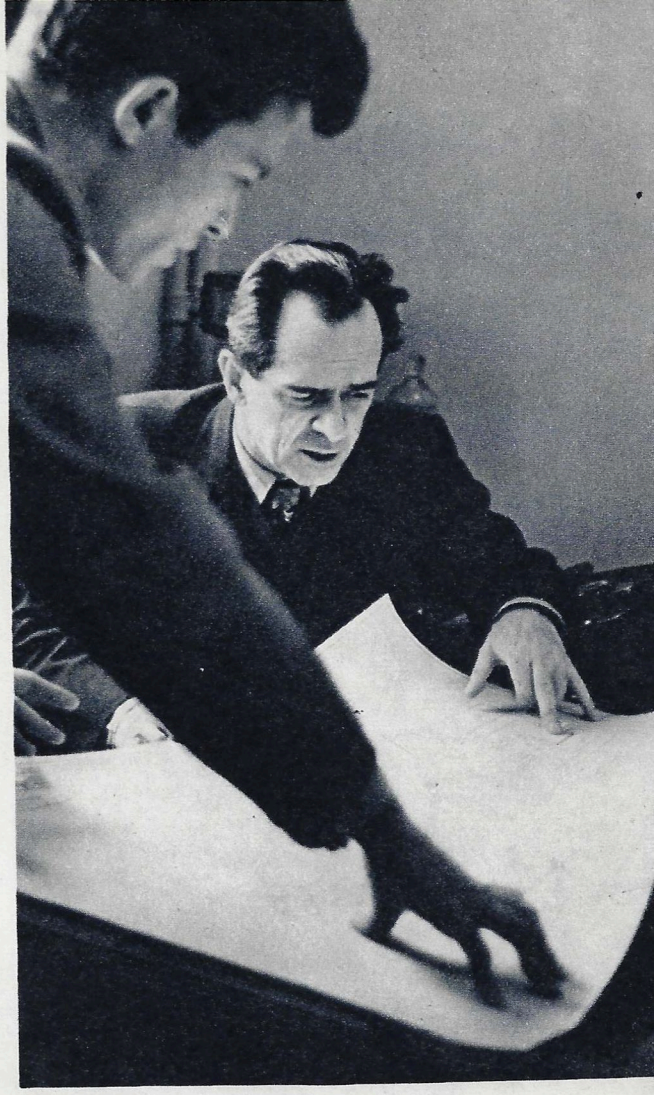

Korkeakoulussa on toistatuhatta opettajaa, joiden joukossa on akateemikkoja, tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäseniä sekä muita tieteen ja tekniikan ansioituneita toimihenkilöitä. Tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsen M. A. Styrikovitsh opastamassa ylioppilas V. Kotleria, jonka diplomityön aiheena on atomivoimalaitos. Alla: Tulevia atomilaitosinsinöörejä eräässä laboratoriossa.

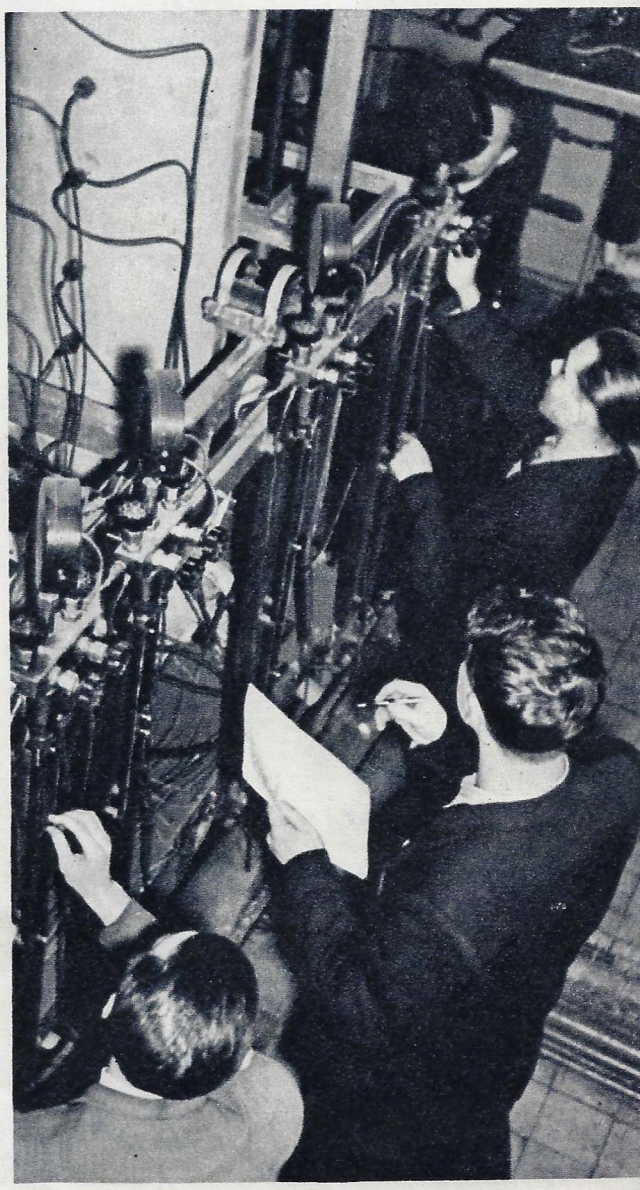

SELKEÄT NÄKÖALAT

Diplomityö on hyväksytty. Työosoitus on saatu. Edessä on laaja työvainio. Jevgenia Kapustina hyvästelee opinahjoa, kiertelee pitkin käytäviä, pistäytyy luentohuoneissa ja voimistelusalissa, tullen lopulta kirjastoon, jossa on viettänyt niin monia tunteja kirjojen parissa. Siellä hän vielä nytkin selailee teknillisiä aikakausjulkaisuja.

Oikealla Roman Shugam puolustamassa diplomityötään. Tilaisuudessa on läsnä Neuvostoliiton voimalaitosministeri A. Pavlenko (ensimmäinen vasemmalta 1. kuvassa) ja Puolan tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsen P. Nowacki (kolmas vasemmalta). Shugamilla on hyvät perustiedot, mutta puolalaisen vieraan kysymys panee hänet vakavasti miettimään.

«Сов. Союз» 4 3 дист. дино ФИНСКИЙ

Muutamia minuutteja sitten Shaahmet Nazarovista tuli insinööri. Nyt hän tuntuu kertaavan koko diplomiluonnoksensa toteuttaakseen aatteensa käytännöllisessä työssään.

Galina Shibalovkina on myös vasta ensimmäistä päivää insinöörinä mutta katsoo varmana tulevaisuuteen. Korkeakoulussa saamiensa tietojen ansiosta hän voi pelkäämättä astua itsenäisen työn tielle. Nuori insinööri lähtee kohta toimipaikkaansa.

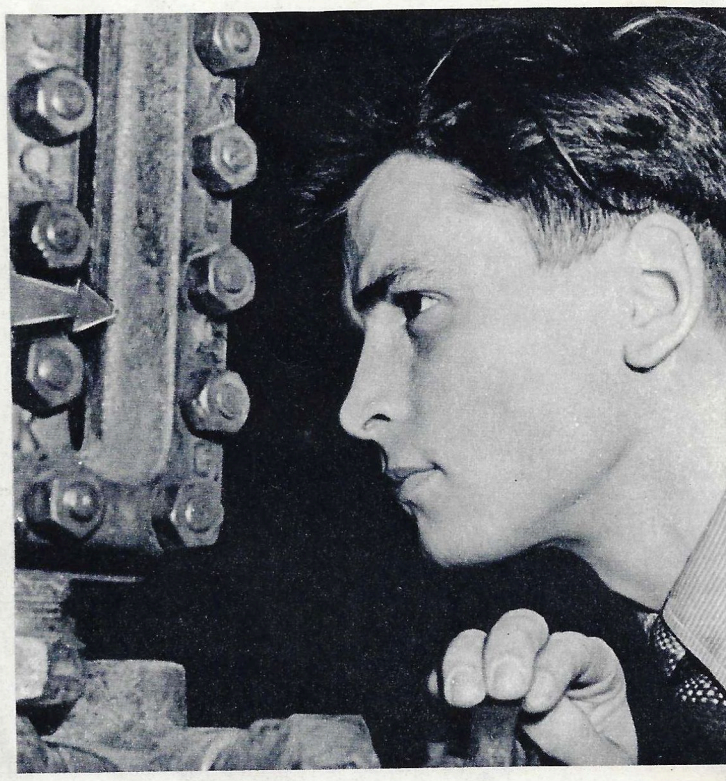

Mihail Piljavets on valinnut alakseen voimakoneet. Se on kaikkein mielenkiintoisinta, hän väittää, ja on iloinen päästessään työhön tiedeakatemian voimakonelaboratorioon.

XXI VUOSISADAN SUKUPOLVEA

Moskovan voimataloudellisesta korkeakoulusta lähtee joka vuosi neuvostoinsinöörien miljoonaiseen armeijaan noin puolitoistatuhatta nuorta sähköinsinööriä. Ensi vuonna nämäkin ylioppilaat aloittavat työtaipaleensa. He tulevat toimimaan atomivoimalaitoksilla.

1958

BRUXELLES

URSS

BRYSSELISSÄ

NÄHTÄVÄNÄ

Neuvostoliiton mineraalirikkauksia esittävää osastoa valmistetaan.

Tieteen palatsissa on neuvostotieteen saavutuksille varattu 36 stendiä. Näiden kahden sivun alalaidassa nähdään näyttelyn eri osille omistettuja esittelyvihkoja.

Jatkamme lukijoittemme perehdyttämistä Brysselin maailmannäyttelyn neuvostopaviljonkiin. Sen 18 osastoa kuvastavat sekä tuotannon mittasuhteita ja teknillistä tasoa maassamme että myös sitä päämäärää, jota kehitys palvelee. Päämääränä on kansan moninaisten tarpeiden ja harrastusten mahdollisimman täydellinen tyydyttäminen.

Näytteillepanoon on osallistunut kahdeksattasataa teollisuuslaitosta ja järjestöä kaikista Neuvostoliittoon kuuluvista liittotasavalloista.

JÄTTILÄISEN KÄSIVOIMAT

Neuvostomaan rautateiden yhteenlaskettu pituus on neuvostovallan vuosina kasvanut miltei kaksinkertaiseksi. Uusia ratoja rakennettaessa käytetään paljon konevoimaa. Neuvostoliiton paviljongissa on nähtävänä kääntönosturin toimiva malli. Luonnollisessa koossaan nosturi kykenee nostamaan tukipylväille 120 tonnin painoisia siltapalkkeja. Kone voi nostaa ja laskea paikoilleen kaksikin kiskoparia kerrallaan.

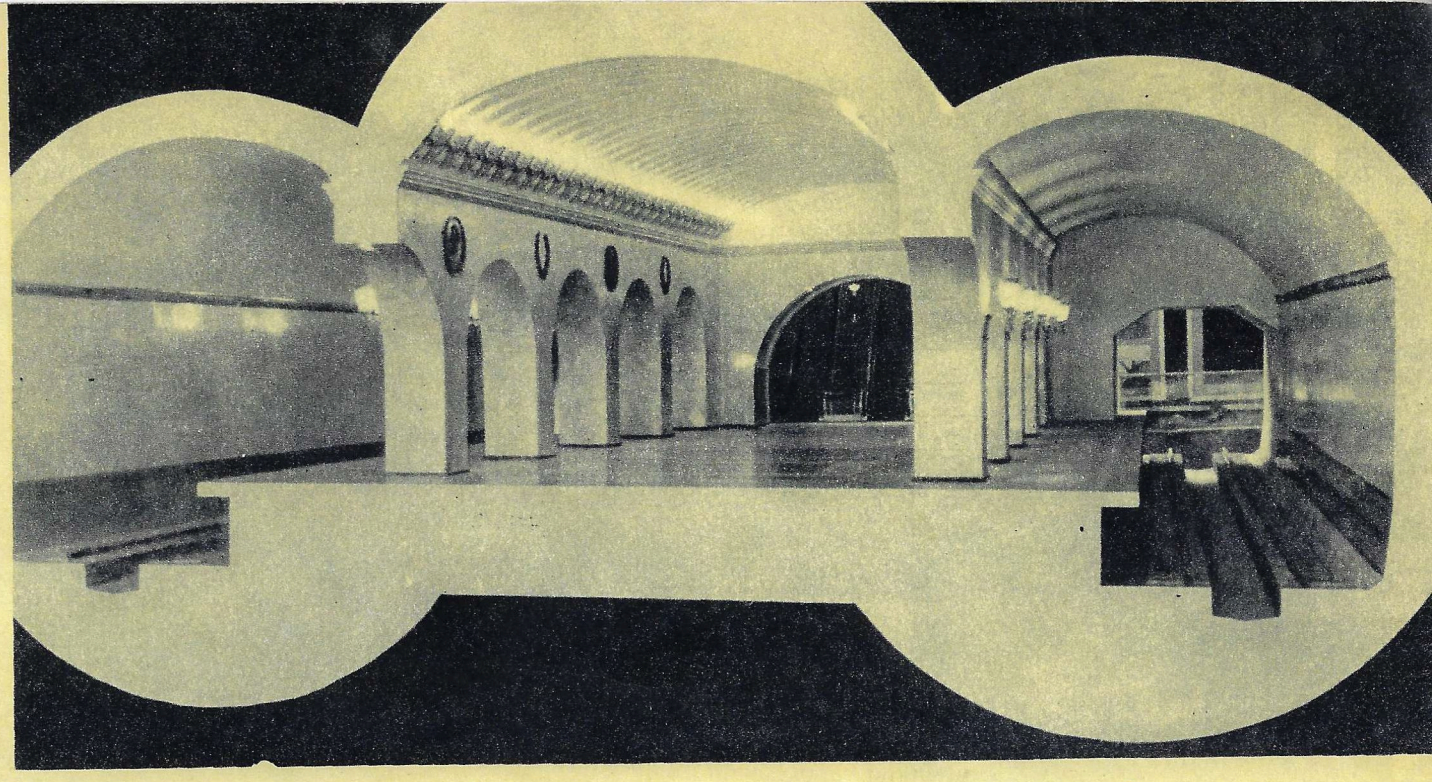

KOLME METROA Neuvostoliiton maanalaiset rautatiet ovat tulleet laajasti tunnetuiksi. Vanhin niistä on Moskovan metro. Vuoden 1955 lopulla avattiin liikenteelle Leningradin metron ensimmäinen linja. Parhaillaan rakennetaan maanalaista Ukrainan pääkaupungissa Kievissä. Kuvassa: Brysselissä esiteltävä pienoismalli Leningradin metron asemasta Teknologisen instituutin lähellä.

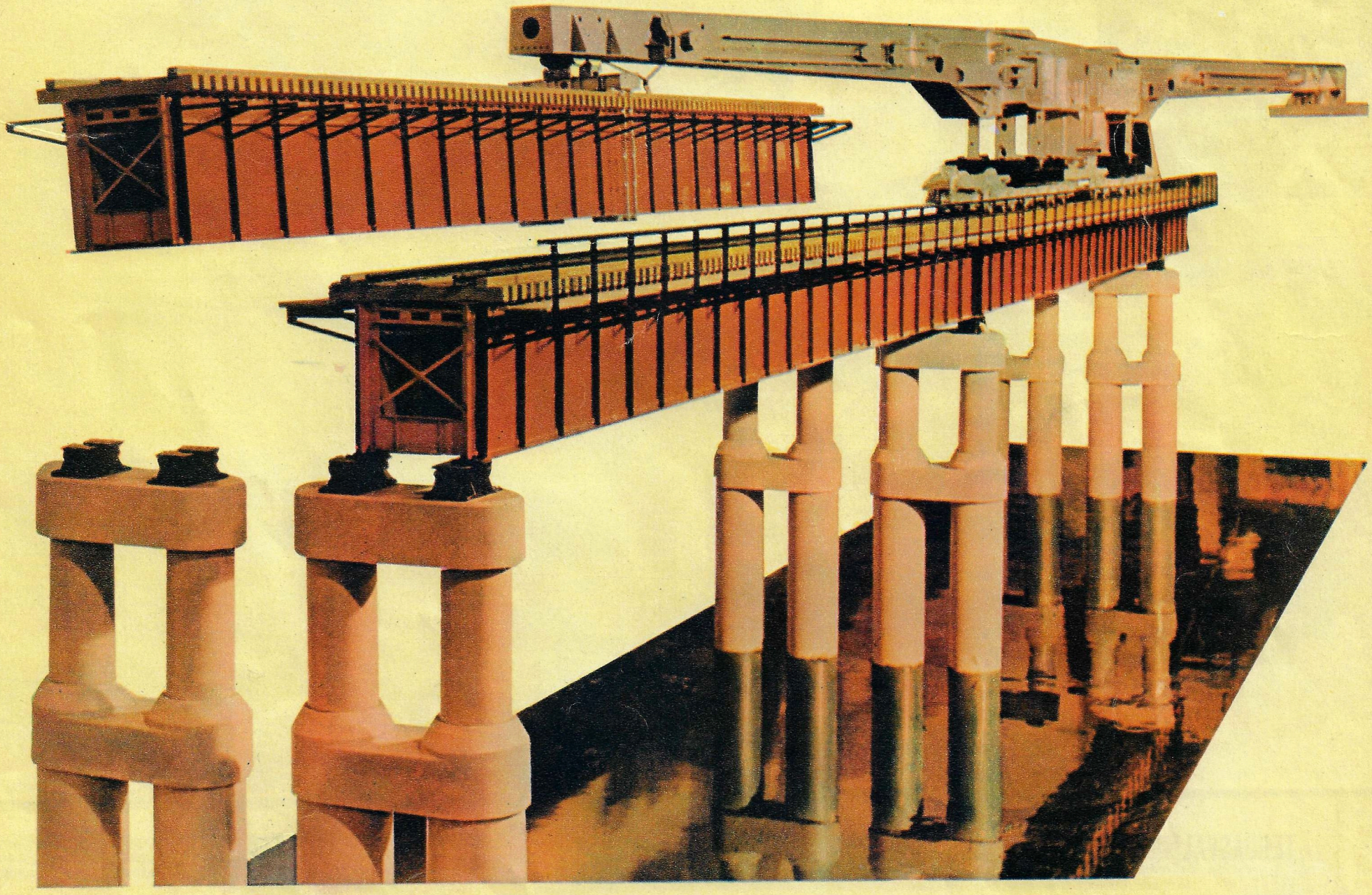

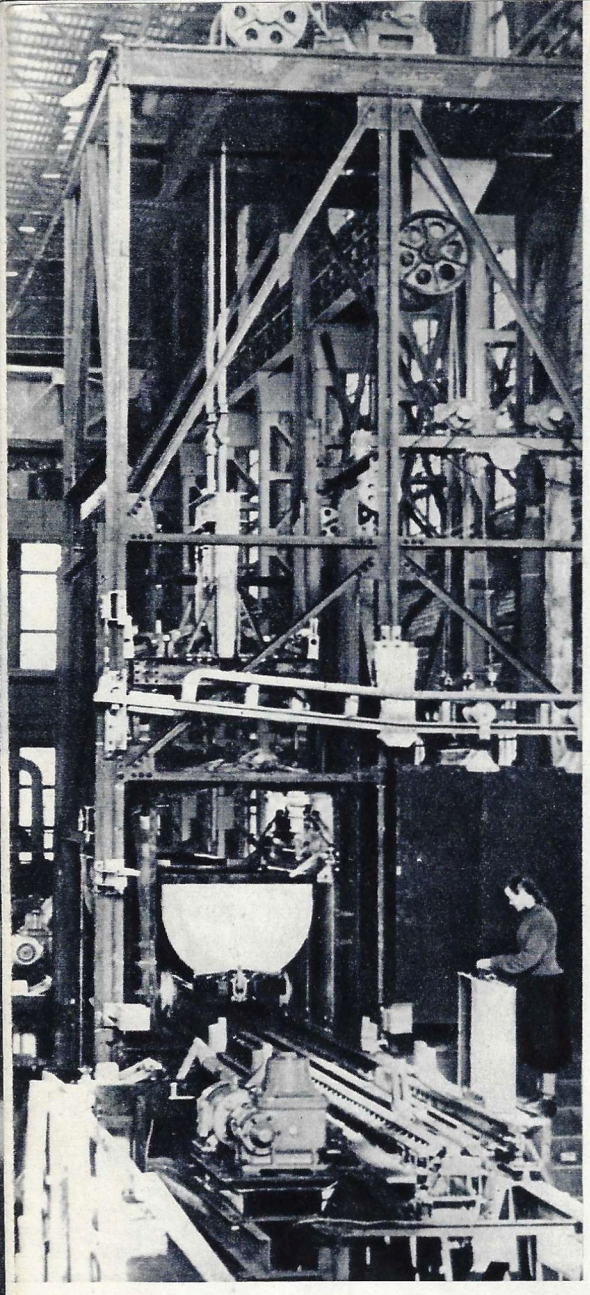

KÄYDÄÄNPÄ KAIVOKSESSA!

Automaattihissi tarjoaa näyttely-yleisölle mahdollisuuden tutustua ''hiilikaivokseen'', joka sijaitsee muutamien kymmenien metrien syvyydessä maan alla. Neuvostoliiton hiilikaivokset on varustettu tällaisilla automaattisesti ohjattavilla hisseillä.

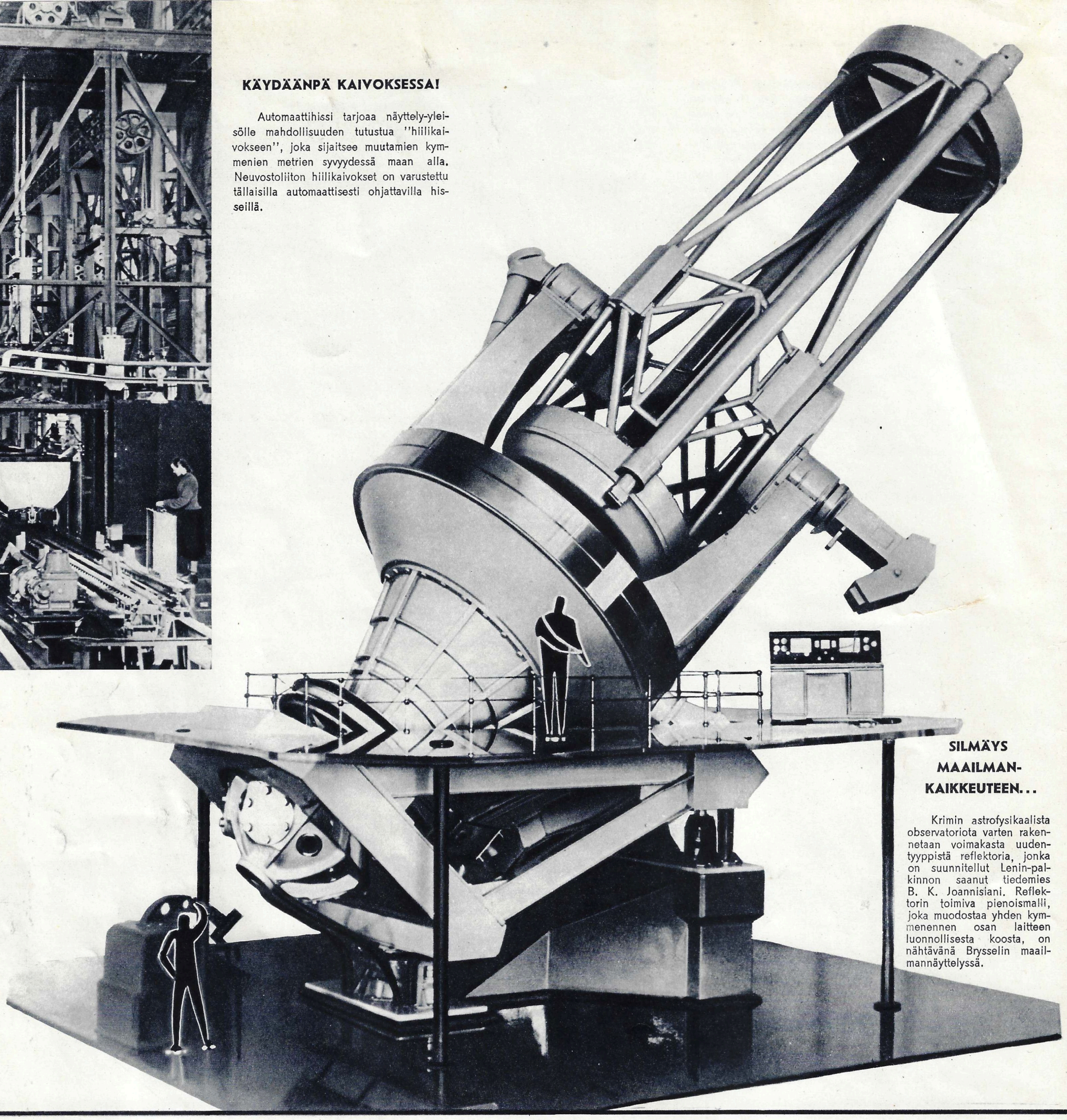

SILMÄYS MAAILMAN-KAIKKEUTEEN...

Krimin astrofysikaalista observatoriota varten rakennetaan voimakasta uudentyyppistä reflektoria, jonka on suunnitellut Lenin-palkinnon saanut tiedemies B. K. Joannisiani. Reflektorin toimiva pienoismalli, joka muodostaa yhden kymmenennen osan laitteen luonnollisesta koosta, on nähtävänä Brysselin maailmannäyttelyssä.

TEHDASVALMISTEISISTA OSISTA TYYPPISUUNNITELMIEN MUKAAN

Tänä vuonna Neuvostoliitossa rakennetaan yli puolitoista miljoonaa asuntoa sekä paljon kulttuuri- ja huoltolaitoksia. Suurin osa niistä rakennetaan tehdasvalmisteisista osista tyyppiluonnosten mukaan.

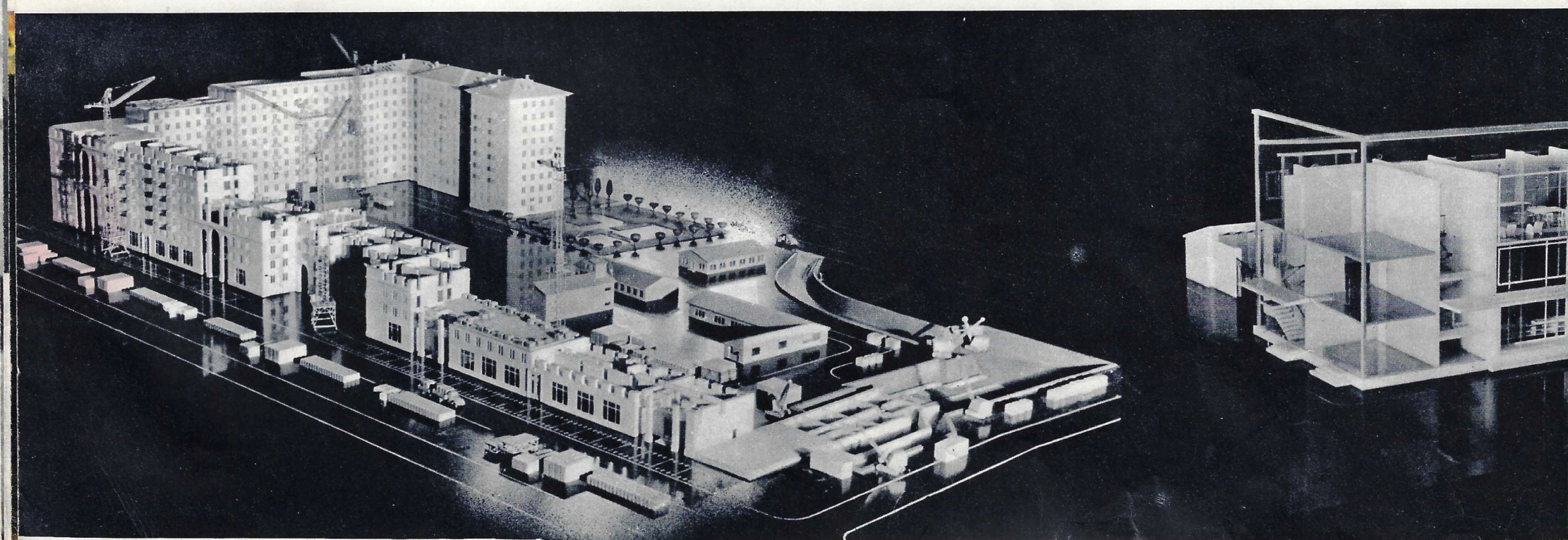

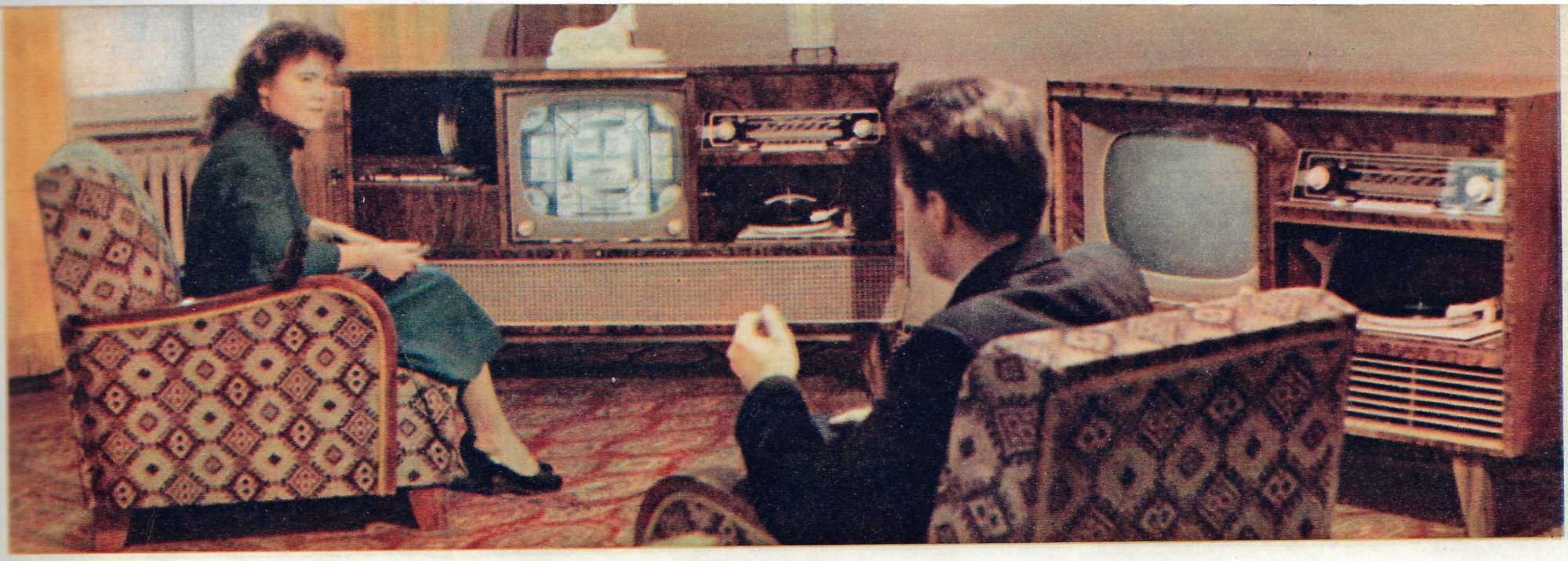

TELERADIOGRAMOFONI Neuvostoliitossa on viime aikoina alkanut uusimallisten näköradioiden sarjatuotanto. Kuluvan vuoden loppuun mennessä on aikomus avata 25 uutta televisiokeskusta, minkä odotetaan lisäävän huomattavasti näköradioiden kysyntää. Kuvassa Brysselin maailmannäyttelyyn lähetettyjä yhdistettyjä näköradiolaitteita "Kristal-101" ja "Kristal-104".

HERKULLISIA NÄYTTELYESINEITÄ Vasemmalla ylhäältä: 1. Maailmankuulua venäläistä kaviaaria. 2. 175 kg painoinen sampi. Näin suuria sampia saadaan usein Kaspianmerestä. 3. Neuvostoliittolaista teetä. Sitä pakattiin viime vuonna 54 500 tonnia. Oikealla moskovalaisen Babajev-tehtaan karamellipakkauksia.

Alhaalla vasemmalta: 1. Liukumenetelmän mukaan rakennettavan asuintalon malli. Toiset osat ovat jo valmiina, toisia vielä rakennetaan ja toisille lasketaan vasta perustusta. 2. Tavaratalo, jollaisia nykyisin rakennetaan maaseudulle ja pieniin kaupunkeihin. 3. 920 oppilaalle suunnitellun koulun malli. Taka-alalla näkyvään rakennukseen tulee voimistelu- ja juhlasalit. Koulujen oppilasmäärä lisääntyy tänä vuonna 1 400 000 hengellä.

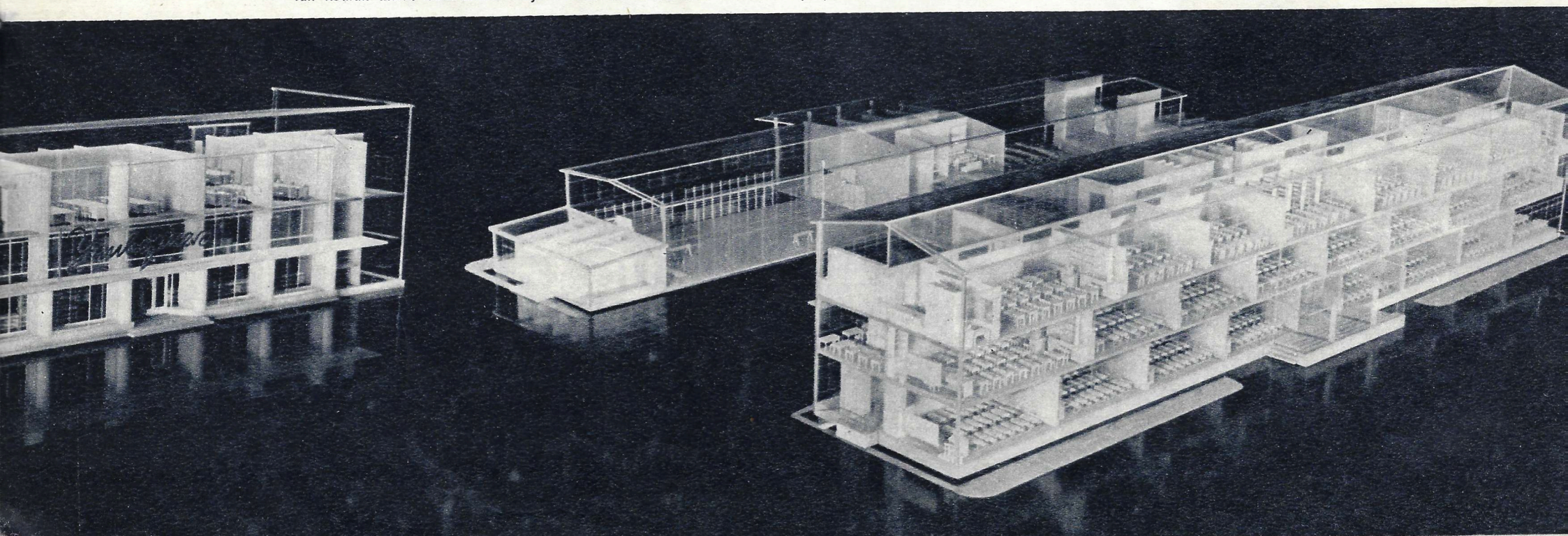

LASKIAISLYSTIÄ

Valok. Mih. Gratshev.

Perinteellisen venäläisen talvijuhlan, ''maslennitsan'', kuten sitä ennen sanottiin, historia juontaa juurensa kaukaiseen menneisyyteen. Vuosisatojen aikana ovat venäläiset saatelleet talvea ja tervehtineet kevättä viikon juhlinnalla.

Ohukaiset ja huviajelut ovat olleet tämän juhlan luonteenomaisimpia piirteitä. Komeat kolmivaljakot, kilisevät kulkuset, tupruava lumi, hanurinsoitto, laulu ja nauru, nuorten ja vanhojen ilonpito kuuluu eroittamattomasti tähän laskiaistunnelmaan. Tanssitaan ripaskaa, mitellään voimia, leikitään hauskoja leikkejä, iloitaan ja karkeloidaan, pyöritään piiriä ja katsellaan kesytettyjen eläinten temppuja...

Kaikkialla on iloa, karusellit pyörivät, lapset laskevat kelkoilla mäkeä innostaen mukaan aikuisetkin, jättiläiset harppivat pitkillä puujaloilla ihmisten yli ja naamiopukuinen nuoriso tanssii avotaivaan alla...

''Lettuja'' paistetaan ja syödään kotona ja ulkona. Niitä popsitaan hapankerman, voin, kaviaarin ja sillin kera. Niitä paistetaan vehnä-, tattari-, kaura- ja hernejauhosta, ne ovat väriltään ja maultaan erilaisia ja kullakin on suosijansa, jotka voivat pitää pitkiä esitelmiä ''bliniensä'' ylistykseksi.

Vanha juhla on herännyt henkiin koettuaan muutamia muodonmuutoksia vuosisatamme vaatimuksien mukaisesti. Vielä saattaa nähdä vanhoja piirileikkejä ja kolmivaljakoita, mutta samalla myös kaunoluistelua ja autoon valjastettuja rekiroikkia, jotka jo alkuaskeleilla ohittavat parhaankin troikan. Ohukaisiakin paistetaan nyt toisella tavalla: uunin asemesta kaasu- tai sähköhellalla, vaikka vanhan keittiön kannattajat sanovatkin sen alentavan vuosikymmenien koetuksen kestänyttä makua. Mutta ne, jotka ovat vapaita tällaisesta vanhoillisuudesta, pistelevät ''blinejä'' poskeensa, vieläpä makeasti maiskuttelevat.

* * *

Tänä vuonna talvea saateltiin laajasti sekä kaupungeissa että maaseudulla. Moskovassa laskiaishuveja pidettiin Leninstadionilla, joka on maan suurimpia urheilulaitoksia. Viimekesäisen nuorisofestivaalin jälkeen ei siellä ole nähty sellaista yleisötulvaa kuin laskiaisviikolla.

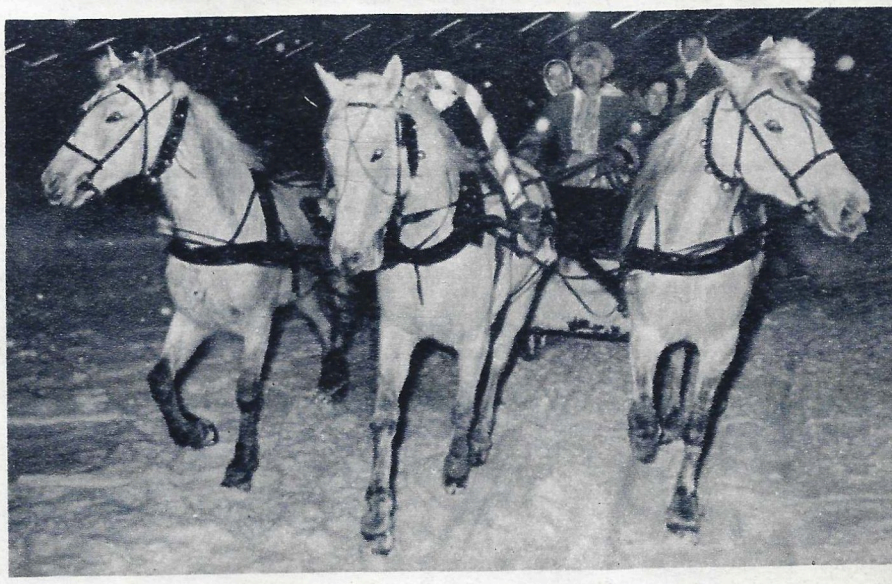

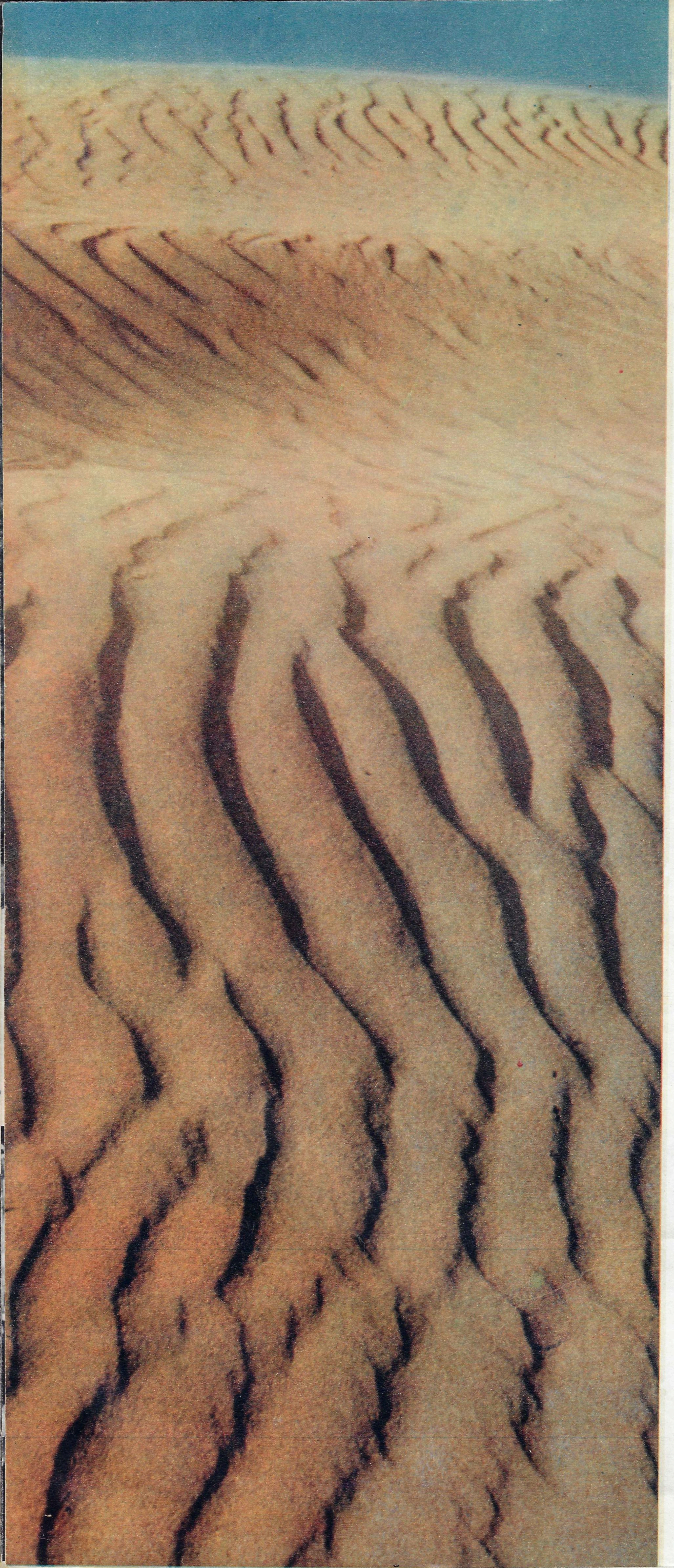

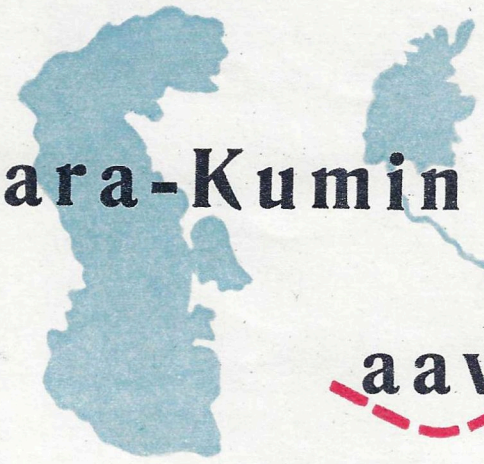

Kara-Kumin aavikolla

Kirj. **V. PONIZOVSKI.**

Valok. Mih. Gratshev.

Vanha turkmenilainen sananlasku sanoo: "Missä loppuu vesi, siellä loppuu elämä. . ."

Tuntuu vaikealta löytää paikkaa, jossa luonto olisi niin anteliaasti kuin Turkmeniassa liittänyt yhteen kaksi sellaista voimatekijää kuten lämpö ja vesi. Kaksi kolmasosaa vuodesta on siellä kesäistä hellettä. Tedzhenin ja Murgabin vuoristovirrat vierittävät sinne vettänsä. Puutarhat kukkivat rehevästi ja pellot nostavat runsaita puuvillasatoja. Mutta tuolla aurinkoisella maalla on oma suuri vitsauksensa: Murgabin ja Tedzhenin vettä riittää ainoastaan pienelle osalle hedelmällistä Etelä-Turkmeniaa. Vihreiden keitaiden ympärillä leviää satojen tuhansien hehtaarien laajuisia auringonpolttamia aavikoita.

Mistä voitaisiin saada vettä erämaan elvyttämiseen? Ehkä Amu-Darjasta? Tämä Keski-Aasian halkaiseva virta kuljettaa vuosittain monta kymmentä miljardia kuutiometriä vettä Aral-järveen. Mutta Turkmenian eteläisten keitaiden ja Amu-Darjan välillä on Kara-Kum (musta hietikko) — laaja hiekkaerämaa, jonka pinta-ala on yhtä suuri kuin Italian.

Neljä vuotta sitten neuvostohallitus teki päätöksen kanavan rakentamisesta Kara-Kumin halki. Siitä tulee noin 1 000 km pitkä, eli neljä kertaa pitempi kuin Suezin ja Panaman kanavat yhteensä. Kara-Kumin kanavan ensimmäisenä valmistuva osa on 410 km pitkä ja sen avulla saadaan jo tänä vuonna kastelluksi 100 000 ha Murgabin keitaan maita.

Kanavan suunnittelijat ja rakentajat ovat löytäneet erittäin älykkään ratkaisun, joka käyttää hyväksi aavikon kaltevuutta lännen suuntaan. Kanava rakennetaan niin, että sen vesipinta olisi jokaisessa pisteessä alempana Amu-Darjan tasoa. Se tekee kanavasta kokonaan itsevirtaavan ja vapauttaa rakentajat nostopadon luomisesta joelle ja pumppulaitosten perustamisesta välille.

Laskelmien mukaan kanava korvaa rakennuskustannuksensa viidessä vuodessa. Kun se saadaan kokonaan valmiiksi, niin kastelumailta voidaan kerätä ylimääräisesti miljoona tonnia puuvillaa vuodessa. Se merkitsee tasavallan puuvillan tuotannon lisäämistä miltei nelinkertaisesti. Karjatalous saa hyviä laitumia ja liikennelaitos lyhimmän mahdollisen reitin tavarakuljetuksille Etelä-Turkmeniaan. Kanavalla alkavat kulkea myös matkustajalaivat. Aavikon keskelle, kuivuneiden järvien paikalle, muodostuu valtava vesisäiliö. Kaiken tämän vuoksi kannattaa käydä taistelua aavikkoa vastaan.

Hyökkäyksensä "mustaa hietikkoa" vastaan rakentajat aloittivat idästä — Amu-Darjan rannoilta — ja lännestä, Murgabin suistosta. Idästä lähteneiden rakentajien mukana vesi eteni koko ajan aavikolle. Sinne purjehti imuruoppaajia ja hiekkapumppuja, jotka jättivät jälkeensä 5 m syvän ja 50 m leveän joen.

Kanavan varsille alkoi kasvaa asutuksia. Alussa ne olivat telttakyliä nuotioineen, sitten pihkalle tuoksuvia puutaloja ja vihdoin kivirakennuksia.

Lännestä kulkevia rakentajia rasitti vedettömyys, tiettömyys ja lentohiekka. Näissä oloissa 200 kilometrin kaivaminen oli vaikea tehtävä. Ensinnäkin oli kuuma kuin pätsissä. Päivällä hiekka kuumeni 70 asteeseen. Kesäisin autot vajosivat kuivaan hiekkaan. Teille täytyi valaa tonnimäärin bitumia ja levittää saksaulin oksia, jotta autot pääsivät kulkemaan. Toisinaan nousi polttavan kuuma tuuli, "afganistanilainen", ja lentohiekkapilvet peittivät auringon. Hiekkatomu tunkeutui silmiin, nenään ja suuhun, kuivasi kurkkua ja poltti ihoa. Kun rakentajat tuulen tyynnyttyä riensivät työpaikalleen, niin he näkivät kaivetun kanavan olevan puolillaan hiekkaa. Rynnäkkö alkoi uudella voimalla. Pian opittiin lujittamaan kanavanlaidat bitumiseosteella sekä hiekkaa sitovalla kasvullisuudella.

Viime vuoden lopulla kanavan rakentajat kohtasivat toisensa 243. kilometrillä.

Näitä rivejä luettaessa Amu-Darjan vedellä kastellaan jo suuria maa-aloja. Kuin syvä joki virtaa kanava aavikon halki. Kalastajat laskevat siihen verkkoja ja metsästäjät vaanivat sen rantakaislikossa saalista. Ja hiekka-aavikon yllä liitelevät juhlalliset lokit.

←Siellä, missä vielä hiljattain tuuli ajeli hiekka-aaltoja, vyöryy nyt vesi.→

Hiekka-aavikko perääntyy tekniikan edessä *

Aavikolle syntyy 1000 km pitkä kanava *

Vesi on jo tunkeutunut 400 km Kara-Kumin erämaahan

Kanavan rakentajat asuivat alussa tällaisissa tilapäiskylissä. . .

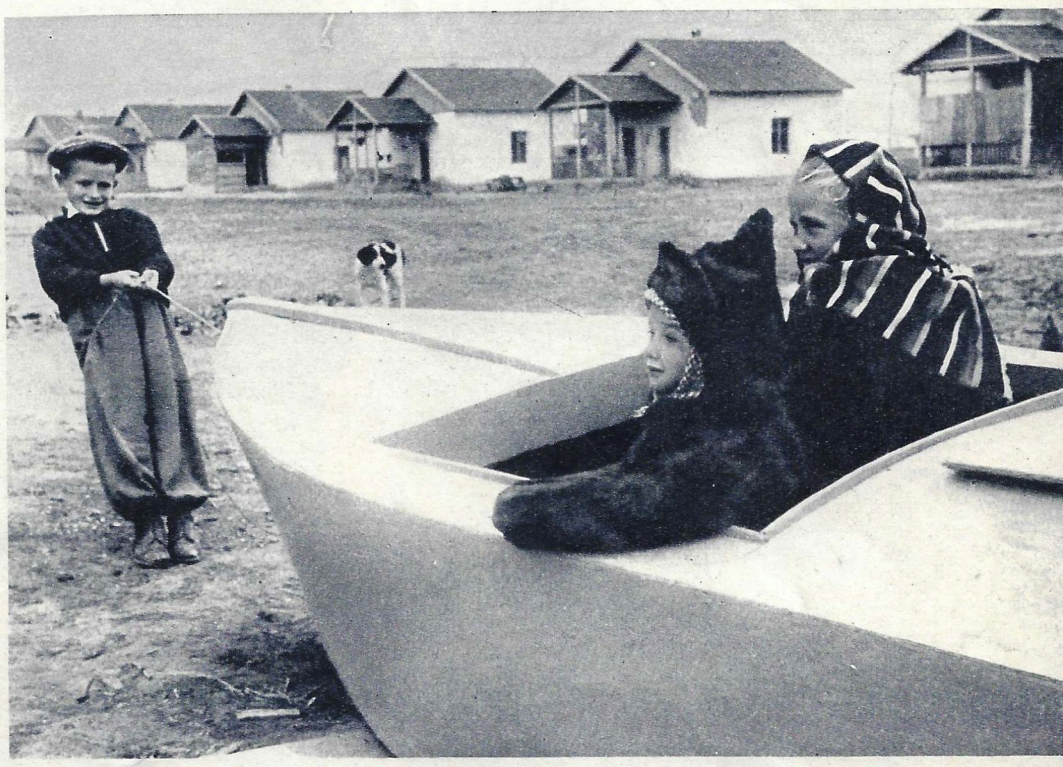

. . . Sen jälkeen aavikolle rakennettiin perusteellisempia asuntoja ja ilmaantui jopa veneitäkin.

Ihmiset alkoivat asettua kanavan rannoille ja uusiin asutuksiin perustettiin ensimmäiset koulut.

12 TUOLIA

Kirj. Vladimir POLJAKOV.

Valok. J. Tshernyshev.

Otsake ei oikein vastaa todellisuutta, sillä kirjoituksessa on kysymys 377 tuolista. Niistä 365 on Leningradin suuren nukketeatterin katsomossa ja kahtatoista tuolia etsivät koko näytelmän ajan I. Ilfin ja J. Petrovin kuuluisan romaanin pääsankarit.

... Rouva Petuhova on kuollut, piilotettuaan vallankumouksen pelosta kalleutensa erääseen kahdestatoista tuolistaan. Saatuaan tietää asiasta ''laillinen perijä'' Ippolit Vorobjaninov yhdessä tunkeilevan seikkailijan Ostap Benderin kanssa ryhtyy etsimään perhekalleuksia. Heidät koettaa ohittaa ahnas pappi, isä-Feodor, joka oli saanut tietää aarteesta Petuhovan kuolemansa edellä tekemästä synnintunnustuksesta. Huutokaupalla myydyt tuolit joutuvat mikä minnekin: insinööri Shtshukinin asuntoon, erään sanomalehden toimitukseen ja kiertävän Kolumbus-teatterin kalustoon. Romaanin sankarit etsivät turhaan aarretta. Sattumalta sen löytävät rehelliset ihmiset, jotka lahjoittavat kalleudet työläisten kerhotalon rakennusrahastoon.

Tällainen on lyhyesti romaanin ''12 tuolia'' sisältö, jonka pääsankari Ostap Bender jatkaa ''toimintaansa'' myös I. Ilfin ja J. Petrovin seuraavassa romaanissa ''Kultainen vasikka''.

Tuossa tulee Ostap näyttämölle vihreässä ''työistuvassa'' puvussa. Paksussa kaulassa on vanha villahuivi. Hän on se sama huijari, jonka ''12 tuolin'' lukijat ovat tunteneet jo neljättäkymmentä vuotta. Samat viekkaat silmät, sama röyhkeys, huumori ja sakilaismurre. . .

Salissa nauretaan. Ihmiset tuntuvat unohtaneen katselevansa nukkeja. Katsojat muistuttavat leikkiin viehättyneitä lapsia, jotka ovat näkevinään nukeissa eläviä ihmisiä.

Leningradin suuri nukketeatteri, jonka johtajana on VSFNT:n ansioitunut taiteilija M. M. Korolev, antaa näytäntöjä sekä lapsille että aikuisille ja etsii rohkeasti uusia teitä tämän taidealan rikastamiseksi. Juuri siinä mielessä teatteri on ottanut ohjelmistoonsa Ilfin ja Petrovin romaanin.

Suurin osa siitä, mistä romaanissa kerrotaan, on jo aikoja sitten häipynyt elämästämme, mutta eräitä puutteita, joita lahjakkaiden kirjailijain satiiri ruoskii, on vielä olemassa, josta johtuen tuotteen monet kohdat ovat säilyttäneet ajankohtaisuutensa.

Nuket — näytelmän sankarit — ovat taiteilija V. Malahijevan työtä ja muodostavat sellaisenaan yksilöllisiä, toisinaan groteskeja, mutta aina luonteenomaisia satiirisia tyyppejä. Parhain niistä on Vorobjaninov, entinen aatelin esimies. Pitkäkoipisena, kömpelönä, isot vihreät viikset riippuen, hän kävelee näyttämöllä kuin muinaisuuden haamu haaveillen suunnattomista rikkauksista, kapakoista ja ilotaloista.

Romaanin dramatisoinnin on suorittanut suurella taidolla jo mainitsemamme M. Korolev. Ja mikäli näytelmäntäjä on jossain erehtynyt, virheen korjaa ohjaaja, — sama M. Korolev. Esityksessä käytetään monia keinoja: nukkeja, varjoteatteria sekä piirroselokuvaa.

Nukketeatterin näyttämöllä oli vaikea saada juonen edellyttämää shakkikongressia sellaiseksi kuin se on romaanissa. Sen vuoksi ohjaaja on antanut sille shakkinappuloiden kesken tapahtuvan ritariturnauksen muodon. Sotamiehet miekkailevat, ratsut ja lähetit iskevät yhteen, tornit heiluttelevat nuijia ja sievä kuningatar kaataa vastustajiaan viuhkalla. Ihmeteltävän hauskasti elävöityvät Ostap Benderin kuvitelmissa maailmanmestarit Capablanca ja Lasker samoinkuin Venuksen mestaritar ja Marsin mestari.

Suorastaan loistava on kuvaelma ''Kolumbus-teatteri''. Siinä piiskataan purevasti formalismia ja trikkipeliä, jota eräät teatteritaiteilijat meilläkin aikoinaan harrastivat.

Näytelmä ei valitettavasti heijasta kaikkea, mikä on parasta romaanissa. Teatteri on kuitenkin mainiosti säilyttänyt tekijäin sävyn, huumorin ja käsialan, heidän ajatuksensa todellisesta iloisesta elämästä, mikä menee Benderin ja hänen kaltaistensa ohi, ja heittää heidät historian rattailta, kauas elävästä elämästä.

Juuri senvuoksi ''12 tuolia'' esitettäessä salissa ovat täynnä kaikki 365 tuolia.

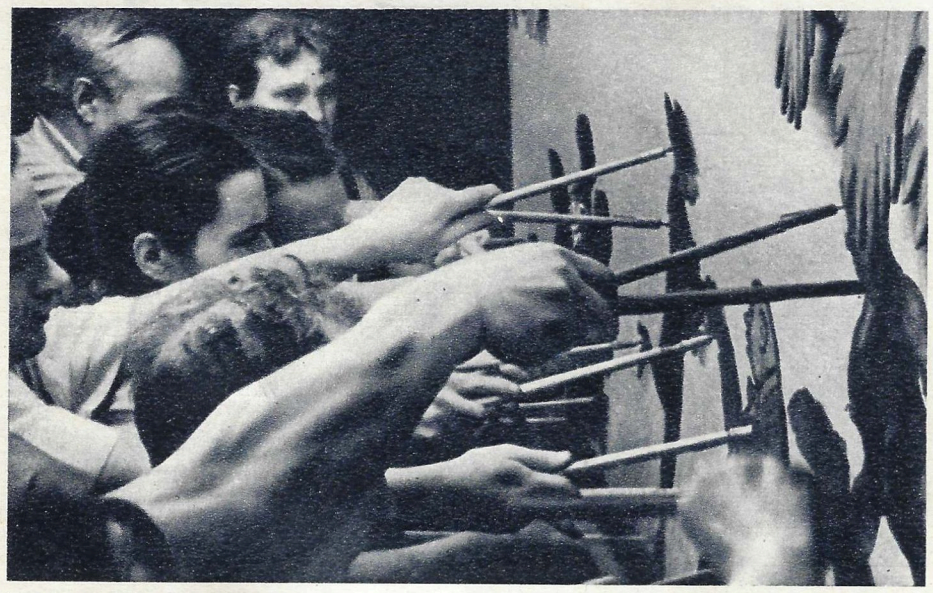

Neljäntoista käden täytyy olla kovassa touhussa, jotta seinällä näkyisi kolme tanssivaa paria.

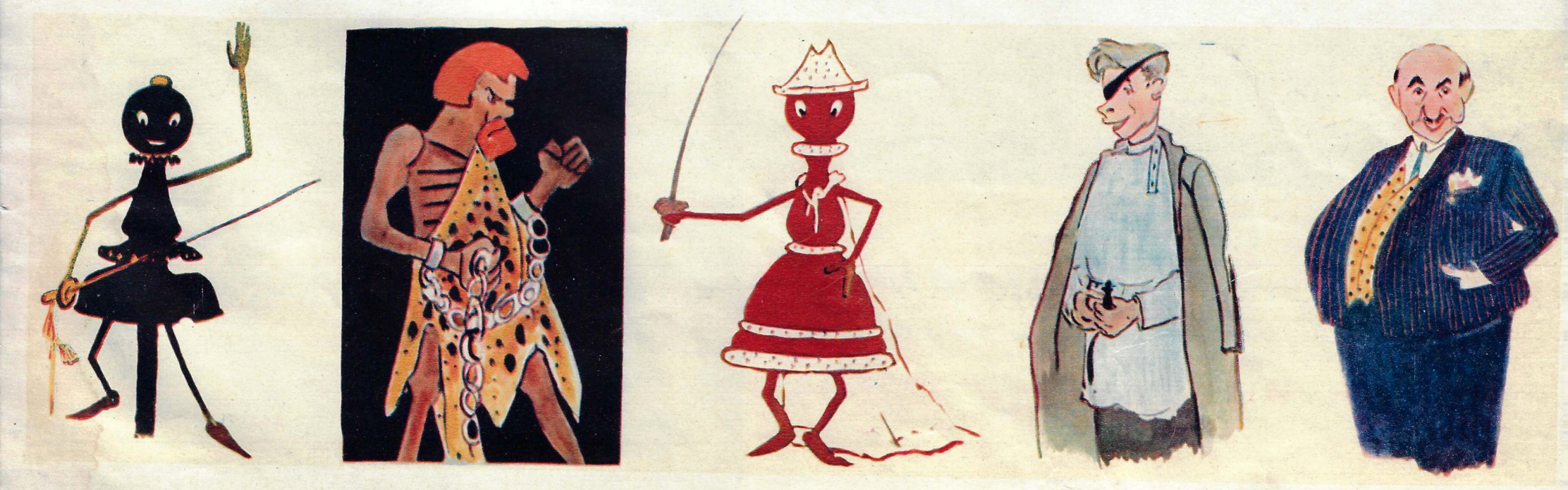

Yleisö ei näe ihmisiä, jotka panevat nuket liikkumaan ja puhumaan. Mutta jokainen heistä on nukkensa puolesta samanlaisessa esiintymiskuumeessa kuin jos esiintyisi itse näyttämöllä.

Kuvissa kohtauksia näytelmästä "12 tuolia". →

''Kulkue'' Ira Zaron, 4-vuotias.

''Kissa''
Masha Jemeljanova, 10-vuotias.

Me piirrämme

''Kuusi on ostettu'' Ira Loban, 10-vuotias.

Nämä eivät suinkaan ole primitivistien luomuksia. Jos ne hiukan muistuttavatkin niitä, se johtuu vain siitä, että näiden tekijät eivät ole yksinkertaisesti vielä oppineet kunnolla piirtämään. Toisin sanoen edessämme on Neuvostoliiton lasten XI taidenäyttelyssä esiteltyjä tuotteita.

Toista sataa parasta näyttelyteosta palkittiin. Nuorin palkituista oli nelivuotias Ira Zaron Pohjois-Osetiasta; häneltä olivat esillä piirustukset ''Kulkue'' ja omakuva ''Minä itse'':

''Afrikka'' (linolileikkaus) Rimma Lazareva, 14-vuotias.

''Lumikki''
Natasha Lapteva, 11-vuotias.

''Intialaisten lasten piirustusnäyttelyssä''
Anja Gerber, 10-vuotias.

KIRJOJEN MAAILMASSA

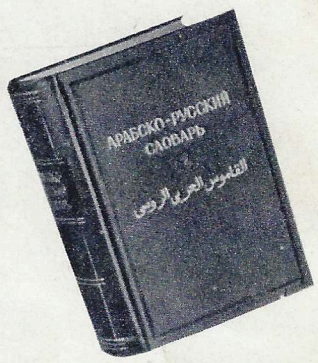

Itämaisten kielten harrastajat ovat saaneet uuden arvokkaan apuvälineen — Arabialais-venäläisen sanakirjan. Sen julkaisija, Moskovan sanakirjakustantamo, valmistelee parhaillaan painoon myös uutta Venäläis-arabialaista sanakirjaa, joka sisältää 40—45 tuhatta hakusanaa. Mainittu kustannusliike on julkaissut 67 kielellä 455 sanakirjaa. Niiden yhteenlaskettu painosmäärä nousee yli 26 miljoonan.

❄

Yhdysvaltojen maatalouspiirit tuntevat hyvin Roswell Garstin nimen. Hän johtaa isoa toiminimeä, joka tuottaa ja myy maissihybridien siemeniä. Häntä pidetään tämän arvokkaan viljelyskasvin suurena tuntijana. Roswell Garst on viime vuosina käynyt kahdesti Neuvostoliitossa ja kirjoittanut neuvostolukijoille kirjasenkin ''Maissi — varma runsaudenlähde''. Amerikkalaisen asiantuntijan kirjanen on käännetty venäjäksi ja Neuvostoliiton maatalousväki on ottanut sen mielenkiinnolla vastaan.

❄

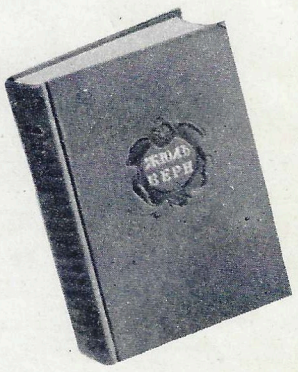

Kapteeni Nemo, Cyrus Smith, Phileas Fogg... Kuinka monta jännittävää hetkeä olemmekaan viettäneet Jules Vernen sankarien parissa. Nyt nämä seikkailijat ovat kiivenneet satojen tuhansien uusien lukijoiden kirjahyllyille — painosta on nimittäin ilmestynyt tämän kuuluisan ranskalaisen kirjailijan teoskokoelman viimeinen, 12. osa. Hänen teoksiaan on julkaistu Neuvostoliitossa 40 vuoden aikana 23 kielellä yhteensä 14 798 000 kappaletta.

TIEDETTÄ KAIKILLE

Mikä tämä on? Kärpäsen jalka voimakkaasti suurennettuna.

Valok. N. Horunzhi.

A. ZGURIDI, elokuvaohjaaja, VSFNT:n kansantaiteilija.

Kun elokuvakamera laskeutuu meren pohjaan katsojat saavat mahdollisuuden tutustua suurten syvyyksien salaisuuksiin. Kun kamera kohoaa yläilmoihin saamme mekin "maan matoset" seurata uljaiden stratosfääripurjehtijain urotöitä. Kun objektiivi "katsoo" mikroskooppiin, valkokankaalle ilmaantuu paljaalle silmälle näkymättömiä olentoja. Kameran avulla voimme nähdä silmun puhkeavan puuhun ja kukan aukaisevan terälehtensä muutamassa sekunnissa, ja seurata monia muita prosesseja, jotka itse asiassa jatkuvat tunteja ja vuorokausia.

Elokuvaajista on tullut tiedemiesten uskollisia seuralaisia. Niinpä Moskovan yleistajuisten tiedefilmien studion ohjaaja G. Nifontov ja kuvaaja E. Ezov ovat kuukausikaupalla uurastaneet napaseutututkijain parissa ja tehneet kiintoisan elokuvan "Etelämantereen rannikoilla". Samaan aikaan toiset ohjaajat ja kuvaajat ovat samoilleet Siperian metsissä, kiipeilleet Kamtshatkan tulivuorten rinteitä ja ahertaneet erilaisten tutkimuslaitosten laboratorioissa.

Ohjaaja D. Jashin filmasi noin vuoden ajan maamme tunnetuimpien kirurgien A. Bakulevin, A. Vishnevskin ja P. Kuprijanovin toimintaa ja työtä. Yhdessä heidän ja skenaristi V. Mordvinovan kanssa hän on luonut vaikuttavan elokuvakertoelman "Elämän puolesta".

Ohjaaja B. Shubin otti hiljakkoin tehtäväkseen näyttää polttomoottorin työn valkokankaalla. Tehtävä oli sekin aika vaikea. Olihan saatava kamera katsomaan koneen sisälle, näyttämään dieselmoottorin sylinterissä tapahtuvat prosessit. Pulman ratkaisemiseksi tehtiin monia suunnitelmia, piirustuksia ja laskelmia. Vihdoin viimein löydettiin ratkaisu. Metallinen sylinteri korvattiin kvartsilasista valmistetulla. Tämän ja monien konstikkaiden optillisten välineiden ja pikafilmauksen avulla (4 000 kuvaa sekunnissa) saatiin sylinterin työ valkokankaalle kaikkine vaiheineen.

Kuvaaja A. Kudrjavtsevin piti jokin aika sitten valmistaa yleistajuinen lyhytfilmi ihmisen elimistön taudinvastustuskyvystä — verisolujen toiminnasta ja niiden taistelusta taudinsynnyttäjiä vastaan. Mutta miten saada näkymätön näkyväksi? Miten heikentää valonheittimien lämpövaikutusta niin, ettei se vahingoittaisi elävää elimistöä? Avuksi tulivat tiedemiehet. He valmistivat sellaisia preparaatteja, joissa nuo pienoisorganismit saattoivat elää pitkän aikaa. Kuvaaja puolestaan viilensi valosäteet suodattimien avulla. Näin toi kamera näkyviin monia silmältä salattuja ilmiöitä.

Tällaisia tieteellisiä ja opetusfilmejä valmistaa neljä erikoistunutta studioa: Moskovassa, Leningradissa, Sverdlovskissa ja Kievissä. Suurin niistä on Moskovassa. Tämä näihin aikoihin neljännesvuosisadan täyttävä laitos valmistaa vuosittain satoja filmejä, jotka tekevät tunnetuksi tieteellisiä teorioita ja perehdyttävät suurta yleisöä tiedemiesten, insinöörien, agronomien ja tuotannon uudis-

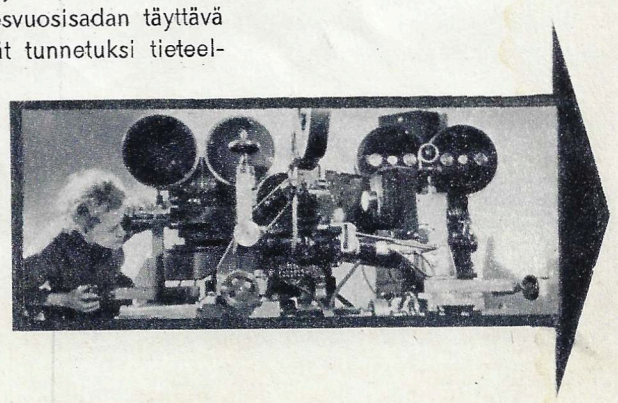

→ Tällä kojeella tehdään "ihmeitä", otetaan ns. kombinoituja kuvia.

Merinorsuja Etelämantereen rannikolla.

Koulufilmin esitys alkamassa Moskovan 130. koulussa.

tajain saavutuksiin. Hiljakkoin studio valmisti R. Karmenin ohjauksella Neuvostoliiton ensimmäisen panoraamafilmin "Laaja on mun kotimaani kallis. . .", josta kerrottiin lehtemme tammikuun numerossa.

Studio julkaisee säännöllisesti viittä yleistajuista elokuvasarjaa: "Tiede ja tekniikka", "Maatalousuutisia", "Rakennusalan uutuuksia", "Rautateillä" sekä lapsille tarkoitettua "Tahdon tietää kaiken".

Kaikki tieteelliset filmit tehdään asiantuntijoiden avustuksella. Niinpä nerokas luonnonuudistaja I. Mitshurin oli aikoinaan luomassa filmejä uusista luonnontieteellisistä teorioista ja kuuluisa kirurgi N. Burdenko johti omakohtaisesti monien lääketieteellisten elokuvien filmausta. Biologian professori V. Lebedev on kehittänyt ns. mikrokuvausmenetelmän ja autoalan suuri asiantuntija akateemikko J. Tshudakov on osallistunut koulufilmiin "Auto". Suuria palveluksia elokuvalle ovat tehneet akateemikot T. Lysenko, D. Shtsherbakov ja A. Oparin, professori P. Manteufel ja monet muut.

Yleistajuiset filmit raivaavat suurelle yleisölle pääsyn tieteen maailmaan. Siksi ne ovat Neuvostoliiton elokuvayleisön suuressa suosiossa.

Vasemmalla: Luodin lento pikafilmattuna (100 000 kuvaa sekunnissa). Luoti lävistää lasin.

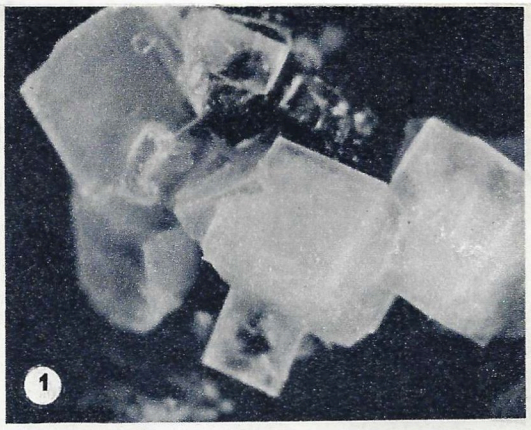
1

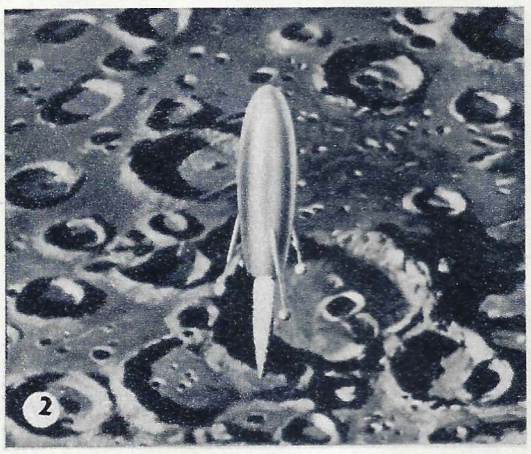
2

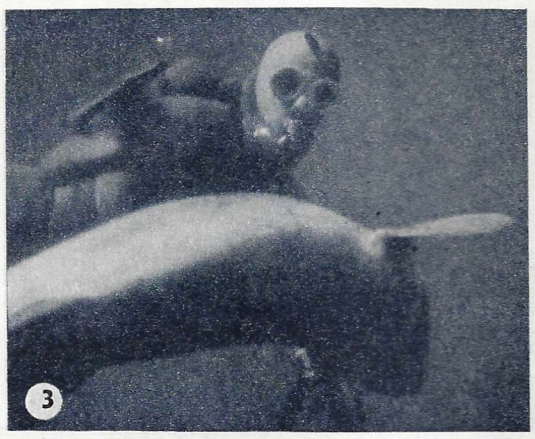
3

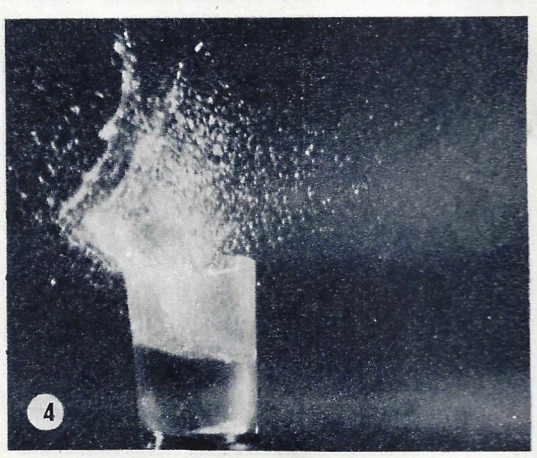
4

Oikealla: 1. Kuva filmistä "Kiteet". 2. Ehkä piankin toteutuva kuvitelma: avaruuslaiva laskeutumassa Kuuhun. 3. Tyynenmeren syvyyksissä. 4. "Myrsky vesilasissa". Lasiin on osunut luoti. Filmausnopeus: 40 000 kuvaa sekunnissa. 5. Tämä outo olento on kananpoika sikiöasteella. 6. "Kun etsivä epäilee". Välähdys elokuvasta. Pistoolista tarkoin poishangattu numero nähdään kameran avulla. 7. Välähdys eristetyn mikrojohtimen valmistuksesta. 8. Avaruuslaivojen kauko-ohjaamo sellaisena kuin se kangastelee elokuvamiesten mielikuvituksessa.

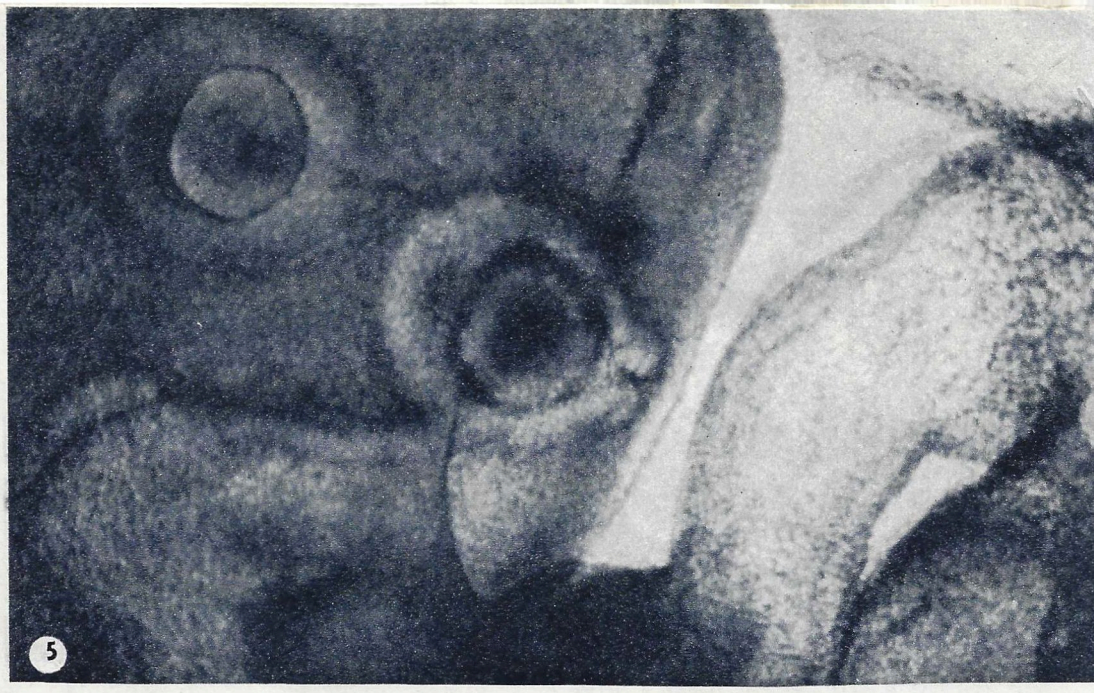
5

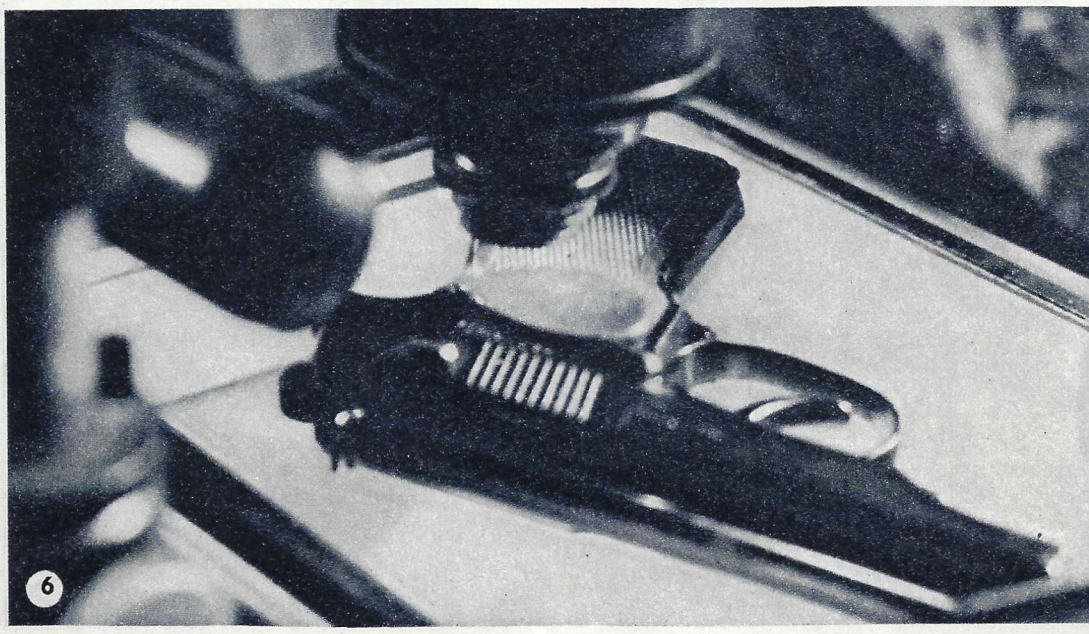
6

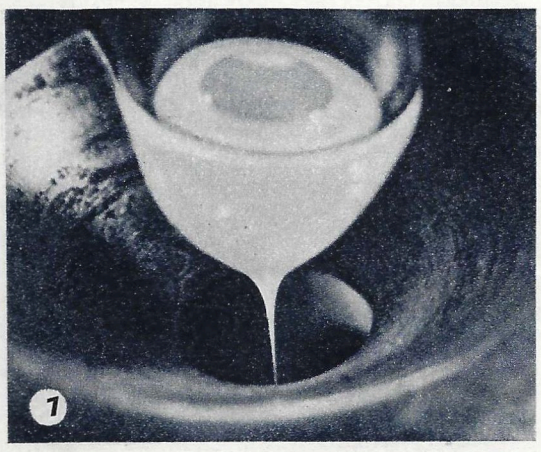
7

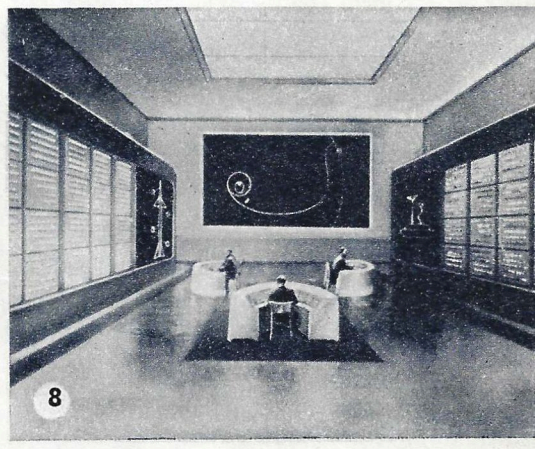
8

Alla: Aikakuvausta. Valkokankaalla nähdään orkidean kukan aukeneminen.

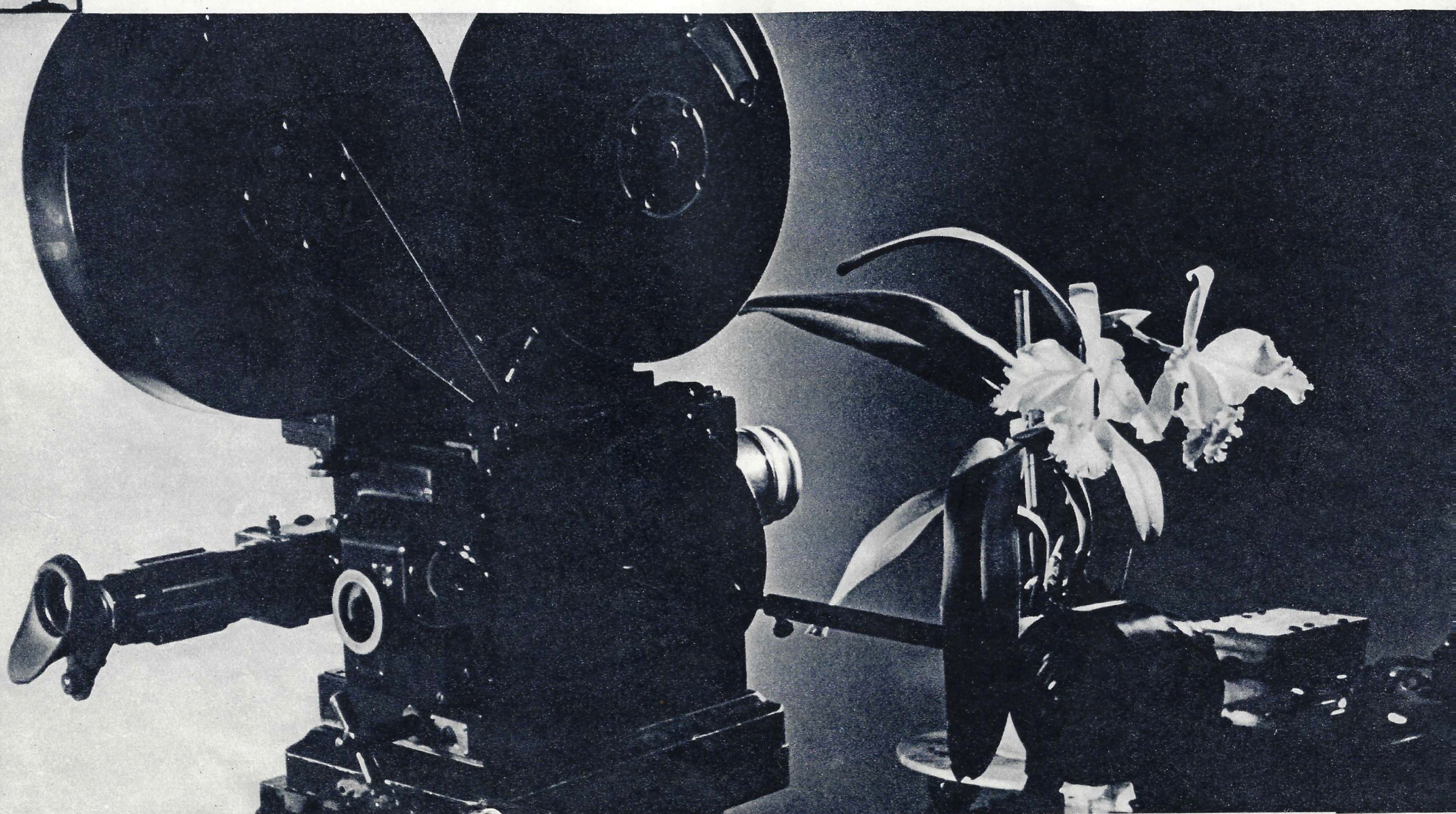

Riian siluetti

On vaikea kuvitella Pariisia ilman Eiffeltornia, New Yorkia ilman Empire State Building'ia, Berliiniä ilman Brandenburger Tor'ia ja Moskovaa ilman Kremlin Spasskajan tornia.

Kukin näistä rakennustaiteellisista luomuksista liittyy eroittamattomasti asianomaisten kaupunkien yleiskuvaan, luonnehtii niiden siluettia.

Neuvosto-Latvian vanha pääkaupunki Riika on sekin omistanut tuollaisen symbolisen rakennuksen — Pietarinkirkon, jonka yli sadan metrin korkuisen tornin huipussa loisteli kultainen kukko. Historialliset aikakirjat mainitsevat kirkosta ensimmäisen kerran vuonna 1209. Ja vaikka sitä sen jälkeen kuluneen seitsemän ja puolen vuosisadan aikana rakennettiin monesti uuteen asuun sekä sisältä että ulkoa, sen kellotapuli kohosi aina kaupungin kaikkien muiden rakennusten ylle.

Vuonna 1941, kun hitleriläiset tulittivat kaupunkia, syttyi monin paikoin suuria tulipaloja. Kuuluisasta kirkosta jäivät jälelle vain seinät, nekin palon ja tykinammusten pahasti runtelemat. Torni katosi Riian siluetista. . .

Sodanjälkeisinä vuosina on Riika rakentunut uudelleen, eri puolille kaupunkia on kohonnut uusia asuntoalueita ja teollisuuslaitoksia. Hiljattain valtionbudjetista myönnettiin suuria summia tämän arvokkaan keskiaikaisen kirkkorakennuksen entisöintiin. Arkkitehdit, insinöörit, historikot ja taidehistorioitsijat ovat nyt uutterassa työssä tornin ja koko kirkon jälleenrakennussuunnitelman laatimiseksi. Latvian tehtaat ovat saaneet toimekseen valmistaa monia erikoistarvikkeita, katto- ja muuta materiaalia sekä keraamisia detaljeja. Työt ovat jo alkaneet.

Ei kestä kauankaan, kun keskiaikainen torni palaa jälleen Riian kaupunkikuvaan.

Yllä ennen sotaa otettu kuva, jossa näkyy Pietarinkirkon torni. Alla kesäkuun 29 päivänä 1941 otettu kuva (julkaistaan ensimmäisen kerran): Tuli tuhoaa vanhan tornin.

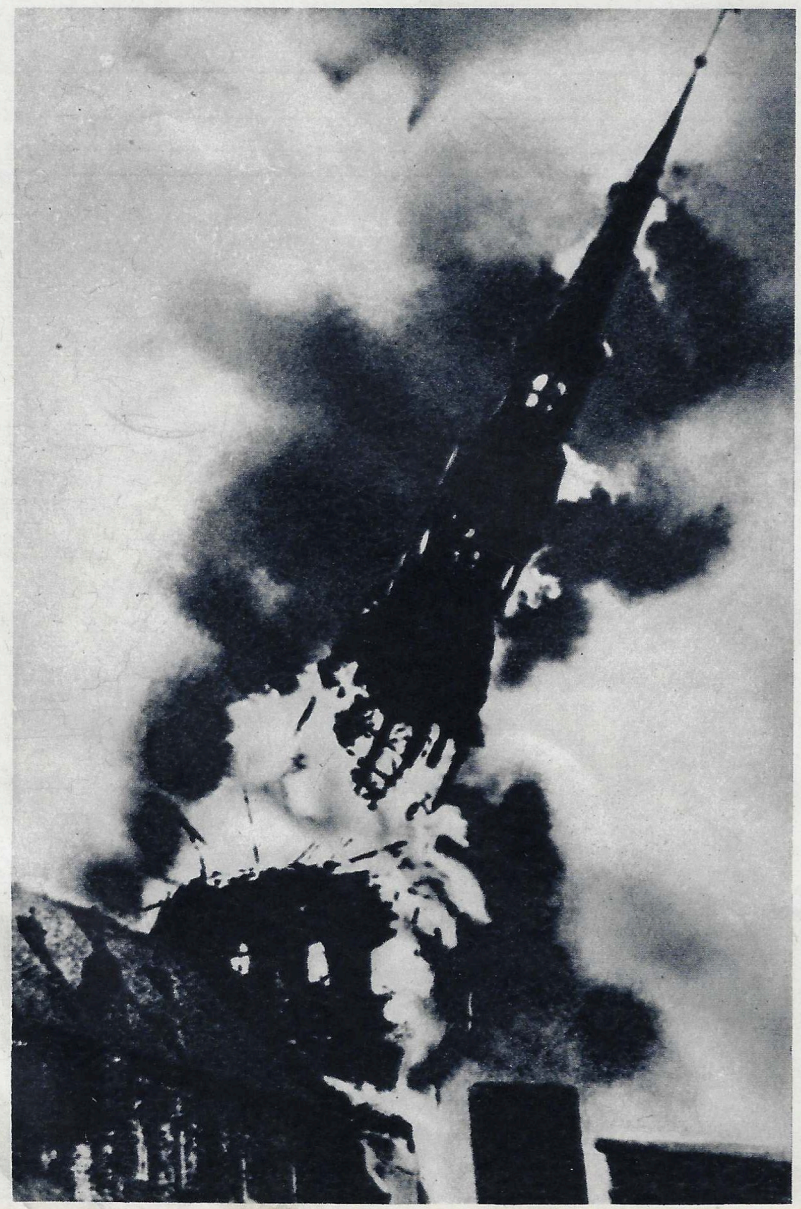

VASTAAMME

Kiinalainen virkailija Ne Fyn-tjao on pyytänyt selostamaan Neuvostoliiton Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun toimintaa. Seuraavassa vastaus lukijamme pyyntöön.

Professori **G. A. MITEREV**, Neuvostoliiton Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liittotoimikunnan puheenjohtaja.

25 000 000 neuvostokansalaisella on pieni kirjanen, jonka kansilehdessä nähdään punainen risti ja puolikuu. Se on järjestömme jäsenkirja. Aion seuraavassa kertoa järjestömme kansainvälisestä toiminnasta, koska luulen juuri sen kiinnostavan ennenkaikkea Ne Fyn-tjaoa ja muitakin lukijoita.

Neuvostoliiton Punainen Risti ja Punainen Puolikuu on yhteydessä muiden maiden vastaaviin järjestöihin sekä kansainvälisiin keskuksiin, työskentelee yhteisymmärryksessä niiden kanssa ja osallistuu toimenpiteisiin kansojen välisen rauhan ja ystävyyden edistämiseksi. Neuvostoliiton Punaisen Ristin edustaja toimii Punaisen Ristin Yhdistysten liiton varapuheenjohtajana ja Kansainvälisen Punaisen Ristin vakinaisen komitean jäsenenä.

Neuvostoliiton Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun sairaala Addis-Abebassa on toiminut 10 vuotta. Keisari Haile Selasié I saapuu sairaalan 10-vuotisjuhlaan.

Valok. A. Kaloshin ja G. Zemtsov.

Monissa maissa meidät tunnetaan hyvin ei vain valtuuskuntien vaihdon tuloksena, vaan myös siksi, että olemme antaneet apua luonnononnettomuuksien uhreille lähettämällä rahaa, elintarvikkeita, lääkkeitä ym. Muutaman viime vuoden aikana Punainen Ristimme on antanut tällaista apua 28 maan asukkaille, mm. Egyptin, Intian, Pakistanin, USA:n, Meksikon, Vietnamin demokraattisen tasavallan, Italian, Jugoslavian, Unkarin ja Ceylonin asukkaille.

Neuvostoliiton Punaisella Ristillä on ulkomailla omia sairaaloita, jotka on varustettu uusimmalla lääketieteellisellä kalustolla. Sairaaloissa on työssä kokeneita neuvostolääkäreitä, jotka antavat paikalliselle väestölle ilmaista apua ja soveltavat työssään Neuvostoliiton lääketieteen parhaita menetelmiä. Suureen suosioon ovat päässeet sairaalamme esim. Iranissa ja Etiopiassa, missä niiden palveluksiin turvautuvat myös naapurimaiden asukkaat.

Neuvostoliiton Punainen Risti ja Punainen Puolikuu etsiskelee toisen maailmansodan aikana kotimaistaan pois kulkeutuneita muiden maiden kansalaisia ja osallistuu ulkomaille joutuneiden ja yhteyden omaisiinsa kadottaneiden neuvostokansalaisten etsiskelyyn.

Huomattava sija järjestömme toiminnassa on niiden varojen realisoimisella, joita Neuvostoliitto tilittää YKn kansainväliseen lastenavustusrahastoon. Neuvostohallituksen valtuuttamina me hankimme ja lähetämme heikostikehittyneille maille lääkkeitä, lääkintäkalustoa, vaatteita ym.

Neuvostoliiton Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kaikkea toimintaa niin kansainvälisissä kuin kansallisissakin puitteissa sävyttää huolenpito ihmisestä, hänen elämästään ja terveydestään.

''Tunisian Punaiselle Puolikuulle algerialais-pakolaisten auttamiseksi''. Tuolla osoitteella on lähetetty lääkkeitä, elintarvikkeita, peitehuopia ja kankaita miljoonan ruplan arvosta. Lähettäjä: Neuvostoliiton Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liittotoimikunta. **Valok. J. Halip.**

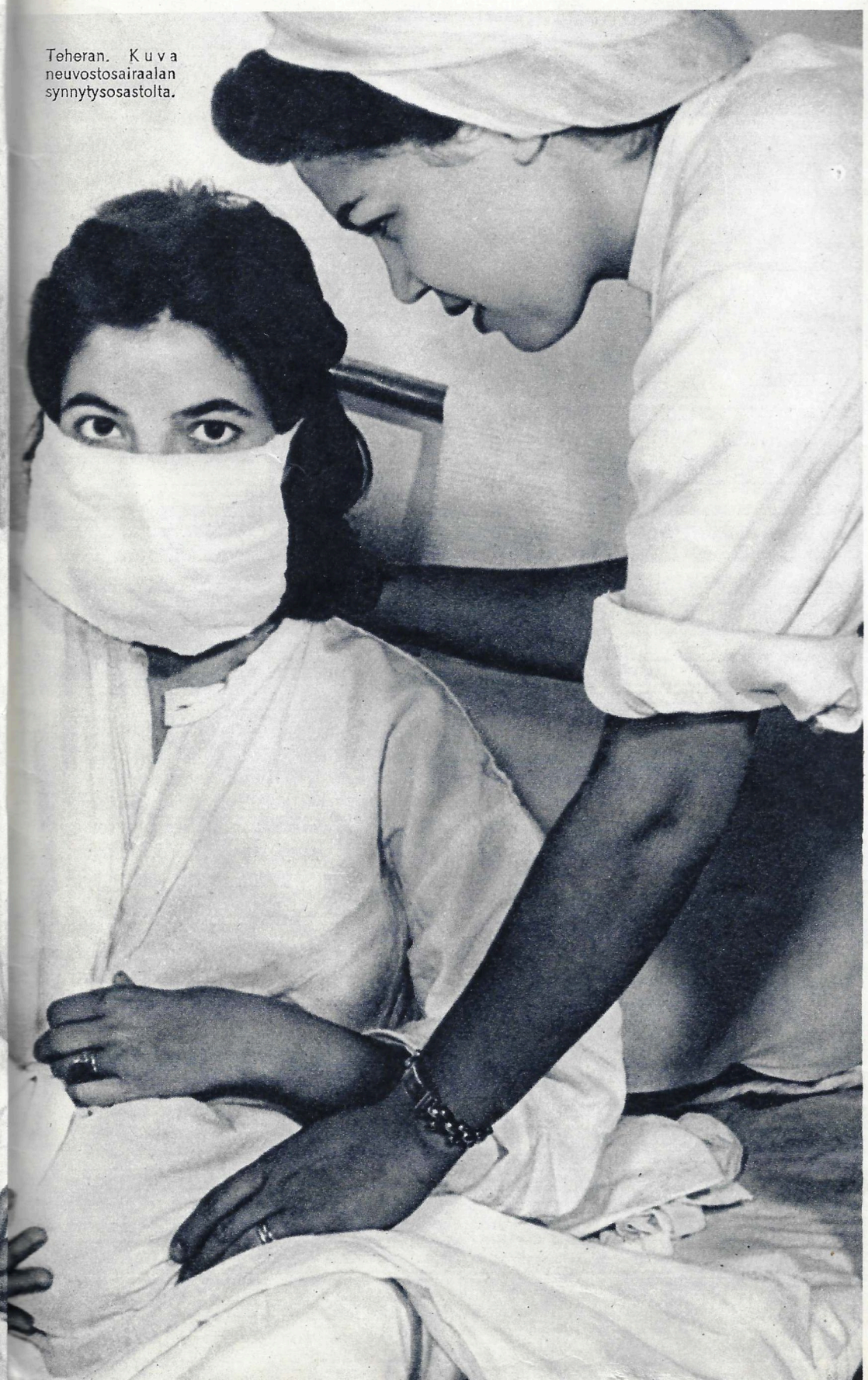

Teheran. Kuva neuvostosairaalan synnytysosastolta.

Koulupäivän päätyttyä.

MAASEUDUN MUUSIKKOJA

Kirjailija **Josef DIK.** **Valok. M. Ozerski.**

Juna lähti tasaisesti liikkeelle eräältä moskovalaisasemalta ja pujahti kuin pitkä vihreä käärme sillan alitse. Radan ja autotien risteyksessä valkoinen puomi ponnahti automaattisesti auki ikäänkuin leikaten kaupungin hälinän erilleen maaseudun hiljaisuudesta.

Muutaman minuutin kuluttua juna viillähti ''Ljubertsin kastelupellot''-nimisen neuvostotilan alueelle. Kesät ja talvet kasvatetaan siellä avomaassa, lavoissa ja ansareissa vihanneksia. Neuvostotilan asutus kerrostaloineen, kouluineen, kauppoineen, kulttuuripalatseineen ja lukuisine autoineen muistuttaa enemmän kaupunkia kuin maaseutua. Saattaisi aivan luulla, että jonkin nurkan takaa suhahtaa esille johdinauto. . .

Mutta nurkan takaa tuleekin esiin kovalla kolinalla auraustraktori jättäen jälkeensä leveän tasaisen tien. Korva tavoittaa kohta toisenlaisen äänen, viulun, joka laulaa leivosista, keväisestä taivaasta, luonnon kauneudesta. . .

Soitto kuului kaksikerroksisesta talosta, jonka oven päällä kiiltelee kyltti: ''Lasten musiikkikoulu''. Niin, neuvostotilan työntekijäin lapsille on vartavasten perustettu musiikkikoulu. Ne heistä, jotka haluavat saada musiikkiopetusta, käyvät siellä seitsemän vuotta kolme kertaa viikossa laulamassa, ja soittamassa viulua, selloa, pianoa, huilua, klarinettia, oboea tai muita instrumentteja.

Siellä saattaa tavata sellaisiakin aloittelijoita, jotka eivät vielä kunnolleen jaksa venytellä hanurin palkeita, sekä varttuneita nuorukaisia tai neitosia, jotka pyrkivät jo antamaan esittämilleen musiikkiteoksille omintakeisen tulkinnan.

Sikalan työntekijän tytär Niina Jesakova harjoittelee sellonsoittoa. Tallimiehen tyttärellä Valja Zamarajevalla on vielä suurempi soitin — bassoviulu. Pieni Varja Leonova hauskuttaa iltaisin kotiväkeään — niinikään neuvostotilan työläisiä — hanurilla. Agronomi Morozovin perheen jäsenistä voisi muodostaa vaikka yhtyeen: vanhin tytär — Nadja — käy musiikkiopistoa Moskovassa, nuorin — Niina — neuvostotilan musiikkikoulua, ja äiti — Klaudia Mihailovna — on lopettanut aikuisten musiikkikurssit (sellaisetkin on kylässä) ja johtaa koululaiskuoroa.

Tässä ''maalaiskonservatoriossa'' on tätä nykyä 428 oppilasta: 323 koululaista ja 105 aikuista (iltakurssilaista).

Valtion perustama ja ylläpitämä ''Ljubertsin kastelupellot'' neuvostotilan musiikkikoulu on saanut paikallisen väestön jakamattoman suosion. Sen piirissä toimiva lapsiorkesteri ja -kuoro, samoinkuin yksityiset solistitkin, esiintyvät kulttuuritalolla ja kesällä käyvät hauskuttamassa vanhempia työn lomassa välittömästi pelloillakin.

Jousta on pideltävä näin!

Tutkinto-ohjelmaa harjoitellaan.

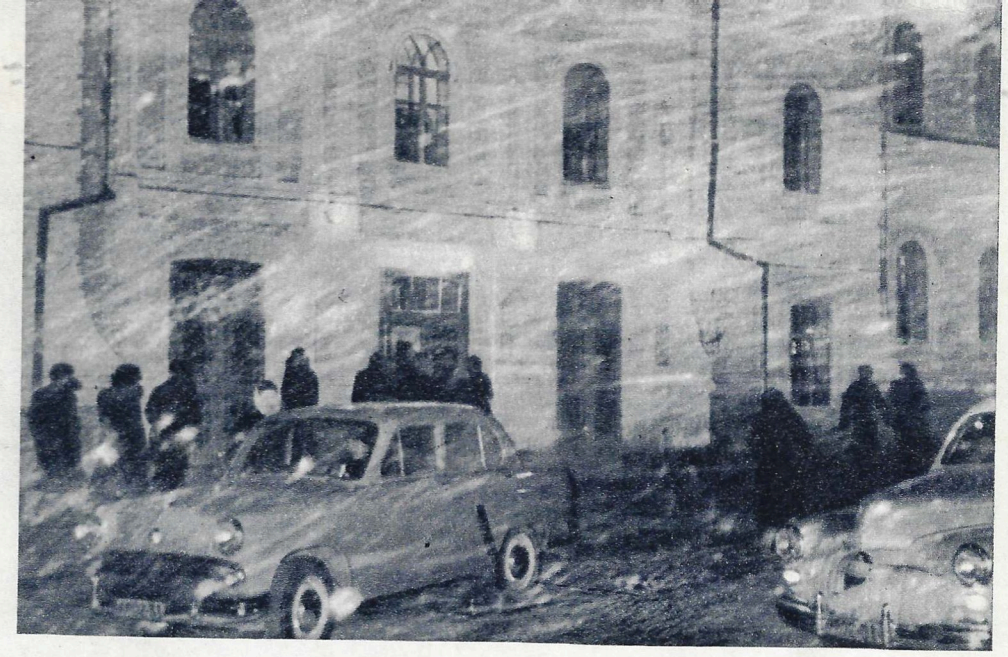

Pahinkaan pyry ei estä blagoveshtshenskiläisiä lähtemästä teatteriin.

← Serafima Honina on saanut tunnustusta monista osasuorituksista.

Calderón Amurilla

Teksti ja kuvat S. Kropivnitskin.

Kauko-Idän jättiläisvirran Amurin ja sen haarajoen Zejan yhtymäkohdassa sijaitsevaan Blagoveshtshenskiin on Moskovasta matkaa kaksi ja puoli kertaa enemmän kuin Lontooseen. Tuo kaukainen seutu olikin ennenvanhaan auttamattomasti ''jumalan selän takana''. Ilmastokaan ei siellä lellittele ihmisiä: 150 päivää vuodessa lämpötila pysyttelee 10 miinusasteen alapuolella laskien usein jopa 40 asteeseen. Siitä huolimatta seudulla ovat sosialistisen vallankumouksen jälkeen alkaneet tarjeta ei vain teollisuuslaitokset vaan myös muusat. Tämän seikan jouduin toteamaan eräänä iltana, kun ulkona oli kolmenkymmenen asteen pakkanen, jota säesti vielä tuikea tuuli ja pyry.

Täkäläiseen talveen tottumaton ei juuri tällaisena päivänä pistä nokkaansa ulos ovesta. Näiden rivien kirjoittajakin oli kauan kahden vaiheilla: lähteäkö vai ei, kun eräs paikallinen lehtimiesveli ehdotti teatterimatkaa. Rohkaisin kuitenkin mieleni ja lähdin — enkä katunut kauppojani.

Kova tuuli lennätteli lunta vimmatusti, sähkövalot vain hiukan kuulsivat lumihuurteen läpi ja ovista pöllähteli jokaisella aukaisulla sakeita höyrypilviä. Teatterissa oli kuitenkin lämmintä ja paljon väkeä. Ohjelmassa oli A. Arbuzovin näytelmä ''Aamuinen kaupunki''. Se on romanttinen kuvaus ensimmäisten viisivuotiskausien sankareista, nuorukaisista ja neitosista, jotka neljännesvuosisata sitten tulivat maan eri puolilta tänne, Amurin asumattomille rannoille, ja rakensivat koskemattomien metsien keskelle Komsomolskin kaupungin. Heitä oli varmaan nytkin salissa yleisön joukossa, tosin vuosia vanhempana, mutta yhtä tarmokkaina ja Kauko-Itään innostuneina.

Väliaikaan mennessä olin jo unohtanut, että olimme Moskovasta katsoen melkein toisella pallonpuoliskolla — esitys oli niin korkeata tasoa, että tempasi väkisten mukaansa.

Miellyin teatteriin niin, että kävin siellä vielä monena iltana katsomassa mm. E. Remarquen ''Viimeistä pysäkkiä'', M. Shatrovin ''Vallankumouksen nimessä'' ja P. Calderónin ''Lemmellä ei leikitä''. Tutustuin myös näyttelijöihin, kävinpä eräiden kotonakin. He kertoivat mielellään työstään ja teatterinsa kehitysvaiheista. Sen hallussa on entinen ''Seurahuone'' — vallankumousta edeltäneen ajan hienoston huvittelupaikka. Siihen aikaan sen seinien suojissa harrastettiin pääasiallisesti kortinpeluuta; mitä näytäntöihin tulee, niin ne rajoittuivat silloin tällöin vierailleiden ''fakiirien'' miekannielijäisiin... Nykyisen Blagoveshtshenskin näyttelijät ovat työssään erittäin vaativaisia ja uhraavat sille paljon aikaa ja voimia. Vapaahetkinään he harrastelevat shakkia, kalastusta, metsästystä ja hiihtoa. Teatterin pöytätennisjoukkue on kaupungin vahvimpia. Teatteri kuului tuontuosta antavan alueen muilla paikkakunnilla vierailunäytäntöjä, joita käyvät katsomassa kaivosmiehet ja kalastajat, kullanhuuhtojat ja neuvostotilojen työntekijät. Joka talvi teatterilla on 10—12 ensi-iltaa.

Teatterin ohjaajana on VSFNT:n ansioitunut taiteilija Nikolai Uralov, joka kunnioitettavasta iästään huolimatta on pysynyt hyvin nuorekkaana. Hän kertoi tulleensa Kauko-Itään rautatieläisisänsä kanssa 1916, työskennelleensä tietöissä ja taistelleensa Punaisen kaartin riveissä — ja aina ja kaikkialla osallistuneensa näyttämöharrasteluun. Ensimmäisellä Moskovan-matkallaan hän oli huomaamatta pujahtanut Taideteatterin piippuhyllylle ja seurannut sieltä harjoituksia, joita johti itse Stanislavski. Tuo päivä oli ratkaissut Uralovin kohtalon ja Blagoveshtshenskin kaupunginteatterin tulevaisuuden: päästyään sen ohjaajaksi hän ryhtyi juurruttamaan Stanislavskin koulukunnan perinteitä Kauko-Itään, opettaen nuoria näyttelijöitä hylkäämään tinkimättä kaiken vilpin ja julistamaan lavalta vain aitoa taiteellista totuutta.

Parhaimpana palkintona teatterin työlle on sen saama laaja tunnustus sekä läheinen kosketus katsomoon. Ei ole suinkaan sattuma, että teatterin lippuluukulla näkee joka ilta — olipa sää millainen tahansa — ilmoituksen ''Loppuunmyyty''.

Välähdys katsomosta.

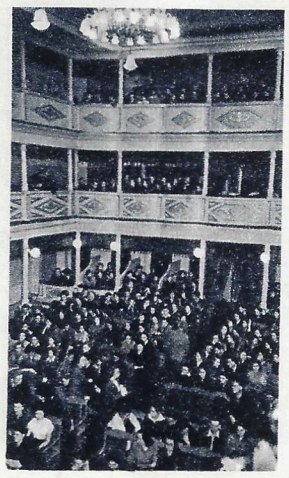

→ Uraloveille kokoontuu usein ystäviä, joita heillä on kaikissa väestökerroksissa. Toisessa kuvassa näyttelijä Viktor Martshenko ''aamupesulla''.

Teatterin ohjaaja VSFNT:n ansioitunut taiteilija Nikolai Uralov. Yläkuvassa kohtaus näytelmästä "Viimeinen pysäkki".

Viimeinen erä ennen esiintymistä. Vasemmalla keskustellaan Eduardo de Filippon näytelmän "Filumena Marturano" lavastuksesta.

POSTIMERKKIALBUMI

Postimerkkien keräilijöillä on paljon huolia: uusia sarjoja lasketaan liikkeelle tavantakaa. Viime vuonna Neuvostoliiton postilaitos laski liikkeelle lähes 130 merkkisarjaa ja tämä vuosi lupaa tulla vielä "satoisammaksi".

Neuvostoliiton ja muiden maiden kulttuuripersoonallisuuksille omistettujen postimerkkien sarja jatkuu jatkumistaan. Niitä lasketaan liikkeelle useimmiten suurten tiedemiesten, taiteilijoiden ja kirjailijoiden merkkipäivinä. Oheisena eräitä postimerkkejä, jotka esittävät ulkomaisia kulttuuripersoonallisuuksia: japanilainen taiteilija Toyo Oda, amerikkalainen tiedemies ja yhteiskunnallinen toimihenkilö B. Franklin, englantilainen kirjailija H. Fielding, englantilainen näytelmäkirjailija B. Shaw, ranskalainen runoilija P. Béranger, englantilainen lääkäri W. Harvey, skotlantilainen runoilija R. Burns, kiinalainen taiteilija Chi Pai-shih, itävaltalainen säveltäjä V. Mozart, norjalainen kirjailija H. Ibsen, saksalainen runoilija H. Heine, ranskalainen fyysikko P. Curie, intialainen runoilija Kalidasa ja ruotsalainen luonnontieteilijä C. Linné.

1. Astellessamme aamulla sukset olalla pitkin kuivia katuja olimme epävarmoja aikeemme onnistumisesta. Vastaantulijat saattelivat meitä pitkin ja oudoksuvin katsein. Junassa yhtyi joukkoomme toki muitakin lumenetsijöitä, ja se antoi meillekin uutta toivoa.

2. Tässä on jo laskeuduttu junasta. Mihin päin olisi parasta lähteä? Lyhyen neuvonpidon jälkeen päätimme kävellä Paramonovon kylään. Siellä, mäkien pohjoisrinteillä olisi varmasti vielä lunta.

3. Matkalla jouduttiin ylittämään useita vesiesteitä. Kevät tuntui asettuneen poikkiteloin tiellemme ja teki kepposia melkein joka askeleella. Emme kuitenkaan hellittäneet.

LUNTA ETSIMÄSSÄ

J. Trankvillitskin kuvaselostus.

Lauantaina puhelin kilisi yhtenään.

— Halloo, Misha, mitä teemme huomenna?

— Mennään lopettamaan talviurheilukautta.

— Kanooteillako?

— Oletko hassu? Suksilla tietenkin!

— Mutta ilmatieteellinen laitos lupaa huomiseksi kuusi astetta lämmintä...

— Mitäs siitä! 50 kilometrin päässä Moskovasta pohjoiseen on turistiasema eikä siellä ole lumilinkoja! Tavataan Savelovin asemalla sen junan luona, joka lähtee 9.14, kolmannen vaunun kohdalla, kuten aina. Näkemiin...

Tshingis kaanin syntymäseudulla

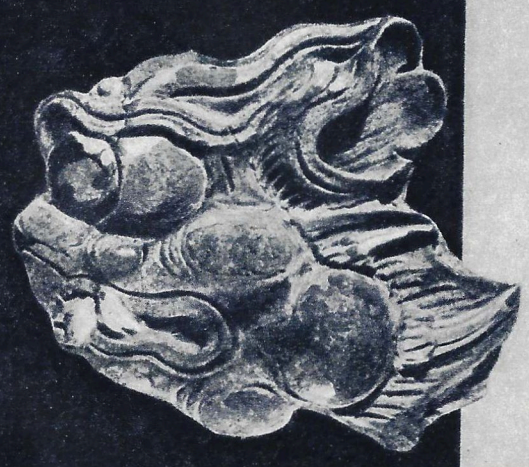

Takabaikalin aroilla ja Mongolian helteisellä ylätasangolla on ajan ja hiekan hautaamia kaupunkeja, jotka voivat kertoa paljon menneiden päivien kulttuurista.

Neuvostoliiton, Kiinan ja Mongolian kansantasavallan tiedemiehet ovat jo kolmatta vuotta suorittaneet siellä tutkimuksia ja kaivauksia, joiden pohjalla laaditaan laaja kolmiosainen tutkielma Mongolian historiasta.

Neuvostoliiton tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsenen S. Kiselevin johtama muinaistieteellinen retkikunta teki viime vuonna useita harvinaisia löytöjä, joista professori Kiselev kertoo seuraavaa:

— Takabaikalilta olemme löytäneet useita keskiaikaisia mongolilaisia kaupunkikeskuksia. Urulyngui-joen varrelta löysimme XIII vuosisadalta peräisin olevat kaupunginjätteet. Niiden keskellä sijaitsee rauniotunut linnoitus ja ympärillä käsityöläiskortteleita. Sieltä on löydetty astioita, aseita ja koruja, jotka ovat mongolilaista ja kiinalaista alkuperää. Linnoitus on kuulunut Isunke kaanille. Mongolilais-kiinalaiset kivikirjoitukset todistavat Isunken olleen julman Tshingis kaanin sukulaisen. Jonkun matkan päästä on kaivettu esille mongolilaisen feodaalin palatsi XIV vuosisadalta. Sen mittasuhteet ovat kerrassaan hämmästyttävät, samoin kiinalaisten mestarien suorittamat koristelut. Seiniä ovat aikoinaan peittäneet kohokuvat, porraskattoja ovat kaunistaneet hienot majoliikkakuviot ja parvekkeita kannattaneet kiviset lohikäärmeet.

Mongolian keskiaikaisia kaupunkeja etsittäessä ja tutkittaessa on tehty vielä eräs mielenkiintoinen löytö. On saatu selville Tshingis kaanin syntymäpaikka. Vanhat aikakirjat kertovat hänen syntyneen Onon joella, Deljun Boldokissa, mikä merkitsee "Kumpurainen perna". Etsiskelyt johtivat pernanmuotoiseen laaksoon, ja aikakirjojen kuvauksen vahvistivat oikeaksi Ononiin viettävät hiekkakummut. Kaikki merkit muistuttavat siellä aikakirjojen kuvauksia Tshingis kaanin syntymäseudusta: sekä jyrkkäpiirteinen Batur-vuori ja kallio, jolla kohoaa julman valtiaan tarunomainen kivimalja, että Ononin rantatiheikkö, jossa nuoren Tshingis kaanin kerrotaan metsästäneen hopeakettuja. Kaivauksista löysimme astioita ja aseita, jotka ovat peräisin juuri noilta ajoilta.

Kertynyt aineisto on vielä lajitteluvaiheessa, mutta valmisteilla on jo uusi tutkimusmatka Takabaikalille. Uskomme saavamme sieltä vielä paljon aineistoa Mongolian kolmiosaista historiaa varten, sanoi professori Kiselev lopuksi.

Kuvissa (vasemmalta) majoliikasta tehtyjä kohokuvia sekä kivinen lohikäärme, jotka on löydetty mongolilaisen ylimyspalatsin raunioista; Tshingis kaanin syntymäpaikka Deljun Boldokissa; erään palatsin kaivaus.

Valok. L. Petrov.

4. Täällä voi jo nousta suksille, mutta ei hiihtää. Mäelle nousseet huutavat kuitenkin riemumielin: "Lunta! Lunta!"

5. Parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

6. Päivän mittaan oli lumenetsijöitä kerääntynyt melkoinen joukko. Toiset olivat vanhoja tuttuja, toiset ventovieraita, mikä ei kuitenkaan estänyt yhteistä ilonpitoa. Illalla kotiin tultuamme panimme haikein mielin sukset kesäteloille. Lohdutuksena oli tieto, että kohta otamme esille kanootit ja teltat ja lähdemme lauantaisin järvien rannoille vetelemään veden karjaa ja paistelemaan sitä iloisesti räiskyvillä nuotioilla.

VÄLÄHDYKSIÄ

He opettelevat hindiä

Ei tarvitse luulla, että tähän kouluun odotettaisiin tänään intialaisia vieraita. Hindinkielisiä kirjoituksia täällä saattaa nähdä joka päivä, sillä tuo kieli kuuluu Uzbekistanin pääkaupungin, Tashkentin, 144. koulun opetusohjelmaan. Nämä koululaiset tulevat jo puheessa toimeen ilman tulkkia, jos tapaavat intialaisia ikäkumppaneita.

Vastaanottimesta saattaa Tashkentin radion aalloilla kuulla kiinan, afganistanin, hindin, urdun ja arabiankielisiä runoja ja lauluja. Niitäkin esittävät Uzbekistanin koululaiset, jotka opettelevat itämaisia kieliä.

Oppilaille ei anneta lainkaan kotiin kieliläksyjä. Pienissä ryhmissä he opettelevat opettajien ohjauksella runoja ja lauluja, leikkivät hupaisia arvoitusleikkejä ja lukevat ulkomailla julkaistuja lastenkirjoja ja kuvalehtiä. Kolmivuotinen kokemus on osoittanut, että ensimmäisenä lukuvuonna oppilaiden muistiin jää keskimäärin 400 vieraskielistä sanaa, toisena seitsemänsataa ja kolmantena tuhatkunta uutta sanaa.

Tashkentin kouluissa hiljan käyneet Egyptin, Intian ja Kiinan opettajat ja kulttuuripersoonallisuudet ovat kaikki olleet sitä mieltä, että Uzbekistanin koululaiset oppivat hallitsemaan itämaisia kieliä yhtä vapaasti kuin omaansakin.

SANAKIRJA POMMISSA

Edessämme on pieni tshekkiläis-venäläinen sanakirja, jonka reunat ovat hiukan palaneet. Kenelle kirja on kuulunut, ei ole tiedossamme, mutta sen omistaja on varmaan ollut ystävämme.

Sanakirjan tarina on seuraava. Maaliskuun 6 päivän vastaisena yönä 1942 Moskovan ylle murtautunut hitleriläinen lentokone pudotti pommin, joka puhkaisi kasvatusopillisen korkeakoulun katon ja pysähtyi eräälle porrastasanteelle räjähtämättömänä. Ryhdyttiin kaikkiin varotoimenpiteisiin. Sotilaat saapuivat tekemään tonnin painoista pommia vaarattomaksi ja havaitsivat sen olevan täynnä... tavallista hiekkaa! Hiekan seasta löydettiin kuvassamme oleva pieni kärventynyt tshekkiläis-venäläinen sanakirja.

Kirjaa säilytetään Vallankumousmuseossa muistona tuntemattoman tehtaan työläisten osoittamasta kansainvälisestä veljeydestä.

Moskovalaiset, jotka asuvat Bolshaja Gruzinskajalla ja Barrikaadikadulla, minne pommi putosi, muistelevat kiitollisuudella tuntemattomia ystäviään — säästihän heidän tekonsa monen naisen, vanhuksen ja lapsen hengen.

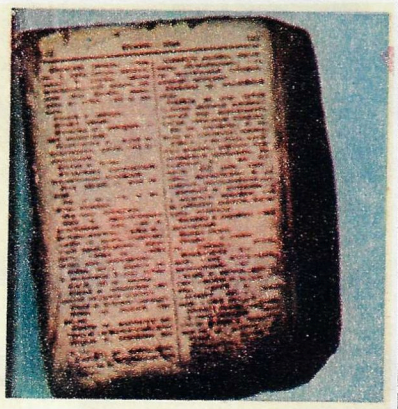

MUUTAMALLA RIVILLÄ

◆ Sverdlovskilainen kirurgi V. Demin suorittaa sairaskäyntinsä lentokoneella. Hän on toiminut jo 15 vuotta sanitääri-ilmailun palveluksessa. Tänä aikana hän on tehnyt tuhansia sairaslentoja, suorittanut 5 000 leikkausta ja ollut ilmassa lähes puoli vuotta.

◆ Kesällä moskovalaiset saavat ihailla luxemburgilaisten kukkaviljelijöiden ruusustoa. Se on ensimmäinen näkyvä tulos "Luxemburgin puutarhuriyhdistyksen" ja Neuvostoliiton pääkaupungin puisto- ja puutarhaväen yhteistoiminnasta.

◆ Neuvostoliiton elokuvayleisö sai viime vuonna nähdä kahdeksattakymmentä kahdessakymmenessä kolmessa eri maassa valmistettua elokuvaa. Tänä vuonna filmejä tuodaan vieläkin useammasta maasta. Niinpä saadaan tutustua Persian, Burman, Espanjan, Portugalin ja Ceylonin elokuvataiteen tuotteisiin.

Faijumilaisen muotokuvamaalauksen salaisuus

Leningradin Eremitaashissa kävijät pysähtyvät vaistomaisesti katselemaan niinsanottuja faijumilaisia muotokuvamaalauksia. Ne ovat saaneet nimensä Egyptissä sijaitsevasta keitaasta, missä 70 vuotta sitten suoritetuissa hautakaivauksissa löydettiin lautoja, joille oli maalattu haudattujen muotokuvia. Niitä säilytetään nykyisin eri maiden museoissa, ja Neuvostoliitto omistaa niitä runsaan kokoelman.

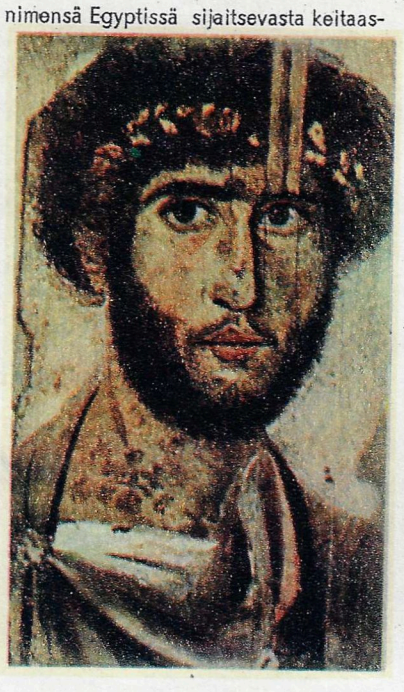

Katseltaessa faijumilaismaalauksia tuntuu siltä kuin ne olisivat vasta eilen maalattuja — niin tuoreet ja kirkkaat ovat värit, vaikka taulut ovat kaksituhatta vuotta vanhoja.

Faijumilaisten vahavärien koostumus ja käyttötekniikka on ollut pitkän ajan tuntematon. Neuvostoliittolainen taidemaalari V. Hvostenko on tutkinut noita vahavärejä neljännesvuosisadan ajan ja on lopulta keksinyt niiden valmistus- ja käyttötavan. Niillä voidaan maalata millaiselle pinnalle tahansa — kankaalle, marmorille, sementille, asbestille ym. Neuvostoliiton maatalousnäyttelyssä ja moskovalaisessa "Praha"-ravintolassa suoritetut seinämaalaukset ovat osoittaneet, että muinaisegyptiläisten mestarien keksintöä voidaan soveltaa laajassa mitassa meidänkin päivinämme.

Vieressä Kuvataiteen museossa oleva faijumilaismuotokuva sekä vahaväreillä valmistettu intialaisnaisen muotokuva, jonka on maalannut p.o. värien arvoituksen selvittäjän tytär Tatjana Hvostenko.

JÄLLEEN KOTONA

Jokin aika sitten Neuvostoliitossa toimeenpantiin huomatun venäläisen kirjailijan A. I. Kuprinin koottujen teosten tilausmerkintä. Tilaajilla on mahdollisuus saada tähän asti julkaisemattomatkin Kuprinin tuotteet. Ne ovat säilyneet tekijän arkistossa, jonka toi mukanaan Ranskasta Neuvostoliittoon palannut kirjailijan tytär Ksenia Kuprina.

— Minut vietiin pikkutyttönä ulkomaille, missä olen kasvanut ja asunut monta vuotta. Mutta Moskovassa tunnen kuitenkin vasta olevani kotona. Mieli on ikäänkuin keventynyt ja rauhoittunut, vieraudentunto on kadonnut, samoinkuin alituisesti vaivannut vaikutelma, että jotain puuttui. Rehellisesti puhuen olin valmistautunut erilaisiin vaikeuksiin palaamiseni yhteydessä, mutta tulen askel askeleelta yhä vakuuttuneemmaksi siitä, että epäilyni oli aiheetonta. Olen päässyt jälleen kotoiseen perheeseen, missä kaikki suhtautuvat minuun vilpittömästi ja sydämellisesti. Varsinkin isän nauttima suosio ja hänen muistonsa vaaliminen liikuttaa minua. Mitä tulee henkilökohtaisiin suunnitelmiini, niin haaveilen näyttämöstä. Uskon sen toteutuvan. Neuvostojen maassa haaveet eivät tuota pettymystä.

Kuvassa Ksenia Kuprina kirjailijain keskustalolla.

VÄHÄN KAIKESTA

Leningradilainen muusikko, retkeilijä ja tutkija N. Tagrin on jo 35 vuotta kerännyt kuvapostikortteja. Niitä on hänellä yli 370 000 kappaletta. On vaikea löytää sellaista historiallista tapausta tahi maankolkkaa, joka ei heijastuisi hänen kokoelmassaan. Hänen puoleensa kääntyvät usein tiedemiehet, elokuvaohjaajat, kirjailijat, jopa... rikosetsivätkin.

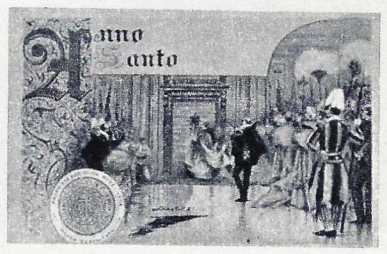

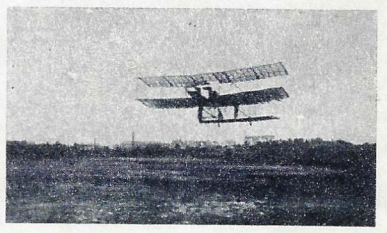

Oheisena muutamia kuvia Tagrinin kokoelmasta. Ylhäältä: 1. XX vuosisadan alkamisen kunniaksi julkaistu postikortti (Vatikaani). 2. Wright-veljesten lentokone (USA). 3. Kortshevin kaupunki Venäjällä. Se on säilynyt vain kuvissa, sillä kaupungin paikalla aaltoilee nykyisin ns. Moskovan meri.

"Maiju" Vietnamista

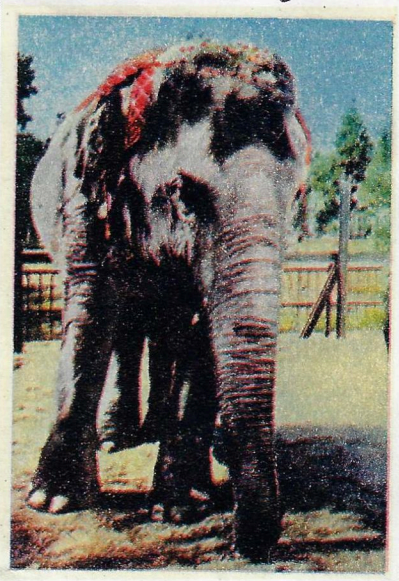

Valko-Venäjällä sijaitsevan Grodnon kaupungin eläintarhassa asustaa Vietnamin demokraattisesta tasavallasta Neuvostoliitolle lahjoitettu norsu "Maiju".

Kaunottarella on takanaan mielenkiintoinen taival. Vuosina, jolloin Vietnamin kansa taisteli siirtomaaherruutta vastaan, "Maiju" sai tulikasteensa kansanarmeijan 420. pataljoonan tykkivankkurin vetäjänä. Tämä etelän kaunotar on tottunut hyvin Valko-Venäjän ilmastoon ja täydentänyt linjojaan puolella tonnilla.

Neuvostoliiton tiedeakatemian atomivoimainstituutin johtaja akateemikko I. V. Kurtshatov. **Valok. A. Garanin.**

AKATEEMIKKO KURTSHATOV:

YDINLÄMPÖ KÄYTTÖVOIMAKSI EIKÄ TUHONTUOTTAJAKSI

Tiedemiehet luotautuvat yhä syvemmälle atomiytimen salaisuuksiin. Raskaiden elementtien — uraanin ja toriumin — ytimen hajoamisessa syntyvä titaaninen voima alkaa jo vallata monenlaista käyttöalaa. Mutta mainittuja aineita on maankuoressa niukalti ja voimatalouden nykyisen kasvuvauhdin jatkuessa niitä riittää korkeintaan pariksi vuosisadaksi. Suunnilleen samassa ajassa ehtyvät maailman kivihiili- ja vuoriöljyrikkaudet. Siksi herääkin kysymys uusista energialähteistä, jotka ratkaisisivat ongelman radikaalisesti. On todistettu, että tällaisen voimalähteen tarjoaa energia, joka vapautuu vedyn muuttuessa heliumiksi, ts. kevyiden elementtien ydinsynteesin energia.

Silmänräpäyksessä tapahtuvat ydinlämpöreaktiot ovat toteutuneet vetypommissa ja nyt on tieteen tehtävänä synnyttää niitä ei räjähdyksen, vaan ohjattavan prosessin muodossa. Tämä suo mahdollisuuden ryhtyä käyttämään ydinpolttoaineena ehtymättömiä vetyvarastoja. Englantilaiset tiedemiehet saavuttivat hiljattain mielenkiintoisia tuloksia mainitulla alalla, käyttäessään tutkimuksissaan erikoisesti sitä varten konstruoitua Zeta-laitetta.

Lehtemme edustaja on pyytänyt Neuvostoliiton tiedeakatemian atomivoimainstituutin johtajaa, akateemikko I. Kurtshatovia vastaamaan muutamiin kysymyksiin:

Kysymys: Mitä mieltä te olette englantilaisten ammattiveljienne saavutuksista?

Vastaus: Viime vuoden loppupuolella Englannin atomikomissio ilmoitti useita kertoja, että Harwellin atomivoimainstituutissa lopetellaan Zeta-nimisen ydinreaktiokojeen asennustöitä ja valmistaudutaan sen kokeilemiseen. Myöhemmin julkaistiin selostus tästä laitteesta ja ensimmäisten kokeilujen tuloksista. Aikakauslehti "Naturen" kirjoituksesta päätellen se on hyvin konstruoitu koje, jonka avulla voidaan tehdä tärkeitä fysikaalisia tutkimuksia. Englantilaisten fyysikkojen olettamuksen mukaan he ovat saavuttaneet sillä noin 5 000 000 asteen lämpötiloja ja voineet seurata ydinlämpöreaktioissa mahdollisesti syntyvien neutronien muodostumista. Tähänastiset kokeilut eivät vielä anna täydellistä käsitystä "Zetassa" tapahtuvista ilmiöistä. Eri maiden fyysikkojen ja insinöörien on tehtävä vielä paljon työtä ennenkuin ydinlämpöenergian teollinen käyttäminen tulee mahdolliseksi.

Haluaisin korostaa englantilaisten fyysikkojen tavatonta tieteellistä tunnollisuutta ja tarkkuutta. Lisättäköön muuten, että englantilaisilla tiedemiehillä on suuria saavutuksia ydinfysiikan ja reaktorirakennuksen monilla aloilla.

Kysymys: Millaisia töitä Neuvostoliiton tiedemiehet suorittavat tällä alalla?

Vastaus: Työt ohjattavien lämpöydinreaktorien luomiseksi aloitettiin Neuvostoliitossa, Englannissa ja Yhdysvalloissa miltei samaan aikaan. Vuonna 1950 akateemikot A. Saharov ja J. Tamm esittivät magneettisen ydinlämpöreaktorin mallin, mikä pani alulle tutkimustyömme tällä alalla. Nykyisin mainitulla alalla uurastaa useita tiedemies- ja insinööriryhmiä. Vuonna 1956 akateemikot L. Artsimovitsh ja M. Leontovitsh saattoivat julkisuuteen heidän johdollaan suoritetut kokeilut, joissa saavutettiin yli 1 000 000 asteen lämpötiloja ja noin 2 000 000 ampeerin virtavoimakkuuksia. Mainittakoon, että englantilaisten Zeta-laitteessa aikaansaatujen ilmiöiden teorian esitti vuonna 1953 nuori neuvostoliittolainen teoreetikko V. Shafranov.

Tutkimuksia ohjattavien ydinlämpöreaktioiden alalla suoritetaan meillä moneen eri suuntaan. Kerromme niistä toisessa kansainvälisessä atomivoimakonferenssissa, joka kokoontuu ensi syksynä Genevessä.

Kysymys: Mikä on mielestänne mainitun konferenssin päätehtävä?

Vastaus: Ensimmäisellä konferenssilla oli suuri merkitys eri maiden tiedemiesten yhteenliittämisessä. Ohjattavien ydinlämpöreaktioiden ongelmia ei silloin itseasiassa pohdittu. Tulevassa Geneven konferenssissa tiedemiehet luullakseni kiinnittävät suurta huomiota juuri näihin tavattoman tärkeihin kysymyksiin.

Kysymys: Miten suhtaudutte eri maiden tiedemiesten yhteistyöhön ydinlämpöreaktioiden tutkimisessa?

Vastaus: Sellainen tuottaisi ehdottomasti suurta hyötyä. Onhan kukin kokeilulaite iso ja monimutkainen mekanismi, jonka rakentaminen vaatii paljon varoja ja aikaa. Useampien maiden tiedemiesten yhteistyö tekisi mahdolliseksi koordinoida tutkimuksia, mikä jouduttaisi tehtävän ratkaisemista.

Neuvostoliiton hallitus on tehnyt aloitteen kaikkien maiden tiedemiesten työn koordinoimiseksi tällä alalla. Valitettavasti aloite ei ole saanut reaalista kannatusta eräissä länsivalloissa ja siellä suoritettuja töitä pidetään suurelta osalta salassa. Ilmeisesti on niin, että ennen atomi- ja vetyaseen kieltämistä on vaikea odottaa täyttä avomielisyyttä tiedemiehiltä.

Olisi mielestäni oikein hyvä, jos Neuvostoliiton ehdotus atomi- ja vetyaseen kieltämisestä hyväksyttäisiin huipputason konferenssissa. Tarvinnee tuskin todistella, että siitä hyötyisi koko ihmiskunta; kaikkien maiden tiedemiehet voisivat silloin suunnata ponnistuksensa mahtavien luonnonvoimien käyttämiseen rauhanomaisiin tarkoituksiin.

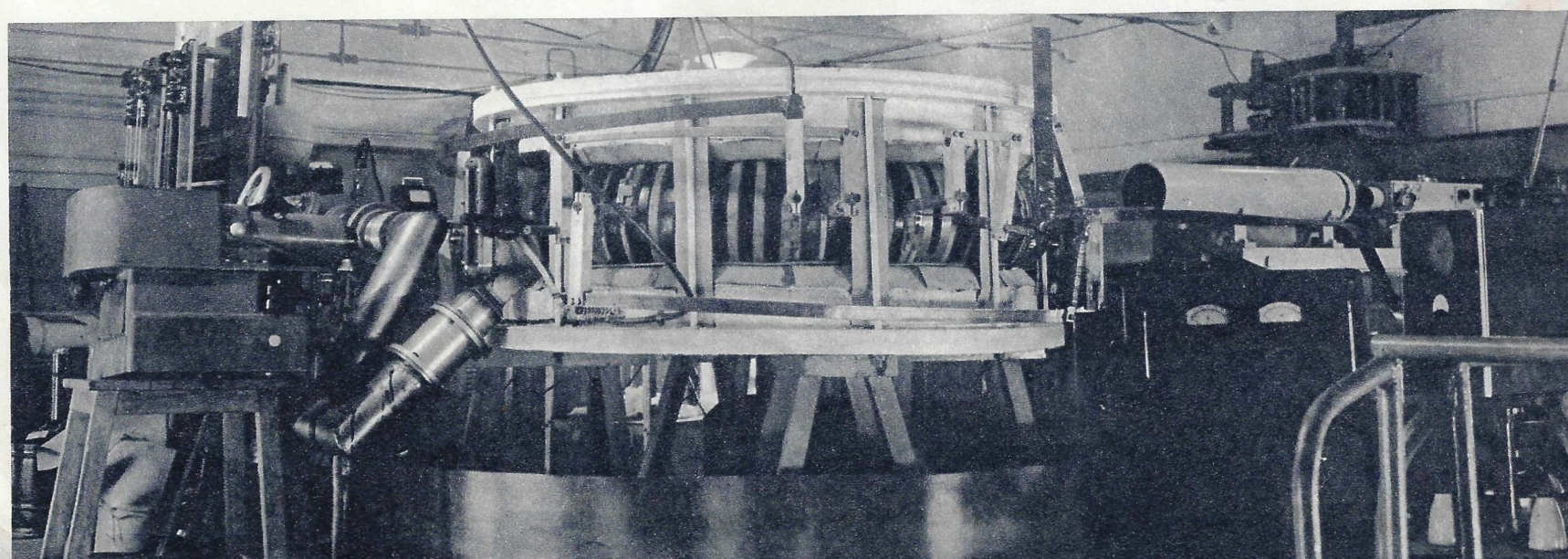

Eräs Neuvostoliiton tiedeakatemian atomivoimainstituutin ensimmäisiä kokeellisia ydinlämpöreaktoreita. →

Moskovassa vieraillut Yhdysvaltojen jääkiekkojoukkue otteli Moskovan ja Neuvostoliiton joukkueen kanssa. Ottelut päättyivät isäntämaan voittoon: ensimmäisessä tapauksessa maalituloksin 2:1 ja toisessa 5:3. Lehdet korostivat yksimielisesti otteluiden sujuneen erittäin rehdissä toveruushengessä. Kuvassa välähdys maaottelusta Neuvostoliitto—USA.

Valok. B. Svetlanov.

Lahden MM-kisoissa moskovalainen Alevtina Koltshina voitti naisten 10 km.

Valok. B. Svetlanov.

Mitaleita, mieliharmia, toiveita

Koitokset hiihtoladuilla ja luistinradoilla ovat taasen päättyneet. Lylynlykkijät, kauno- ja pikaluistelijat sekä jääkiekkoilijat ovat jättäneet paikkansa vereksiä voimia ja valoisia toiveita uhkuville yleisurheilijoille, jalkapalloilijoille, soutajille ja pyöräilijöille...

Viime talvena onni hymyili leveimmin luistelijoillemme. EM- ja MM-kisoista Neuvostoliiton miehet toivat kotiin kultaa ja hopeaa ja naiset — MM-kisoista — kultaa, hopeaa ja pronssia. Neuvostoluistelijat voittivat myös Leningrad—Helsinki, VSFNT—Ruotsi sekä Moskova—Norja -ottelut.

Hiihtäjättäremme täyttivät myöskin enimmäisohjelmansa Lahden MM-hiihdossa. He olivat ensimmäisiä 3x5 km viestissä ja 10 kilometrillä. Miehiltä odotimme enemmän. Moskovalainen Pavel Koltshin toi kotiin kolme hopeamitalia. Hyvähän se on hopeakin, mutta kulta on tietenkin parempaa! Toivomme, että seuraavissa MM-kisoissa hän muuttaa hopean kullaksi.

Lahden jälkeen pidettiin perinteelliset Holmenkollenin hiihdot. Siellä Koltshin voitti sekä 15 että 50 kilometrillä.

Mäkilajeissa ei tapahtunut mitään huomattavaa muutosta. MM-kisojen aikana Badgasteinissa Itävallan varakansleri tri Pittermann sanoi neuvostoliittolaisille lehtimiehille: "Teillä on niin paljon lunta, vuoria ja nuorisoa, että jos te rupeatte tosissanne harjoittamaan mäkiurheilua, niin teitä on yhtä vaikea saavuttaa kuin sputnikia". Ei niin pientä pilaa etteikö siinä olisi hiukan tottakin.

Neuvostoliiton jääkiekkoilijoilla oli maaotteluita Tshekkoslovakian, Kanadan, Ruotsin, Saksan liittotasavallan, Puolan, Norjan ja Yhdysvaltojen joukkueiden kanssa. Jääkiekkoilijamme olivat yleensä voitollisia. MM-kisoissa he hävisivät vain kanadalaisille. Euroopan mestaruus jäi Neuvostoliiton nimiin.

Talviurheilukausi päättyi VSFNTn kansojen spartakiaadeihin. Saamiemme tietojen mukaan niihin osallistui 61 000 urheiluseuraa — yli 4 miljoonaa henkeä. Tällaiset numerot ihmetyttävät jopa niitäkin, jotka ovat tottuneet neuvostourheilun mittasuhteisiin.

Tulevana kesänä on urheilijoillamme paljon touhua. Heidän on osallistuttava seitsemiintoista MM-kilpailuihin ja miltei yhtä moniin EM-kisoihin, monista kansainvälisistä kilpailuista puhumattakaan.

J. RUBIN.

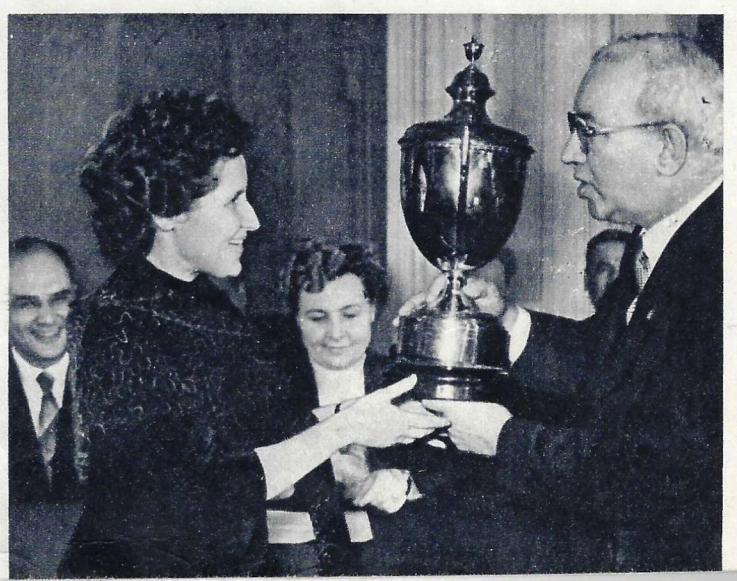

Revanssiottelu shakin maailmanmestarin Olga Rubtsovan ja suurmestari Jelizaveta Bykovan kesken toi voiton entiselle maailmanmestarille. Bykova voitti tuloksin 8,5:5,5. Kuvassa kansainvälisen shakkiliiton varapresidentti, suurmestari V. Ragozin ojentamassa palkintoa voittajalle.

Valok. N. Volkov.

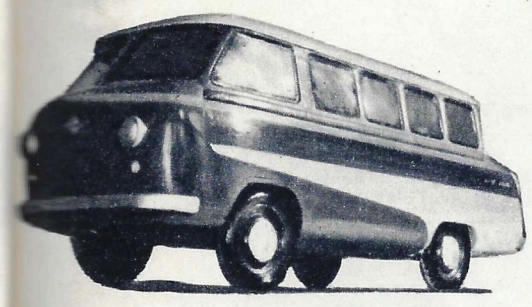

PEUKALOINEN SUKUKUNTINEEN

Valok. N. Akimov ja J. Bagrjanski.

Monet varmaan tuntevat sadun "Peukaloisesta", joka pienestä kasvustaan huolimatta suoriutui helposti sellaisissakin paikoissa missä eivät pärjänneet isotkaan miehet.

Latvian pääkaupungissa, Riiassa, on viime aikoina alettu yhä useammin puhua "peukaloisesta", jota toisinaan nimitetään myös lyhyesti ja kuivasti RAF-8. Tällaisen nimen on saanut uusi riikalainen pienoisbussi.

Pienestä koostaan huolimatta "peukaloiseen", taikka kuten sitä latviankielellä sanotaan — "spriditisiin" — mahtuu 8 matkustajaa. Riian bussitehtaan "pienokaisen" pituus on 4,6 m, leveys 1,7 m ja nopeus 70 km. Se kuluttaa 100 kmllä 11—12 litraa polttoainetta. Uutta bussia voidaan käyttää linjataksina ja ensiapuautona, sekä erilaisten paketti- ja ruokatavaroiden kuljetusvaununa (yläkuva).

Alakuvissa "Spriditisin velipoikia" Uljanovskin kaupungista Volgan varrella. Maastovaunu UAZ-450 kehittää 3/4 tonnin lastissa 90 kilometrin tuntinopeuden. Toinen auto on edellisen muunnos: tarkoitettu sairaskuljetuksiin. Uljanovskin autotehtaan viimeinen malli UAZ-450-D on avonainen kuormuri, joka kykenee kuljettamaan 800 kg lastin millaisella tiellä tahansa.

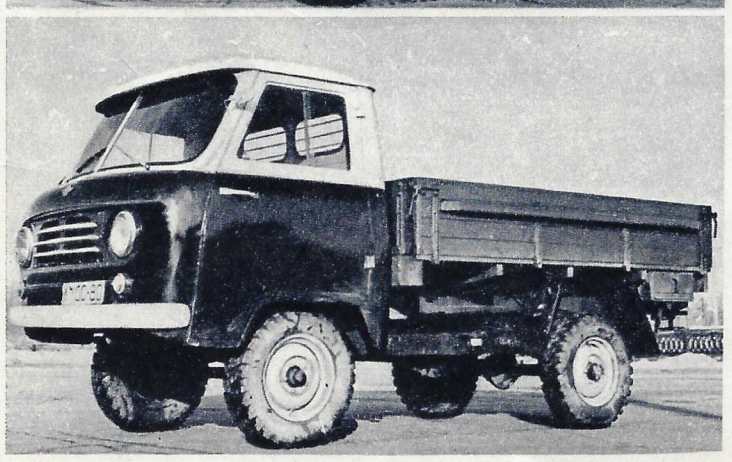

Honoré Daumier

150 vuotta syntymästä

Moskovassa on eräs Ateenan Parthenonia muistuttava rakennus — kuvataiteen museo. Sen graniittipilaristolla koristetun julkisivun edustalla liehuvat Ranskan ja Neuvostoliiton liput: museoon on järjestetty kuuluisan ranskalaisen taidemaalarin Honoré Daumierin muistonäyttely.

Näyttelyssä käy paljon yleisöä. Daumierin tuotteista on Neuvostoliitossa julkaistu paljon jäljennöksiä ja albumeja. Nyt niiden ihailijat ovat tilaisuudessa tutustumaan noin kahteensataan alkuperäisteokseen.

Daumier on meille kallis maansa patrioottina, demokraattina ja humanistina, jonka koko luomistyö palveli kansan vallankumoustaistelua.

Hänen tuotteensa kuvastavat Ranskan elämää viime vuosisadan 30—70 luvuilta. Kolmen vallankumouksen aikalaisena, kolmen monarkin romahduksen silminnäkijänä, Preussin hyökkäyksen todistajana ja Pariisin kommuunin sankarillisten päivien mukanaeläjänä hän loi kokonaisen sarjan tyyppejä kaikissa näissä tapahtumissa taistelleista voimista.

Daumierin taide ei voinut jättää välinpitämättömiksi hänen aikalaisiaan paremmin kuin seuraaviakaan sukupolvia. Ns. "puhtaan taiteen" suosijat ja abstraktionismin saarnaajat vaikenivat hänen luomistyöstään taikka kielsivät sen kokonaan. Edistyksen kannattajat ovat sensijaan aina pitäneet häntä opettajanaan ja kansan palvelijan esikuvana.

Maailman Rauhanneuvoston kehoituksen mukaisesti on Honoré Daumierin syntymän 150-vuotispäivää vietetty kaikissa maissa.

Honoré Daumierin näyttelyn avajaiset. **Valok. E. Jevzerihin.**

Neuvostoliiton hallituksen päätöksen mukaisesti maan asevoimien miesvahvuutta vähennetään vielä 300 000 miehellä, mm. Saksan demokraattisessa tasavallassa olevia neuvostojoukkoja supistetaan 41 000 miehellä. Kuvassa: Fürstenwalden asukkaita saattamassa kotiinlähteviä neuvostojoukkoja.

Tietotoimisto Keystonen valokuva.

Neuvostoliiton Korkeimman neuvoston vaalien kulkua olivat seuraamassa Yhdysvaltojen edustajat professori R. Scammon, aikakauslehti Fortunen toimittaja H. Donovan ja professori C. Black. He kävivät monissa kaupungeissa, olivat läsnä vaalikokouksissa sekä äänestyspaikoilla ja puhuttelivat edustajaehdokkaita. Kuvassa R. Scammon Moskovan kaupungin Proletarskin vaalipiirin 51. äänestysalueella.

Valok. A. Stuzhin.

Haastattelu

VELJESKANSOJA

Eri kansankerrosten edustajain toimesta on Neuvostoliitossa perustettu Neuvostoliitto—Bulgaria-seura, jonka puheenjohtajaksi on valittu kuulu lentokonesuunnittelija, sosialistisen työn sankari A. N. Tupolev. Lehtemme edustaja on puhutellut seuran varapuheenjohtajaa, sotaveteraanien toimikunnan jäsentä, Neuvostoliiton sankaria, lentäjä Marina Tshetshnevaa.

— Näiden kahden slaavilaisen kansan ystävyys juontaa juurensa kaukaisesta historiallisesta menneisyydestä. Tämä ystävyys on luja ja murtumaton. Kävin Bulgariassa Shipkan ja Plevnan taistelujen 80-vuotisjuhlien aikana, matkustelin siellä yli 2 500 kilometriä ja kaikkialla kansa osoitti veljellistä rakkautta neuvostoihmisiä kohtaan. Neuvostoliitto—Bulgaria-seura perustettiin Neuvostoliiton ja Bulgarian ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimuksen solmimisen kymmenvuotispäivän aattona. Seuran tehtävänä on edistää keskinäistä kosketusta sekä kokemuksenvaihtoa talous- ja kulttuurielämän eri aloilla.

Uimarannassa.

Piirt. J. Shtsheglov.

Kuin kopioitu.

Piirt. V. Statsinski.

HUUMORIA

YSTÄVÄMME ROBESON

Nikolai POGODIN, kirjailija.

Valok. A. Garanin.

Paul Robesonin kanssa olemme olleet tuttavia monta vuotta, haluttaisi sanoa — aina. Sanalla "me" en tarkoita itseäni enkä lyhyttä keskusteluani Robesonin kanssa. Tarkoitan miljoonia neuvostoihmisiä, jotka minun tavoin voisivat kertoa mitä he ajattelevat tästä neekerikansan suuresta edustajasta.

Paul Robeson on meille yhtä valtava elämys kuin Beecher Stowen surullinen kirja "Setä Tuomon tupa" viime vuosisadan puolivälin ihmisille. Kansasta saattaa saada käsityksen tieteellisten tietojen avulla, mutta ihastua siihen voi vain taiteen kautta, ellei muuta läheisempää yhteyttä ole. Lukiessamme vanhoja neekeriromaaneja olemme tunteneet sääliä Amerikan neekereitä kohtaan. Tutustuttuamme Paul Robesonin mahtavaan taiteeseen, hänen valloittavaan persoonallisuuteensa ja ritarilliseen toimintaansa, meissä on herännyt yhä suurempi kunnioitus hänen kansaansa kohtaan. Juuri tässä mielessä ystävyytemme Paul Robesonin kanssa on ollut paljon hedelmällisempää kuin sorrettujen neekerien kärsimyksiä kuvaavien kirjojen vaikutus, sillä jo Robesonin nimen kuuleminen herättää aistimuksen suuresta voimasta, taipumattomasta tahdosta ja hienosta ihmisestä.

Robesonilla oli aikomus esittää Othelloa neuvostoteatterin palkeilla ja ohjaaja Nikolai Ohlopkov aikoi asettaa sen näyttämölle. Tuohon aikaan, yli 20 vuotta sitten, tapasin heidät Kislovodskin kylpylässä. Muistan elävästi tumman kovaäänisen jättiläisen, jolle sopivat vain suuret ja mitalliset määritelmät, miehen, jolla oli tietäjän silmät ja lapsen nauru.

Kerran iltateen jälkeen, kun ympärillä oli vähän ihmisiä, Robeson ryhtyi lukemaan Shakespearea. Hänen leimuavista silmistään sain lukea paljon enemmän kuin hänen mestarillisesti lukemansa sanat kertoivat. Uskon että samalla tavoin hänen persoonallisuutensa suuruuden ja henkisen voiman tuntevat nekin, jotka eivät ole koskaan nähneet häntä.

Vain hyvin kokonaiset ja kirkkaat persoonallisuudet tekevät yhtenäisen vaikutelman läheltä ja kaukaa, suuressa ja pienessä asiassa, taiteessa ja kansalaistoiminnassa. Juuri sellainen on Paul Robeson, aina muuttumaton ja voimakkaasti tunteva. Juuri siksi niin arvostamme vanhaa ystävyyttämme hänen kanssaan. Ja juuri siksi myös onnittelemme häntä niin sydämellisesti 60-vuotispäivänään.

Kuvassa Paul Robeson konserttitilaisuudessa Moskovassa (1949).

Amorin erehdys.

Piirt. V. Tshizhikov.

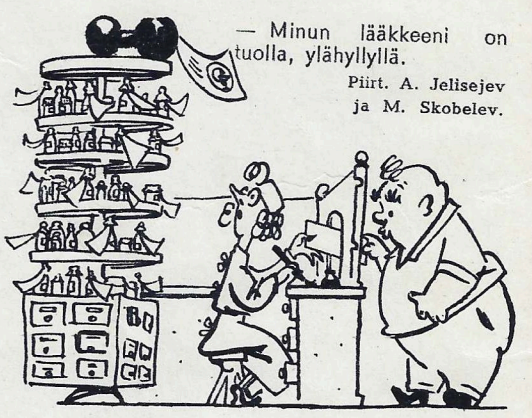

— Minun lääkkeeni on tuolla, ylähyllyllä.

Piirt. A. Jelisejev ja M. Skobelev.

Päätoimittaja N. GRIBATSHEV.

Jäljentäminen viittaamatta Neuvostoliitto-lehteen kielletty.

Toimituksen osoite: Moskova, K—9, Moskvininkatu 8.

Pravdan kirjapaino, Pravdankatu 24.

"Painitaanpas!" Yleistajuisia tiedefilmejä valmistavan studion zoologisella asemalla Moskovassa eläimiä totutetaan filmauksiin (ks. kirjoitusta "Tiedettä kaikille").
Valok. N. Horunzhi.

TAKASIVULLA turisteja lauttamatkalla Etelä-Siperian vuoristojoella.
Valok. N. Prozorovski.

NEUVOSTOLIITTO

N:o 16
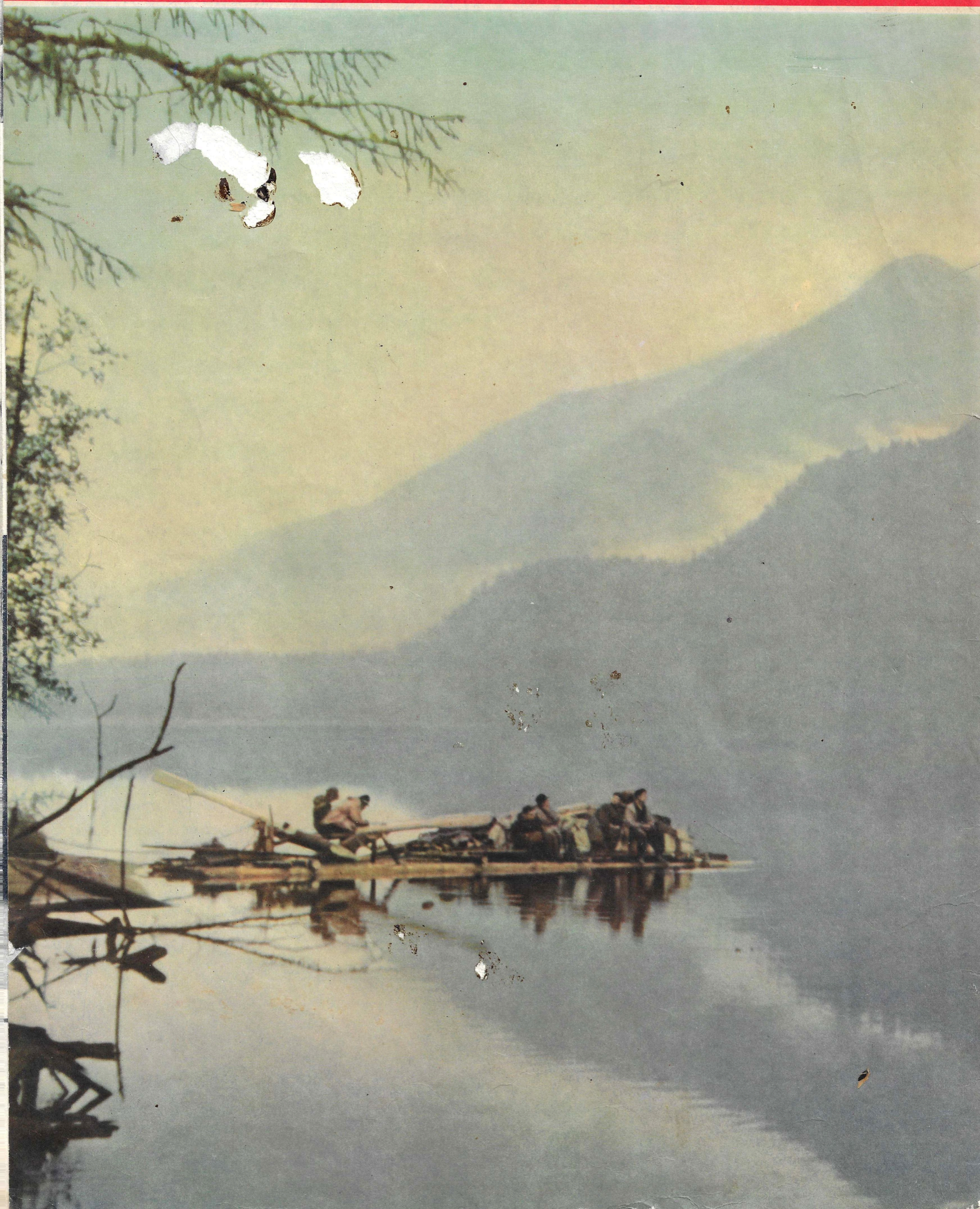
1958